

De Europæiske Fællesskabers Tidende

ISSN 0378-7001

C 325

45. årgang

24. december 2002

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

Informationsnummer

Indhold

Side

2002/C 325/01

Den Europæiske Union — Konsoliderede udgaver af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (2002) 1

Pris: 30,00 EUR

DEN EUROPÆISKE UNION

KONSOLIDEREDE UDGAVER

AF TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION
OG TRAKTATEN
OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
(2002)

(2002/C 325/01)

FORORD

Denne publikation indeholder de konsoliderede udgaver af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvori er indarbejdet de ændringer, som følger af Nice-traktaten, undertegnet den 26. februar 2001.

Den medtager også de fire protokoller, der blev vedtaget i Nice, dvs. protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union, protokollen vedrørende Domstolens statut, protokollen om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden samt protokollen vedrørende artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Denne publikation indeholder ikke teksten til de andre gældende protokoller eller til Euratom-traktaten og heller ikke teksten til de øvrige retsakter inden for primærretten.

Det bemærkes, at de ændringer, der følger af Nice-traktaten, først får virkning ved dennes ikrafttræden, jf. traktatens artikel 12, stk. 2.

Der er tale om et dokumentationsværk til praktisk brug, som ikke medfører noget ansvar for institutionerne.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	<i>Side</i>
KONSOLIDERET UDGAVE AF TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION.....	5
I. Traktatens tekst	
II. Liste over protokoller (teksten er ikke gengivet)	
KONSOLIDERET UDGAVE AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB	33
I. Traktatens tekst	
II. Liste over protokoller (teksten er ikke gengivet)	
PROTOKOLLER VEDTAGET I NICE.....	161
— Protokol om udvidelsen af Den Europæiske Union.....	163
— Protokol vedrørende Domstolens statut	167
— Protokol om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden.....	182
— Protokol vedrørende artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.....	184

**KONSOLIDERET UDGAVE
AF TRAKTATEN
OM DEN EUROPÆISKE UNION**

OVERSIGT

I. TRAKTATENS TEKST

Side

Præambel	9
AFSNIT I — Fælles bestemmelser	10
AFSNIT II — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.....	13
AFSNIT III — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab.....	13
AFSNIT IV — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.....	13
AFSNIT V — Bestemmelser om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.....	13
AFSNIT VI — Bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager.....	21
AFSNIT VII — Bestemmelser om forstærket samarbejde.....	28
AFSNIT VIII — Afsluttende bestemmelser	30

II. PROTOKOLLER (teksten gengives ikke bortset fra de fire protokoller, der blev vedtaget af regeringskonferencen i Nice (se sidst i denne publikation)) (*)

Protokol knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union

— Protokol (nr. 1) ad artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union (1997)

Protokoller knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab

— Protokol (nr. 2) om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (1997)

— Protokol (nr. 3) om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og på Irland (1997)

— Protokol (nr. 4) om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling (1997)

— Protokol (nr. 5) om Danmarks stilling (1997)

Protokoller knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union, til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab

— Protokol (nr. 6) vedrørende statuten for Domstolen (2001) (teksten er gengivet nedenfor)

— Protokol (nr. 7) knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber (1992)

— Protokol (nr. 8) om fastlæggelse af hjemstedet for De Europæiske Fællesskabers institutioner og for visse af Fællesskabernes organer og tjenester samt Europol (1997)

— Protokol (nr. 9) om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union (1997)

— Protokol (nr. 10) om udvidelsen af Den Europæiske Union (2001) (teksten er gengivet nedenfor)

(*) Med hensyn til teksten til de protokoller, der blev vedtaget på regeringskonferencer før regeringskonferencen i Nice, henvises der til side 355 ff. i Traktatsamlingen, bind I, del I, 1999-udgaven, offentliggjort af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, ISBN 92-824-1658-5.

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

SOM ER BESLUTTET PÅ at markere en ny fase i den europæiske integrationsproces, der blev indledt med oprettelsen af De Europæiske Fællesskaber,

SOM ERINDRER OM den historiske betydning af at bringe det europæiske kontinents deling til ophør og om behovet for at tilvejebringe et solidt grundlag for opbygningen af fremtidens Europa,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne samt de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som defineret i den europæiske socialpagt, der blev undertegnet i Torino den 18. oktober 1961, og i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder fra 1989,

SOM ØNSKER at styrke solidariteten mellem deres folk, samtidig med at de respekterer disses historie, kultur og traditioner,

SOM ØNSKER at udbygge institutionernes demokratiske og effektive virkemåde yderligere for at sætte disse i stand til inden for en fælles institutionel ramme bedre at udføre de opgaver, der pålægges dem,

SOM HAR DET FORSÆT at opnå en styrkelse af og konvergens mellem deres økonomier og at indføre en Økonomisk og Monetær Union, som i overensstemmelse med denne traktat omfatter en fælles og stabil valuta,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fremme økonomiske og sociale fremskridt for deres folk under hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og som led i gennemførelsen af det indre marked samt i tilvejebringelsen af øget samhørighed og miljøbeskyttelse, og på at gennemføre politikker, der sikrer, at fremskridt med hensyn til økonomisk integration ledsages af parallelle fremskridt på andre områder,

SOM HAR DET FORSÆT at indføre et fælles borgerskab for statsborgerne i deres lande,

SOM HAR DET FORSÆT at gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17, og derved styrke den europæiske identitet og uafhængighed med det formål at fremme fred, sikkerhed og fremskridt i Europa og i verden som helhed,

SOM ER BESLUTTET PÅ at lette den frie bevægelighed for personer, samtidig med at deres befolkningers sikkerhed og tryghed sikres ved oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat,

SOM HAR DET FORSÆT at videreføre processen hen imod en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nært på borgerne som muligt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet,

SOM TAGER de yderligere skridt i betragtning, der skal tages for at fremme den europæiske integration,

HAR VEDTAGET at oprette en Europæisk Union, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

AFSNIT I

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 1

Ved denne traktat opretter de HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes en EUROPÆISK UNION, i det følgende benævnt »Unionen«.

Denne traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, hvor beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

Unionens grundlag er De Europæiske Fællesskaber samt den politik og det samarbejde, som indføres ved denne traktat. Unionen har til opgave på en sammenhængende og solidarisk måde at tilrettelægge forbindelserne mellem medlemsstaterne og mellem deres folk.

Artikel 2

Unionen har som mål:

- at fremme økonomiske og sociale fremskridt og et højt beskæftigelsesniveau og opnå en afbalanceret og bæredygtig udvikling, navnlig gennem etableringen af et område uden indre grænser, styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed og oprettelsen af en Økonomisk og Monetær Union, der i sin endelige udformning skal omfatte en fælles valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat
- at styrke sin identitet i internationale sammenhænge, især gennem iværksættelsen af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17
- at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab

- at bevare og udbygge Unionen som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer, kombineret med passende foranstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl, indvandring og forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet
- at opretholde gældende fællesskabsret fuldt ud og udbygge den med henblik på at overveje, i hvilket omfang det eventuelt er nødvendigt at revidere den politik og det samarbejde, der iværksættes ved denne traktat, med henblik på at sikre effektiviteten af Fællesskabets mekanismer og institutioner.

Unionens mål skal gennemføres som foreskrevet i denne traktat og i overensstemmelse med de betingelser og efter den tidsplan, som er fastsat heri, samt under iagttagelse af subsidiaritetsprincippet som defineret i artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 3

Unionen har en fælles institutionel ramme, som sikrer sammenhæng og kontinuitet i de foranstaltninger, der iværksættes for at nå målene, idet gældende fællesskabsret samtidig overholdes og udbygges.

Unionen påser i særdeleshed, at der er sammenhæng i hele Unionens optræden udadtil som led i de fælles politikker for udenrigsanliggender, sikkerhed, økonomi og udviklingssamarbejde. Rådet og Kommissionen har ansvaret for at sikre denne sammenhæng og samarbejder med henblik herpå. De varetager inden for deres respektive kompetenceområder gennemførelsen af disse politikker.

Artikel 4

Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger de overordnede politiske retningslinjer herfor.

Det Europæiske Råd består af stats- og regeringscheferne i medlemsstaterne samt af formanden for Kommissionen. Disse bistås af medlemsstaternes udenrigsministre og et medlem af Kommissionen. Det Europæiske Råd træder sammen mindst to gange årligt under forsæde af stats- eller regeringschefen for den medlemsstat, som udøver formandskabet for Rådet.

Det Europæiske Råd forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert af sine møder samt en skriftlig årsrapport om Unionens fremskridt.

Artikel 5

Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Domstolen og Revisionsretten udøver deres beføjelser under de betingelser og med de mål for øje, som er fastsat dels i traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i senere traktater og retsakter om ændring eller supplerung af nævnte traktater, dels i de øvrige bestemmelser i nærværende traktat.

Artikel 6

1. Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.

2. Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.
3. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet.
4. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at nå sine mål og gennemføre sin politik.

Artikel 7 (*)

1. På begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder principper i artikel 6, stk. 1, og rette passende henstillinger til denne medlemsstat. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde anmode uafhængige personer om inden for en rimelig frist at fremlægge en rapport om situationen i den pågældende medlemsstat.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Rådet kan i dets sammensætning af stats- og regeringschefer med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1, efter at have opfordret den pågældende medlemsstats regering til at fremsætte sine bemærkninger.

3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af denne traktat på den pågældende medlemsstat, herunder de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for den pågældende medlemsstats regering i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til denne traktat.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemme i betragtning. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

AFSNIT II

BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB MED HENBLIK PÅ OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Artikel 8

(gengives ikke)

AFSNIT III

BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB

Artikel 9

(gengives ikke)

AFSNIT IV

BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB

Artikel 10

(gengives ikke)

AFSNIT V

BESTEMMELSER OM EN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Artikel 11

1. Unionen fastlægger og gennemfører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken og har følgende mål:

- beskyttelse af Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser, uafhængighed og integritet i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt
- styrkelse af Unionens sikkerhed i alle henseender

- bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingfors-slutakten og målene i Parischartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser
 - fremme af det internationale samarbejde
 - udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.
2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, som strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængende faktor i internationale forbindelser.

Rådet påser, at disse principper overholdes.

Artikel 12

Unionen tilstræber at virkeliggøre målene i artikel 11 ved

- at fastlægge principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik
- at træffe afgørelse om fælles strategier
- at vedtage fælles aktioner
- at vedtage fælles holdninger
- at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel 13

1. Det Europæiske Råd fastlægger principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.
2. Det Europæiske Råd træffer afgørelse om fælles strategier, som skal iværksættes af Unionen, på områder, hvor medlemsstaterne har vigtige fælles interesser.

I de fælles strategier fastsættes mål og varighed og de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

3. Rådet træffer de nødvendige afgørelser for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede retningslinjer, som Det Europæiske Råd fastlægger.

Rådet anbefaler Det Europæiske Råd fælles strategier og iværksætter dem, især ved at vedtage fælles aktioner og fælles holdninger.

Rådet påser, at Unionens aktion fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektiv.

Artikel 14

1. Rådet vedtager fælles aktioner. Fælles aktioner vedrører konkrete situationer, hvor der skønnes at være behov for operationel aktion fra Unionens side. De fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, om nødvendigt deres varighed, og betingelserne for deres gennemførelse.
2. Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en fælles aktion, reviderer Rådet principperne og målene for denne aktion og vedtager de nødvendige afgørelser. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, opretholdes den fælles aktion.
3. Fælles aktioner forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.
4. Rådet kan anmode Kommissionen om at forelægge det passende forslag vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik med henblik på at sikre gennemførelsen af en fælles aktion.
5. Enhver national stillingtagen eller handling i forbindelse med en fælles aktion forudsætter, at der sker underretning derom så betids, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for foranstaltninger, som alene indebærer transformation til det nationale plan af rådsafgørelser.
6. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og foreligger der ikke nogen rådsafgørelse, kan medlemsstaterne straks træffe de foranstaltninger, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for den fælles aktion. En medlemsstat, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter omgående Rådet herom.
7. Volder iværksættelsen af en fælles aktion alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel 15

Rådet vedtager fælles holdninger. Fælles holdninger fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med de fælles holdninger.

Artikel 16

Medlemsstaterne orienterer hinanden og rådfører sig med hinanden i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almindelig interesse, med henblik på at sikre, at Unionen udøver sin indflydelse så effektivt som muligt gennem en samordnet og konvergent optræden.

Artikel 17 (*)

1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar, hvis Det Europæiske Råd træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i denne artikels betydning berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

Den gradvise udformning af en fælles forsvarspolitik understøttes, i det omfang medlemsstaterne måtte finde det hensigtsmæssigt, af samarbejde mellem dem på forsvarsmaterielområdet.

2. De spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel, omfatter humanitære opgaver og redningsopgaver, fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse.

3. Afgørelser i henhold til denne artikel, der har indvirkning på forsvarsområdet, berører ikke de politikker og forpligtelser, der er nævnt i stk. 1, andet afsnit.

4. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af Den Vesteuropæiske Union (WEU) og NATO udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere medlemsstater, for så vidt dette samarbejde ikke er i strid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

5. Med henblik på at fremme målene i denne artikel vil bestemmelserne heri blive gennemgået på ny i overensstemmelse med artikel 48.

Artikel 18

1. Formandskabet repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

2. Formandskabet har ansvaret for iværksættelsen af afgørelser i henhold til dette traktatafsnit; i denne forbindelse udtrykker det i princippet Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

3. Formandskabet bistås af generalsekretæren for Rådet, der udøver hvervet som højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

4. Kommissionen tilknyttes fuldt ud de i stk. 1 og 2 nævnte opgaver. Formandskabet bistås i disse opgaver om nødvendigt af den medlemsstat, der skal varetage det efterfølgende formandskab.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

5. Rådet kan, når det skønner det nødvendigt, udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål.

Artikel 19

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvare de fælles holdninger i disse fora.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvare de medlemsstater, der deltager, de fælles holdninger.

2. De medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvor ikke alle medlemsstaterne er repræsenteret, skal holde disse underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse, jf. dog stk. 1 og artikel 14, stk. 3.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater fuldt ud underrettet. De medlemsstater, der er faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvare i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Artikel 20

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Kommissionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de fælles holdninger og fælles aktioner, som Rådet har vedtaget, overholdes og iværksættes.

De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger, foretage fælles vurderinger og bidrage til iværksættelsen af bestemmelserne i artikel 20 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 21

Formandskabet hører Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om udviklingen i Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet. Det drøfter en gang om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 22

1. Enhver medlemsstat eller Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og fremsætte forslag for Rådet.

2. I tilfælde, hvor der hurtigt skal træffes en afgørelse, indkalder formandskabet enten på egen foranledning eller på anmodning af Kommissionen eller en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Artikel 23 (*)

1. Afgørelser under dette traktatafsnit træffes af Rådet med enstemmighed. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, afholder sig fra at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af sådanne afgørelser.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring i henhold til dette afsnit. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende afgørelsen, men accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør over en tredjedel af stemmerne vægtet i overensstemmelse med artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

- når det vedtager fælles aktioner eller fælles holdninger eller træffer enhver anden afgørelse på grundlag af en fælles strategi
- når det træffer afgørelse om iværksættelse af en fælles aktion eller en fælles holdning
- når det udpeger en særlig repræsentant i henhold til artikel 18, stk. 5.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vigtige, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en afgørelse, der skal træffes med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. Rådet kan med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig afgørelse.

Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Afgørelser træffes med mindst 62 stemmer afgivet af mindst 10 medlemmer, der stemmer for (**).

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

3. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 24 (*)

1. Når det er nødvendigt at indgå en aftale med en eller flere stater eller internationale organisationer til gennemførelse af dette afsnit, kan Rådet bemyndige formandskabet, der om nødvendigt bistås af Kommissionen, til at indlede forhandlinger med henblik herpå. Sådanne aftaler indgås af Rådet efter henstilling fra formandskabet.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

(**) Dette afsnit ændres den 1. januar 2005 i overensstemmelse med protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union (se bilaget).

2. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne afgørelser.
3. Når aftalen skal indgås med henblik på at iværksætte en fælles aktion eller en fælles holdning, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2.
4. Bestemmelserne i denne artikel gælder også for spørgsmål, der henhører under afsnit VI. Når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves kvalificeret flertal for vedtagelse af interne afgørelser eller foranstaltninger, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 34, stk. 3.
5. Ingen aftale er bindende for en medlemsstat, hvis repræsentant i Rådet meddeler, at medlemsstaten må opfylde de krav, der gælder ifølge dens egen forfatningsmæssige procedure; de øvrige medlemmer af Rådet kan dog vedtage, at aftalen skal gælde foreløbigt.
6. Aftaler, der indgås på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, er bindende for Unionens institutioner.

Artikel 25 ()*

Med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dets foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser.

Inden for dette traktatafsnits område varetager denne komité under Rådets ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante afgørelser vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen, dog med forbehold af artikel 47.

Artikel 26

Rådets generalsekretær, der er højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, bistår Rådet i spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig ved at bidrage til udformningen, forberedelsen og implementeringen af politikafgørelser, samt ved efter behov på Rådets vegne og på formandskabets anmodning at føre politisk dialog med tredjelande.

Artikel 27

Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 27 A (*)

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at beskytte Unionens værdier og tjene dens interesser som helhed ved at styrke dens identitet som en sammenhængende kraft i internationale sammenhænge. Det skal overholde

- principperne, målene, de overordnede retningslinjer og sammenhængen i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de afgørelser, der træffes som led i denne politik
- Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og
- sammenhængen mellem alle Unionens politikker og dens optræden udadtil.

2. Artikel 11-27 og artikel 27 B-28 finder anvendelse på det forstærkede samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 27 C og i artikel 43-45.

Artikel 27 B (*)

Forstærket samarbejde i henhold til dette traktatafsnit vedrører iværksættelse af fælles aktioner eller fælles holdninger. Det kan ikke vedrøre spørgsmål, der har konsekvenser på det militære område eller på forsvarsområdet.

Artikel 27 C (*)

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 27 B, retter anmodning herom til Rådet.

Anmodningen sendes til Kommissionen og til orientering til Europa-Parlamentet. Kommissionen afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens politikker. Bemyndigelsen gives af Rådet, som træffer afgørelse i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, under overholdelse af artikel 43-45.

Artikel 27 D (*)

Med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser påser Rådets generalsekretær/højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik navnlig, at Europa-Parlamentet og alle medlemmer af Rådet orienteres fuldt ud om gennemførelsen af forstærket samarbejde inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 27 E (*)

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 27 C, giver meddelelse herom til Rådet og informerer Kommissionen. Kommissionen sender inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen Rådet en udtalelse. Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen træffer Rådet afgørelse om anmodningen og om sådanne særlige ordninger, som det måtte finde nødvendige. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrundes Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

(*) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 23, stk. 2, tredje afsnit.

Artikel 28

1. Artikel 189, 190, 196-199, 203, 204, 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. Institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med bestemmelserne vedrørende de områder, der er omfattet af dette traktatafsnit, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse. Hvad angår udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, er medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel 23, stk. 1, andet afsnit, ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen heraf.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

AFSNIT VI

BESTEMMELSER OM POLITISAMARBEJDE OG RETLIGT SAMARBEJDE I KRIMINALSAGER

Artikel 29 (*)

Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs beføjelser, har Unionen som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager og gennem forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Dette mål skal nås både ved at forebygge og bekæmpe organiseret og anden kriminalitet, især terrorisme, menneskehandel og overgreb mod børn, ulovlig narkotikahandel og ulovlig våbenhandel, korruption og svig, gennem:

- tættere samarbejde mellem medlemsstaternes politi, toldmyndigheder og andre kompetente myndigheder, både direkte og gennem Den Europæiske Politienhed (Europol), i overensstemmelse med artikel 30 og 32

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- forstærket samarbejde mellem medlemsstaternes retlige og andre kompetente myndigheder, herunder gennem Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust), i overensstemmelse med artikel 31 og 32
- om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler i overensstemmelse med artikel 31, litra e).

Artikel 30

1. Fælles handling vedrørende politisamarbejde omfatter:
 - a) operativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne vedrørende forebyggelse, afsløring og efterforskning af kriminelle handlinger
 - b) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger, herunder oplysninger, som de retshåndhævende myndigheder er i besiddelse af på baggrund af rapporter om mistænkelige finansielle transaktioner, navnlig via Europol, under overholdelse af relevante bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger
 - c) samarbejde og fælles initiativer inden for uddannelse, udveksling af forbindelsesofficerer, udstationering, brug af udstyr og kriminalvidenskabelig forskning
 - d) fælles vurdering af bestemte efterforskningsteknikker, der vedrører afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.
2. Rådet skal fremme samarbejdet via Europol og skal især inden 5 år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden:
 - a) sætte Europol i stand til at lette og støtte forberedelsen og fremme samordningen og gennemførelsen af særlige efterforskningsaktioner mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder fælles operative aktioner med deltagelse af repræsentanter for Europol i en støttefunktion
 - b) vedtage foranstaltninger, der sætter Europol i stand til at anmode de kompetente myndigheder i medlemsstaterne om at gennemføre og samordne deres efterforskning i særlige tilfælde og til at udvikle særlig sagkundskab, som kan stilles til rådighed for medlemsstaterne for at bistå dem i efterforskningen af sager vedrørende organiseret kriminalitet
 - c) fremme forbindelsesordninger mellem embedsmænd inden for anklagemyndighed og efterforskning med særligt kendskab til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, i tæt samarbejde med Europol
 - d) oprette et forsknings-, dokumentations- og statistiknet vedrørende grænseoverskridende kriminalitet.

Artikel 31 ()*

1. Fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager omfatter:
 - a) fremme og fremskyndelse af samarbejdet vedrørende retspleje og fuldbyrdelse af afgørelser mellem kompetente ministerier og retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne, herunder, når det er relevant, gennem Eurojust
 - b) lettelse af udlevering mellem medlemsstaterne
 - c) sikring af forenelighed mellem medlemsstaternes gældende regler, i det omfang det er nødvendigt for at forbedre samarbejdet
 - d) forebyggelse af konflikter om stedlig kompetence mellem medlemsstaterne
 - e) gradvis vedtagelse af foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene for organiseret kriminalitet, terrorisme og ulovlig narkotikahandel.
2. Rådet skal fremme samarbejdet via Eurojust ved
 - a) at sætte Eurojust i stand til at bidrage til en passende koordinering mellem medlemsstaternes nationale retsforfølgende myndigheder
 - b) at fremme Eurojusts støtte i efterforskningen i kriminalsager vedrørende grov grænseoverskridende kriminalitet, især i forbindelse med organiseret kriminalitet, navnlig under hensyntagen til Europols analyser
 - c) at lette et tæt samarbejde mellem Eurojust og det europæiske retlige netværk, specielt med henblik på at lette efterkommelse af retsanmodninger og udleveringsbegæringer.

Artikel 32

Rådet fastsætter de betingelser og begrænsninger, hvorunder de kompetente myndigheder, der er nævnt i artikel 30 og 31, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder.

Artikel 33

Dette traktatafsnit er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 34

1. På de i dette traktatafsnit omhandlede områder underretter og konsulterer medlemsstaterne hinanden i Rådet for at samordne deres optræden. De etablerer med henblik herpå et samarbejde mellem de kompetente tjenester i deres respektive administrationer.

2. Rådet træffer foranstaltninger og fremmer samarbejde under anvendelse af den passende form og fremgangsmåde, der er fastsat i dette traktatafsnit, med henblik på at bidrage til opfyldelse af Unionens målsætninger. Rådet kan med henblik herpå på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen med enstemmighed:

- a) vedtage fælles holdninger, hvori det fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål
- b) vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. De indebærer ikke umiddelbar anvendelighed
- c) vedtage afgørelser i ethvert andet øjemed i overensstemmelse med målsætningerne i dette traktatafsnit, uden at de dog indebærer nogen indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse afgørelser er bindende, og de indebærer ikke umiddelbar anvendelighed; Rådet vedtager med kvalificeret flertal de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre afgørelserne på unionsplan
- d) udarbejde konventioner, som det anbefaler, at medlemsstaterne vedtager i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Medlemsstaterne indleder de relevante procedurer inden for en tidsfrist, som Rådet fastsætter.

Når konventioner er vedtaget af mindst halvdelen af medlemsstaterne, træder de i kraft for disse medlemsstater, medmindre andet er fastsat i dem. Gennemførelsesforanstaltningerne til disse konventioner vedtages i Rådet med et flertal på to tredjedele af de kontraherende parter.

3. (*) Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemsstaternes stemmer vægt som anført i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og afgørelse træffes med mindst 62 stemmer afgivet af mindst 10 medlemmer, der stemmer for.

4. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 35

1. De Europæiske Fællesskabers Domstol har på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål om gyldigheden og fortolkningen af rammeafgørelser og andre afgørelser, om fortolkningen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til dette traktatafsnit, og om gyldigheden og fortolkningen af gennemførelsesforanstaltningerne hertil.

(*) Dette stykke ændres den 1. januar 2005 i overensstemmelse med protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union (se bilaget).

2. I en erklæring fremsat i forbindelse med undertegnelsen af Amsterdam-traktaten eller på ethvert senere tidspunkt vil en medlemsstat kunne godkende, at Domstolen får kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse som anført i stk. 1.

3. En medlemsstat, der fremsætter en erklæring i henhold til stk. 2, anfører, at enten

- a) kan en ret i denne medlemsstat, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret, og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, eller
- b) kan en ret i denne medlemsstat anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret, og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom.

4. En medlemsstat kan, uanset om den har fremsat en erklæring i henhold til stk. 2, indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen i sager som omhandlet i stk. 1.

5. Domstolen har ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

6. Domstolen har kompetence til at prøve lovligheden af rammeafgørelser og andre afgørelser i forbindelse med klager, der af en medlemsstat eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af denne traktat eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning. De i dette stykke omhandlede klager skal indgives senest to måneder efter, at retsakten er offentliggjort.

7. Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af retsakter, der er vedtaget i henhold til artikel 34, stk. 2, hvis sådanne tvister ikke kan bilægges af Rådet inden seks måneder efter, at et medlem af Rådet har forelagt det sagen. Domstolen har endvidere kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne og Kommissionen vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til artikel 34, stk. 2, litra d).

Artikel 36

1. Der nedsættes et koordinationsudvalg bestående af højtstående embedsmænd. Udvalget har ud over sin koordinerende funktion til opgave:

— at afgive udtalelser til Rådet, enten på dettes opfordring eller på eget initiativ

— med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde på de områder, der er nævnt i artikel 29.

2. Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet på de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

Artikel 37

Medlemsstaterne udtaler sig i internationale organisationer og under internationale konferencer, som de deltager i, i overensstemmelse med de fælles holdninger, der fastlægges i medfør af bestemmelserne i dette traktatafsnit.

Artikel 18 og 19 finder tilsvarende anvendelse i de spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 38

De i artikel 24 omhandlede aftaler kan omfatte spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 39

1. Rådet hører Europa-Parlamentet, før det vedtager foranstaltninger som nævnt i artikel 34, stk. 2, litra b), c) og d). Europa-Parlamentet afgiver udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte, men som skal være på mindst tre måneder. Hvis der ikke afgives udtalelse inden for denne frist, kan Rådet træffe afgørelse.

2. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om det arbejde, der finder sted vedrørende områder, som henhører under dette traktatafsnit.

3. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål og rette henstillinger til Rådet. Det har hvert år en drøftelse om de fremskridt, der er gjort med hensyn til de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

Artikel 40 ()*

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at gøre det muligt for Unionen hurtigere at udvikle sig til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed under overholdelse af Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og de mål, der er fastsat i dette traktatafsnit.

2. Artikel 29-39 og artikel 40 A, 40 B og 41 finder anvendelse på forstærket samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 40 A og artikel 43-45.

3. De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der vedrører Domstolens beføjelser samt udøvelsen af disse beføjelser, finder anvendelse på denne artikel samt på artikel 40 A og 40 B.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 40 A ()*

1. Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 40, retter anmodning til Kommissionen, der kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor. Disse kan så forelægge Rådet et initiativ med henblik på at få bemyndigelse til det pågældende forstærkede samarbejde.

2. Bemyndigelsen i stk. 1 gives, under overholdelse af artikel 43-45, af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen eller på initiativ af mindst otte medlemsstater og efter høring af Europa-Parlamentet. Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Et medlem af Rådet kan anmode om, at sagen forelægges Det Europæiske Råd. Efter denne forelæggelse for Det Europæiske Råd kan Rådet træffe afgørelse i overensstemmelse med første afsnit i dette stykke.

Artikel 40 B ()*

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 40 A, giver meddelelse herom til Rådet og til Kommissionen, som inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af denne meddelelse afgiver en udtalelse til Rådet, eventuelt med en henstilling vedrørende særlige ordninger, som den måtte finde nødvendige, for at den berørte medlemsstat kan deltage i det pågældende samarbejde. Rådet træffer afgørelse om anmodningen inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrundes Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse på betingelserne i artikel 44, stk. 1.

Artikel 41

1. Artikel 189, 190, 195, 196-199, 203 og 204, artikel 205, stk. 3, og artikel 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. De administrationsudgifter, som bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit, medfører for institutionerne, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed. I tilfælde, hvor udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

(*) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten.

Artikel 42

Rådet kan med enstemmighed på initiativ af Kommissionen eller en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte, at handlinger, der henhører under områder, som er nævnt i artikel 29, skal være omfattet af afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og samtidig bestemme, hvilke afstemningsregler der skal gælde herfor. Det henstiller til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan beslutning i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

AFSNIT VII

BESTEMMELSER OM FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel 43 (*)

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde, kan anvende de institutioner, procedurer og mekanismer, der er omhandlet i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvis samarbejdet

- a) tager sigte på at fremme Unionens og Fællesskabets mål, beskytte og varetage deres interesser og styrke deres integrationsproces
- b) overholder de omhandlede traktater og Unionens fælles institutionelle ramme
- c) overholder gældende fællesskabsret og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til de øvrige bestemmelser i de omhandlede traktater
- d) forbliver inden for rammerne af Unionens eller Fællesskabets beføjelser og ikke vedrører områder, der henhører under Fællesskabets enekompetence
- e) ikke skader det indre marked som defineret i artikel 14, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller den økonomiske og sociale samhørighed, der er indført i henhold til afsnit XVII i samme traktat
- f) ikke indebærer begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke fordrejer konkurrencevilkårene mellem dem
- g) omfatter mindst otte medlemsstater
- h) respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser
- i) ikke berører bestemmelserne i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union
- j) er åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel 43 B.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 43 A ()*

Forstærket samarbejde kan kun iværksættes som en sidste udvej, når det er fastslået i Rådet, at de fastsatte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist ved anvendelse af de relevante bestemmelser i traktaterne.

Artikel 43 B ()*

Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres. Det vil ligeledes være åbent for alle medlemsstater når som helst derefter i overensstemmelse med artikel 11 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 27 E og 40 B i nærværende traktat, forudsat at medlemsstaterne efterkommer den oprindelige afgørelse og de afgørelser, der er truffet i henhold hertil. Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal tilskynde til, at det størst mulige antal medlemsstater deltager.

Artikel 44 (**)

1. Med henblik på vedtagelsen af de retsakter og afgørelser, der er nødvendige for gennemførelsen af et forstærket samarbejde som omhandlet i artikel 43, gælder de relevante institutionelle bestemmelser i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Medens alle Rådets medlemmer skal kunne deltage i forhandlingerne, er det imidlertid kun repræsentanterne for de deltagende medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, i nærværende traktat for så vidt angår forstærket samarbejde på grundlag af artikel 27 C. Enstemmighed kræver kun de berørte rådsmedlemmers stemmer.

Sådanne retsakter og afgørelser indgår ikke som en del af gældende EU-ret.

2. Medlemsstaterne skal, i det omfang de er berørt, anvende de retsakter og afgørelser, der vedtages til gennemførelse af det forstærkede samarbejde, som de deltager i. Sådanne retsakter og afgørelser er kun bindende for de deltagende medlemsstater og gælder i givet fald kun umiddelbart i disse stater. Medlemsstater, der ikke deltager i det forstærkede samarbejde, må ikke hæmme de deltagende medlemsstaters gennemførelse heraf.

Artikel 44 A (***)

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende medlemsstater, medmindre Rådet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer efter høring af Europa-Parlamentet.

(*) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten.

(**) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

(***) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten (tidligere artikel 44, stk. 2).

Artikel 45 ()*

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres på grundlag af dette afsnit, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens og Fællesskabets politikker og samarbejder med henblik herpå.

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 46 (*)*

De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, der vedrører EF-Domstolens kompetence samt udøvelsen af denne kompetence, finder kun anvendelse på følgende bestemmelser i nærværende traktat:

- a) bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab
- b) bestemmelserne i afsnit VI på de i artikel 35 fastsatte betingelser
- c) bestemmelserne i afsnit VII på de i artikel 11 og 11 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 40 i nærværende traktat fastsatte betingelser
- d) artikel 6, stk. 2, med hensyn til institutionernes handlinger, for så vidt Domstolen har kompetence i henhold til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i henhold til nærværende traktat
- e) procedurebestemmelserne — og kun dem — i artikel 7, idet Domstolen træffer afgørelse på begæring af den berørte medlemsstat inden for en frist på en måned fra den dato, hvor Rådet har fastslået den pågældende situation i overensstemmelse med bestemmelserne i denne artikel
- f) artikel 46-53.

Artikel 47

Med forbehold af bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab samt nærværende afsluttende bestemmelser er der intet i nærværende traktat, der berører traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og senere traktater og akter om ændring eller supplerung af disse.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 48

Enhver medlemsstats regering eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til ændring af de traktater, som Unionen bygger på.

Hvis Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og i givet fald af Kommissionen udtaler sig til fordel for afholdelse af en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, indkaldes denne af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i nævnte traktater. Hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område, skal Rådet for Den Europæiske Centralbank også høres.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 49

Enhver europæisk stat, som overholder principperne i artikel 6, stk. 1, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Den retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer.

Vilkårene for optagelsen og sådanne tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater, som optagelsen medfører, fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 50

1. Artikel 2-7 og artikel 10-19 i traktaten om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De Europæiske Fællesskaber, undertegnet i Bruxelles den 8. april 1965, ophæves.
2. Artikel 2, artikel 3, stk. 2, og afsnit III i den europæiske fælles akt, undertegnet i Luxembourg den 17. februar 1986 og i Haag den 28. februar 1986, ophæves.

Artikel 51

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 52

1. Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.
2. Denne traktat træder i kraft den 1. januar 1993, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 53

Denne traktat, der er udarbejdet i ét eksemplar på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

I medfør af tiltrædelsestraktaten af 1994 har teksterne til denne traktat på finsk og svensk tilsvarende samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Maastricht, den syvende februar nitten hundrede og tooghalvfems.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet).

**KONSOLIDERET UDGAVE
AF TRAKTATEN
OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB**

OVERSIGT

I. TRAKTATENS TEKST

	<i>Side</i>
Præambel.....	39
Første del — Principperne.....	40
Anden del — Unionsborgerskab.....	44
Tredje del — Fællesskabets politikker.....	46
AFSNIT I — Frie varebevægelser.....	46
Kapitel 1 — Toldunionen.....	46
Kapitel 2 — Forbud mod kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.....	47
AFSNIT II — Landbruget.....	48
AFSNIT III — Den frie bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital.....	51
Kapitel 1 — Arbejdskraften.....	51
Kapitel 2 — Etableringsretten.....	52
Kapitel 3 — Tjenesteydelser.....	54
Kapitel 4 — Kapital og betalinger.....	56
AFSNIT IV — Visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse med den fri bevægelighed for personer.....	57
AFSNIT V — Transport.....	61
AFSNIT VI — De fælles regler om konkurrence, fiskale spørgsmål og indbyrdes tilnærmelse af lovgivningerne.....	64
Kapitel 1 — Konkurrencereglerne.....	64
1. afdeling — Regler for virksomhederne.....	64
2. afdeling — Statsstøtte.....	67
Kapitel 2 — Fiskale bestemmelser.....	68
Kapitel 3 — Tilnærmelse af lovgivningerne.....	69
AFSNIT VII — Den økonomiske og monetære politik.....	71
Kapitel 1 — Den økonomiske politik.....	71
Kapitel 2 — Den monetære politik.....	75
Kapitel 3 — Institutionelle bestemmelser.....	78
Kapitel 4 — Overgangsbestemmelser.....	81
AFSNIT VIII — Beskæftigelse.....	88
AFSNIT IX — Den fælles handelspolitik.....	90
AFSNIT X — Toldsamarbejde.....	92

AFSNIT XI — Social- og arbejdsmarkedspolitikken, uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom.....	92
Kapitel 1 — Sociale bestemmelser.....	92
Kapitel 2 — Den Europæiske Socialfond.....	97
Kapitel 3 — Uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom.....	98
AFSNIT XII — Kultur.....	99
AFSNIT XIII — Folkesundhed.....	100
AFSNIT XIV — Forbrugerbeskyttelse.....	101
AFSNIT XV — Transeuropæiske net.....	101
AFSNIT XVI — Industri.....	103
AFSNIT XVII — Økonomisk og social samhørighed.....	103
AFSNIT XVIII — Forskning og teknologisk udvikling.....	105
AFSNIT XIX — Miljø.....	107
AFSNIT XX — Udviklingssamarbejde.....	109
AFSNIT XXI (*) — Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande.....	111
Fjerde del — De oversøiske landes og territoriers associering.....	111
Femte del — Fællesskabets institutioner.....	113
AFSNIT I — Bestemmelser vedrørende institutionerne.....	113
Kapitel 1 — Institutionerne.....	113
1. afdeling — Europa-Parlamentet.....	113
2. afdeling — Rådet.....	117
3. afdeling — Kommissionen.....	119
4. afdeling — Domstolen.....	122
5. afdeling — Revisionsretten.....	129
Kapitel 2 — Fælles bestemmelser for flere institutioner.....	132
Kapitel 3 — Det Økonomiske og Sociale Udvalg.....	136
Kapitel 4 — Regionsudvalget.....	138
Kapitel 5 — Den Europæiske Investeringsbank.....	139
AFSNIT II — Finansielle bestemmelser.....	140
Sjette del — Almindelige og afsluttende bestemmelser.....	146
Afsluttende bestemmelser.....	154

(*) Dette afsnit er indsat ved Nice-traktaten.

Bilag I — Liste omhandlet i traktatens artikel 32	157
Bilag II — Oversøiske lande og territorier på hvilke bestemmelserne i fjerde del af traktaten finder anvendelse	159

II. PROTOKOLLER (teksten gengives ikke bortset fra de fire protokoller, der blev vedtaget af regeringskonferencen i Nice (se sidst i denne publikation)) (*)

Protokoller knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab

- Protokol (nr. 2) om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (1997)
- Protokol (nr. 3) om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og på Irland (1997)
- Protokol (nr. 4) om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling (1997)
- Protokol (nr. 5) om Danmarks stilling (1997)

Protokoller knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union, til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab

- Protokol (nr. 6) vedrørende statutten for Domstolen (2001) (teksten er gengivet nedenfor)
- Protokol (nr. 7) knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber (1992)
- Protokol (nr. 8) om fastlæggelse af hjemstedet for De Europæiske Fællesskabers institutioner og for visse af Fællesskabernes organer og tjenester samt Europol (1997)
- Protokol (nr. 9) om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union (1997)
- Protokol (nr. 10) om udvidelsen af Den Europæiske Union (2001) (teksten er gengivet nedenfor)

Protokoller knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab

- Protokol (nr. 11) vedrørende vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank (1957)
- Protokol (nr. 12) vedrørende Italien (1957)
- Protokol (nr. 13) vedrørende varer med oprindelse i og indført fra bestemte lande, og som ved indførsel til en af medlemsstaterne indrømmes en særlig ordning (1957)
- Protokol (nr. 14) om import til Det Europæiske Fællesskab af olieprodukter raffineret på De Nederlandske Antiller (1962)
- Protokol (nr. 15) om den særlige ordning for Grønland (1985)
- Protokol (nr. 16) om ejendomserhvervelse i Danmark (1992)
- Protokol (nr. 17) ad artikel 141 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (1992)

(*) Med hensyn til teksten til de protokoller, der blev vedtaget på regeringskonferencer før regeringskonferencen i Nice, henvises der til side 355 ff. i Traktatsamlingen, bind I, del I, 1999-udgaven, offentliggjort af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, ISBN 92-824-1658-5.

Med hensyn til teksten til protokol nr. 12, 13, 14 og 15 henvises der til side 213 ff. i Traktatsamlingen, bind I, del II, 1995-udgaven, offentliggjort af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, ISBN 92-824-1177-X.

- Protokol (nr. 18) om statuttene for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (1992)
- Protokol (nr. 19) om statuttene for Det Europæiske Monetære Institut (1992)
- Protokol (nr. 20) om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (1992)
- Protokol (nr. 21) om konvergenskriterierne som nævnt i artikel 121 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (1992)
- Protokol (nr. 22) vedrørende Danmark (1992)
- Protokol (nr. 23) vedrørende Portugal (1992)
- Protokol (nr. 24) om overgangen til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (1992)
- Protokol (nr. 25) om visse bestemmelser vedrørende Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland (1992)
- Protokol (nr. 26) om visse bestemmelser vedrørende Danmark (1992)
- Protokol (nr. 27) vedrørende Frankrig (1992)
- Protokol (nr. 28) om økonomisk og social samhørighed (1992)
- Protokol (nr. 29) om asyl for statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater (1997)
- Protokol (nr. 30) om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (1997)
- Protokol (nr. 31) om medlemsstaternes forbindelser med tredjelande med hensyn til passage af de ydre grænser (1997)
- Protokol (nr. 32) om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne (1997)
- Protokol (nr. 33) om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (1997)
- Protokol (nr. 34) om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden (2001) (teksten er gengivet nedenfor)
- Protokol (nr. 35) vedrørende artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (2001) (teksten er gengivet nedenfor)

Protokol knyttet som bilag til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab

- Protokol (nr. 36) vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter (1965)

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HENDES KONGELIGE HØJHED STORHERTUGINDEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE ⁽¹⁾,

SOM ER BESLUTTET PÅ at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk,

SOM HAR DET FORSÆT gennem fælles handling at sikre økonomiske og sociale fremskridt for deres lande ved at fjerne de skranker, der deler Europa,

SOM SÆTTER DET som et væsentligt mål for deres bestræbelser stadig at forbedre deres folks levevilkår og beskæftigelsesforhold,

SOM ERKENDER, at fjernelsen af bestående hindringer kræver fælles indsats med henblik på at sikre en vedvarende ekspansion, ligevægt i samhandelen og redelig konkurrence,

SOM TILSTRÆBER at styrke enheden i deres økonomier og at fremme disses harmoniske udvikling ved at formindske ulighederne mellem de forskellige områder og forbedre de mindre begunstigede områders stilling,

SOM ØNSKER gennem en fælles handelspolitik at bidrage til gradvis ophævelse af restriktionerne i den internationale samhandel,

SOM ER SINDET at bekræfte den solidaritet, der knytter Europa og de oversøiske lande sammen, og som ønsker at sikre disse lande øget velstand i overensstemmelse med grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt,

SOM HAR SAT SIG FOR ved denne forening af de økonomiske kræfter at bevare og styrke freden og friheden, og som opfordrer de øvrige europæiske folk, der deler dette ideal, til at tilslutte sig disse bestræbelser,

SOM ER BESLUTTET PÅ at tilskynde til, at deres folk opnår det højst mulige videnniveau gennem bred adgang til uddannelse og vedvarende ajourføring heraf,

HAR VEDTAGET at oprette et EUROPÆISK FÆLLESSKAB, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at de har udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

⁽¹⁾ Kongeriget Danmark, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Irland, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland er efterfølgende blevet medlemmer af Det Europæiske Fællesskab.

FØRSTE DEL

PRINCIPPERNE

Artikel 1

Ved denne traktat opretter DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes et EUROPÆISK FÆLLESSKAB.

Artikel 2

Fællesskabet har til opgave gennem oprettelsen af et fælles marked og en Økonomisk og Monetær Union samt gennem iværksættelsen af fælles politikker eller aktioner som omhandlet i artikel 3 og 4 i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.

Artikel 3

1. Med de i artikel 2 nævnte mål for øje skal Fællesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, indebære:

- a) forbud, medlemsstaterne imellem, mod told og kvantitative restriktioner ved varers ind- og udførsel, såvel som af alle andre foranstaltninger med tilsvarende virkning
- b) indførelse af en fælles handelspolitik
- c) oprettelse af et indre marked ved fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital mellem medlemsstaterne
- d) indførelse af foranstaltninger vedrørende personers indrejse og færdene som fastlagt i afsnit IV
- e) indførelse af en fælles politik på landbrugs- og fiskeriområdet
- f) indførelse af en fælles politik på transportområdet
- g) gennemførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for det indre marked ikke forbrejdes
- h) indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger i det omfang, dette er nødvendigt for det fælles markeds funktion
- i) fremme af samordning mellem medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker med henblik på at øge deres effektivitet ved udvikling af en samordnet beskæftigelsesstrategi
- j) indførelse af en politik på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, herunder en Europæisk Socialfond
- k) styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed

- l) indførelse af en miljøpolitik
- m) styrkelse af fællesskabsindustriens konkurrenceevne
- n) fremme af forskning og teknologisk udvikling
- o) tilskyndelse til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net
- p) bidrag til opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau
- q) bidrag til kvalitetsuddannelser og udfoldelsesmuligheder for medlemsstaternes kulturer
- r) indførelse af en politik vedrørende udviklingssamarbejde
- s) associering af de oversøiske lande og territorier med henblik på at forøge samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab
- t) bidrag til styrkelse af forbrugerbeskyttelse
- u) indførelse af foranstaltninger på områderne energi, civilbeskyttelse og turisme.

2. I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne artikel, tilstræber Fællesskabet at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Artikel 4

1. Med de i artikel 2 nævnte mål for øje skal medlemsstaternes og Fællesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, indebære gennemførelse af en økonomisk politik, der bygger på snæver samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, på det indre marked og på fastlæggelse af fælles mål, og som føres i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

2. Sideløbende hermed og i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser samt tidsplanen og fremgangsmåderne heri skal dette virke indebære uigenkaldelig fastlåsning af vekselkurserne, der fører til indførelse af en fælles valuta, ecuen, og fastlæggelse og gennemførelse af en fælles penge- og valutakurspolitik, der skal have som hovedmål at fastholde prisstabilitet samt, uden at dette mål berøres heraf, at støtte de generelle økonomiske politikker i Fællesskabet i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

3. Medlemsstaterne og Fællesskabet skal i deres virke handle i overensstemmelse med følgende principper: stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.

Artikel 5

Fællesskabet handler inden for rammerne af de beføjelser og mål, der er tillagt det ved denne traktat.

På de områder, som ikke hører ind under dets enekompetence, handler Fællesskabet, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor, på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Fællesskabet handler kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå denne traktats mål.

Artikel 6

Miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktioner som nævnt i artikel 3, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

Artikel 7

1. De opgaver, der påhviler Fællesskabet, varetages af

- et EUROPA-PARLAMENT
- et RÅD
- en KOMMISSION
- en DOMSTOL
- en REVISIONSRET.

Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt den ved denne traktat.

2. Rådet og Kommissionen bistås af et Økonomisk og Socialt Udvalg og et Regionsudvalg med rådgivende funktioner.

Artikel 8

Der oprettes efter fremgangsmåderne i denne traktat et Europæisk System af Centralbanker, i det følgende benævnt »ESCB«, og en europæisk centralbank, i det følgende benævnt »ECB«, som handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem ved denne traktat og ved den statut for ESCB og for ECB, i det følgende benævnt »ESCB-statutten«, der er knyttet som bilag hertil.

Artikel 9

Der oprettes en Europæisk Investeringsbank, der handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt den ved denne traktat og ved den statut, der er knyttet som bilag hertil.

Artikel 10

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af denne traktat, eller af retsakter foretaget af Fællesskabets institutioner. De letter Fællesskabets gennemførelsen af dets opgaver.

De afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne traktats målsætning i fare.

Artikel 11 ()*

1. Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde på et af de områder, der er nævnt i denne traktat, retter anmodning til Kommissionen, der kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor.

2. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde som nævnt i stk. 1 gives under overholdelse af artikel 43-45 i traktaten om Den Europæiske Union af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet. Når det forstærkede samarbejde vedrører et område, der hører under fremgangsmåden i artikel 251 i denne traktat, kræves der samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Et medlem af Rådet kan anmode om, at sagen forelægges for Det Europæiske Råd. Efter denne forelæggelse for Det Europæiske Råd kan Rådet træffe afgørelse i overensstemmelse med første afsnit i dette stykke.

3. De retsakter og afgørelser, der er nødvendige for gennemførelsen af det forstærkede samarbejde, er underlagt alle de relevante bestemmelser i denne traktat, medmindre andet er fastsat i denne artikel og i artikel 43-45 i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 11 A (**)

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 11, giver meddelelse herom til Rådet og til Kommissionen, som afgiver en udtalelse til Rådet inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af denne meddelelse. Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen træffer Kommissionen afgørelse herom og om sådanne særlige ordninger, som den måtte finde nødvendige.

Artikel 12

Inden for denne traktats anvendelsesområde og med forbehold af dennes særlige bestemmelser er al forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, forbudt.

Efter fremgangsmåden i artikel 251 kan Rådet give forskrifter med henblik på at forbyde sådan forskelsbehandling.

Artikel 13 ()*

1. Med forbehold af denne traktats øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som traktaten tillægger Fællesskabet, kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet træffe hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

2. Når Rådet, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, vedtager fællesskabstilskyndelsesforanstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, træffer det uanset stk. 1 afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

(**) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten (tidligere artikel 11, stk. 3).

Artikel 14

1. Fællesskabet vedtager foranstaltninger med henblik på gradvis oprettelse af det indre marked i løbet af perioden indtil den 31. december 1992 i henhold til bestemmelserne i denne artikel og i artiklerne 15, 26, 47, stk. 2, 49, 80, 93 og 95 og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat.

2. Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat.

3. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, fastlægger de retningslinjer og betingelser, der er nødvendige for at sikre afbalancerede fremskridt i alle berørte sektorer.

Artikel 15

Ved udarbejdelsen af forslagene med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel 14 tager Kommissionen hensyn til omfanget af den indsats, der inden for økonomier på forskellige udviklingstrin må gøres i den periode, i hvilken det indre marked oprettes, og den kan fremsætte forslag om hensigtsmæssige bestemmelser.

Hvis disse bestemmelser tager form af undtagelser, skal de være af midlertidig karakter og medføre de mindste forstyrrelser i fællesmarkedets funktion.

Artikel 16

Med forbehold af artikel 73, 86 og 87 og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af denne traktats anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.

ANDEN DEL

UNIONSBORGERSKAB

Artikel 17

1. Der indføres et unionsborgerskab. Unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat. Unionsborgerskab er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.

2. Unionsborgerne har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i denne traktat.

Artikel 18 (*)

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i denne traktat og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.
2. Såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at nå dette mål, og denne traktat ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, kan Rådet vedtage bestemmelser, der skal gøre det lettere at udøve de rettigheder, der er nævnt i stk. 1. Det træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251.
3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på bestemmelser vedrørende pas, identitetskort, opholdsbeviser eller andre dokumenter, der er sidestillet hermed, og heller ikke på bestemmelser vedrørende social sikring eller social beskyttelse.

Artikel 19

1. Enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat. Denne ret udøves med forbehold af de nærmere bestemmelser, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, har vedtaget; de nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.
2. Med forbehold af artikel 190, stk. 4, og gennemførelsesbestemmelserne hertil, har enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat. Denne ret kan udøves med forbehold af de nærmere bestemmelser, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, har vedtaget; de nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

Artikel 20

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori han er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat. Medlemsstaterne udarbejder indbyrdes de nødvendige regler og indleder de påkrævede internationale forhandlinger med henblik på at sikre denne beskyttelse.

Artikel 21

Enhver unionsborger har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet i medfør af artikel 194.

Enhver unionsborger kan henvende sig til den ombudsmandsinstitution, der indføres i overensstemmelse med artikel 195.

Enhver unionsborger kan skrive til enhver af de institutioner eller organer, der er nævnt i denne artikel eller i artikel 7, på et af de i artikel 314 nævnte sprog og få svar på samme sprog.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 22

Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg hvert tredje år om gennemførelsen af bestemmelserne i denne del. Denne rapport skal omfatte spørgsmålet om Unionens udvikling.

På grundlag heraf og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, vedtage bestemmelser med henblik på at styrke eller udbygge de rettigheder, der er fastsat i denne del, og det henstiller til medlemsstaterne at vedtage disse bestemmelser i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

TREDJE DEL

FÆLLESSKABETS POLITIKKER

AFSNIT I

FRIE VAREBEVÆGELSER

Artikel 23

1. Fællesskabets grundlag er en Toldunion, som omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjeland.

2. Bestemmelserne i artikel 25 og i kapitel 2 i dette afsnit finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på de varer hidrørende fra tredjeland, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.

Artikel 24

Ved varer, som frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne fra tredjeland hidrørende varer, for hvilke de af vedkommende medlemsstat foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførelsen er blevet opfyldt, og for hvilke denne medlemsstat har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.

KAPITEL 1

TOLDUNIONEN

Artikel 25

Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.

Artikel 26

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen toldsatserne i den fælles toldtarif.

Artikel 27

Kommissionen tager under udøvelsen af de hverv, der er betroet den i medfør af dette kapitel, hensyn til:

- a) nødvendigheden af at fremme samhandelen mellem medlemsstaterne og tredjeland
- b) udviklingen af konkurrencevilkårene inden for Fællesskabet i det omfang, denne udvikling medfører en styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne
- c) Fællesskabets behov for forsyninger med råvarer og halvfabrikata, idet den samtidig bør påse, at konkurrencevilkårene mellem medlemsstaterne med hensyn til færdigvarer ikke fordrejes
- d) nødvendigheden af at undgå alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomiske liv og af at sikre en rationel udvikling af produktionen og en forøgelse af forbruget inden for Fællesskabet.

*KAPITEL 2***FORBUD MOD KVANTITATIVE RESTRIKTIONER MELLEM
MEDLEMSSTATERNE***Artikel 28*

Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel 29

Kvantitative udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel 30

Bestemmelserne i artikel 28 og 29 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

Artikel 31

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

Denne artikels bestemmelser finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Disse bestemmelser finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, som strider mod de i stk. 1 anførte principper, eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. I tilfælde af, at et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af bestemmelserne i denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

AFSNIT II

LANDBRUGET

Artikel 32

1. Fællesmarkedet omfatter tillige landbruget og handelen med landbrugsvarer. Ved landbrugsvarer forstås jordbrugsprodukter, husdyrbrugsprodukter og fiskeriprodukter samt varer, der direkte er forbundet med disse produkter, og som har undergået en første bearbejdning.

2. Bestemmelserne vedrørende fællesmarkedets oprettelse finder anvendelse på landbrugsvarer, medmindre andet er bestemt i artiklerne 33-38.

3. De varer, på hvilke bestemmelserne i artiklerne 33-38 finder anvendelse, er opregnet i listen i bilag I til denne traktat.

4. Fællesmarkedets funktion og udvikling skal for så vidt angår landbrugsvarerne ledsages af udformningen af en fælles landbrugspolitik.

Artikel 33

1. Den fælles landbrugspolitik har til formål:

- a) at forøge landbrugets produktivitet ved fremme af den tekniske udvikling, ved rationalisering af landbrugsproduktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften
- b) herigennem at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, især ved en forhøjelse af de individuelle indkomster for de i landbruget beskæftigede personer
- c) at stabilisere markederne
- d) at sikre forsyningerne
- e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

2. Ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages der hensyn til:

- a) landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder
- b) nødvendigheden af, at ønskelige tilpasninger gennemføres gradvis
- c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er snævert forbundet med økonomien som helhed.

Artikel 34

1. Med henblik på at nå de i artikel 33 nævnte mål oprettes en fælles ordning af markederne for landbrugsvarer.

Alt efter varernes art skal denne markedsordning antage en af nedennævnte former:

- a) fælles konkurrenceregler
- b) en tvungen samordning af de forskellige nationale markedsordninger
- c) en europæisk markedsordning.

2. Den fælles ordning under en af de i stk. 1 nævnte former kan omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i artikel 33 fastsatte mål, især prisregulering, støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer, oplagrings- og udligningsordninger samt fælles ordninger til stabilisering af ind- eller udførsel.

Den fælles ordning skal begrænses til at forfølge de i artikel 33 anførte mål og bør udelukke enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere.

En eventuel fælles prispolitik skal baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder.

3. Med henblik på at muliggøre, at formålet med den i stk. 1 omhandlede fælles ordning nås, kan der oprettes et eller flere struktur- og garantifonde for landbruget.

Artikel 35

Med henblik på at nå de i artikel 33 anførte mål kan der inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik navnlig fastsættes bestemmelser om:

- a) en effektiv samordning af de bestræbelser, der udfoldes inden for den faglige uddannelses, forskningens og den landbrugsfaglige oplysnings område; denne samordning kan indebære, at projekter eller institutioner finansieres i fællesskab
- b) fælles foranstaltninger med henblik på udvidelse af forbruget af visse varer.

Artikel 36

Bestemmelserne i kapitlet om konkurrenceregler finder kun anvendelse på produktionen af og handelen med landbrugsvarer i det omfang, Rådet beslutter dette inden for rammerne af de bestemmelser og i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der er fastsat i artikel 37, stk. 2 og 3, samt under hensyntagen til den i artikel 33 angivne målsætning.

Rådet kan især tillade ydelse af støtte:

- a) med henblik på at beskytte bedrifter, der er ugunstigt stillet som følge af strukturelle eller naturbetingede forhold
- b) inden for rammerne af økonomiske udviklingsprogrammer.

Artikel 37

1. Med henblik på at fastlægge retningslinjerne for en fælles landbrugspolitik sammenkalder Kommissionen, så snart denne traktat er trådt i kraft, medlemsstaterne til en konference for at foretage en sammenligning af deres landbrugspolitik, især ved at opstille en opgørelse over deres produktionsmuligheder og behov.

2. Inden to år efter denne traktats ikrafttræden fremlægger Kommissionen under hensyntagen til arbejdet på den i stk. 1 nævnte konference og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg, forslag vedrørende udarbejdelse og iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, herunder også om afløsning af nationale markedsordninger med en af de i artikel 34, stk. 1, nævnte former for fælles ordning, såvel som om iværksættelsen af de i dette afsnit særligt nævnte foranstaltninger.

Disse forslag skal tage hensyn til sammenhængen mellem de landbrugsspørgsmål, som er omhandlet i dette afsnit.

På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udsteder Rådet med kvalificeret flertal, forordninger eller direktiver eller vedtager beslutninger uden herved at begrænse rækkevidden af sine eventuelle henstillinger.

3. Rådet kan under de i foregående stykker anførte betingelser med kvalificeret flertal vedtage at lade den i artikel 34, stk. 1, omhandlede fælles ordning afløse nationale markedsordninger, såfremt:

- a) den fælles ordning yder medlemsstater, der modsætter sig en sådan afløsning, og som har en national ordning for vedkommende produktion, tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard, når der tages hensyn til det tempo, hvori den mulige tilpasning og nødvendige specialisering kan gennemføres, og
- b) denne ordning sikrer samhandelen inden for Fællesskabet betingelser svarende til dem, der gælder på et nationalt marked.

4. Såfremt der er tilvejebragt en fælles ordning for visse råvarer, medens der endnu ikke findes en fælles ordning for de hertil svarende forarbejdede produkter, kan de pågældende råvarer indføres fra lande uden for Fællesskabet, hvis de anvendes til fremstilling af forarbejdede produkter, som er bestemt til udførsel til tredjeland.

Artikel 38

Såfremt en vare i en medlemsstat er underkastet en national markedsordning eller en anden indenlandsk regulering med tilsvarende virkning, som i konkurrencemæssig henseende påvirker en lignende produktion i en anden medlemsstat, pålægger medlemsstaterne vedkommende vare en udligningsafgift ved indførslen fra den medlemsstat, i hvilken markedsordningen eller reguleringen findes, medmindre denne medlemsstat pålægger en udligningsafgift ved udførslen.

Kommissionen fastsætter disse afgifter på det niveau, som er nødvendigt for at genoprette ligevægten; den kan ligeledes tillade anvendelsen af andre foranstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

AFSNIT III

DEN FRIE BEVÆGELIGHED FOR PERSONER, TJENESTEYDELSER OG KAPITAL

KAPITEL 1

ARBEJDSKRAFTEN

Artikel 39

1. Arbejdskraftens frie bevægelighed sikres inden for Fællesskabet.
2. Den forudsætter afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår.
3. Med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed, indebærer den retten til:
 - a) at søge faktisk tilbudte stillinger
 - b) frit at bevæge sig inden for medlemsstaternes område i dette øjemed
 - c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse
 - d) at blive boende på en medlemsstats område på de af Kommissionen ved gennemførelsesforordninger fastsatte vilkår efter at have haft ansættelse der.
4. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.

Artikel 40

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg ved udstedelse af direktiver eller forordninger de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, således som denne er bestemt i artikel 39, især ved at:

- a) sikre et snævert samarbejde mellem de nationale arbejdskraftmyndigheder

- b) afskaffe sådanne administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis samt de for adgangen til ledige stillinger fastsatte frister, som hidrører enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville hindre arbejdskraftens frie bevægelighed
- c) afskaffe alle frister og andre begrænsninger, som er fastsat enten i indenlandsk lovgivning eller i aftaler, der tidligere er indgået mellem medlemsstaterne, og som byder arbejdstagere fra de øvrige medlemsstater andre vilkår for det frie beskæftigelsesvalg end dem, der gælder for indenlandske arbejdstagere
- d) iværksætte ordninger, der kan formidle og skabe ligevægt mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på en måde, som udelukker alvorlig fare for levestandarden og beskæftigelsen i de forskellige egne og industrier.

Artikel 41

Inden for rammerne af et fælles program fremmer medlemsstaterne udvekslingen af unge arbejdstagere.

Artikel 42

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved at indføre en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende:

- a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse
- b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde.

KAPITEL 2

ETABLERINGSRETEN

Artikel 43

Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

Med forbehold af bestemmelserne i kapitlet vedrørende kapitalen indebærer etableringsfriheden adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i artikel 48 anførte betydning, på de vilkår, som i etableringslandets lovgivning er fastsat for landets egne statsborgere.

Artikel 44

1. Efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg udsteder Rådet direktiver om gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgren.
2. Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til ovennævnte bestemmelser, navnlig ved:
 - a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel
 - b) at sikre et snævert samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Fællesskabet på de forskellige erhvervsområder
 - c) at ophæve de administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis, som hidrører fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville være en hindring for etableringsfriheden
 - d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ville påbegynde denne virksomhed
 - e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i artikel 33, stk. 2
 - f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgrene gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område, og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer
 - g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser
 - h) at sikre, et etableringsvilkårene ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger fra medlemsstaternes side.

Artikel 45

Virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i en medlemsstat, er i den pågældende stat ikke omfattet af bestemmelserne i dette kapitel.

På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal undtage visse erhverv fra bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel 46

1. Bestemmelserne i dette kapitel og de forholdsregler, der træffes i medfør heraf, udelukker ikke anvendelse af love eller administrativt fastsatte bestemmelser, der indeholder særlige regler for fremmede statsborgere, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed.
2. Rådet udsteder efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om samordning af ovennævnte love og bestemmelser.

Artikel 47

1. For at lette adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed udsteder Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.
2. Med samme mål for øje udsteder Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om samordning af medlemsstaternes love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed. Rådet udsteder med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde direktiver, hvis gennemførelse i mindst én af medlemsstaterne medfører en ændring af bestående lovgivningsprincipper for erhvervsreguleringen, der vedrører uddannelse og adgangsbetingelser for fysiske personer. I andre tilfælde træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.
3. For så vidt angår udøvelse af lægegerning eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af de betingelser, der er opstillet af de forskellige medlemsstater for udøvelse af sådanne erhverv.

Artikel 48

Selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Fællesskabet, ligestilles, for så vidt angår anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel, med personer, der er statsborgere i medlemsstaterne.

Ved selskaber forstås privatretlige selskaber, heri indbefattet kooperative selskaber, samt alle andre juridiske personer, der henhører under den offentlige ret eller privatretten, med undtagelse af selskaber, som ikke arbejder med gevinst for øje.

KAPITEL 3

TJENESTEYDELSER

Artikel 49

Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Fællesskabet, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i et andet af Fællesskabets lande end modtageren af den pågældende ydelse.

På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage at udstrække anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel til tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Fællesskabet.

Artikel 50

Som tjenesteydelser i denne traktats forstand betragtes de ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende den frie bevægelighed for varer, kapital og personer.

Tjenesteydelserne omfatter især:

- a) virksomhed af industriel karakter
- b) virksomhed af handelsmæssig karakter
- c) virksomhed af håndværksmæssig karakter
- d) de liberale erhvervs virksomhed.

Med forbehold af bestemmelserne i kapitlet om etableringsretten kan tjenesteyderen midlertidigt udøve sin virksomhed i det land, hvor ydelsen præsteres, på samme vilkår, som det pågældende land fastsætter for sine egne statsborgere.

Artikel 51

1. Den frie udveksling af tjenesteydelser på transportområdet omfattes af bestemmelserne i afsnittet vedrørende transport.
2. Liberaliseringen af de af bankernes og forsikringsselskabernes tjenesteydelser, som er forbundet med kapitalbevægelser, skal gennemføres sideløbende med liberalisering af kapitalbevægelserne.

Artikel 52

1. På forslag af Kommissionen og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Europa-Parlamentet udsteder Rådet med kvalificeret flertal direktiver om gennemførelse af liberaliseringen af en bestemt tjenesteydelse.
2. De i stk. 1 omhandlede direktiver skal i almindelighed i første række tage sigte på tjenesteydelser, som direkte påvirker produktionsomkostningerne, eller hvis liberalisering bidrager til at lette vareudvekslingen.

Artikel 53

Medlemsstaterne erklærer sig rede til at gennemføre liberaliseringen af tjenesteydelser i videre udstrækning, end de er forpligtet til i henhold til de direktiver, der er udstedt i medfør af artikel 52, stk. 1, hvis deres almindelige økonomiske situation og forholdene i vedkommende erhvervsgren gør det muligt.

Kommissionen retter henstillinger til de pågældende medlemsstater herom.

Artikel 54

Så længe begrænsningerne i den frie udveksling af tjenesteydelser ikke er afskaffet, anvender hver medlemsstat dem over for alle de i artikel 49, stk. 1, omhandlede tjenesteydere, uanset disses nationalitet eller opholdssted.

Artikel 55

Bestemmelserne i artiklerne 45-48 finder anvendelse på det i dette kapitel omhandlede sagsområde.

*KAPITEL 4***KAPITAL OG BETALINGER***Artikel 56*

1. Inden for rammerne af bestemmelserne i dette kapitel er alle restriktioner for kapitalbevægelser mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.
2. Inden for rammerne af bestemmelserne i dette kapitel er alle restriktioner for betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

Artikel 57

1. Bestemmelserne i artikel 56 berører ikke anvendelsen over for tredjelande af restriktioner, der den 31. december 1993 eksisterer i henhold til national lovgivning eller fællesskabslovgivning med hensyn til sådanne kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.
2. Idet det tilstræbes at virkeliggøre målsætningen om fri kapitalbevægelighed mellem medlemsstater og tredjelande i den størst mulige udstrækning, og uden at de øvrige kapitler i denne traktat berøres heraf, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, vedtage foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder. Der kræves enstemmighed ved vedtagelse i henhold til dette stykke af foranstaltninger, som er et tilbageskridt i fællesskabslovgivningen med hensyn til liberaliseringen af kapitalbevægelser til eller fra tredjelande.

Artikel 58

1. Bestemmelserne i artikel 56 griber ikke ind i medlemsstaternes ret til:
 - a) at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, som sonderer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret
 - b) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at hindre overtrædelser af deres nationale ret og forskrifter, især på skatte- og afgiftsområdet og i forbindelse med tilsynet med finansielle institutioner, eller til af administrative eller statistiske hensyn at fastlægge procedurer for anmeldelse af kapitalbevægelser eller til at træffe foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.
2. Bestemmelserne i dette kapitel griber ikke ind i muligheden for at anvende sådanne restriktioner for etableringsretten, der er forenelige med denne traktat.

3. De foranstaltninger og fremgangsmåder, der er nævnt i stk. 1 og 2, må ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger, som defineret i artikel 56.

Artikel 59

Hvis kapitalbevægelser til eller fra tredjelande under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, træffe beskyttelsesforanstaltninger for en periode på højst seks måneder over for tredjelande, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige.

Artikel 60

1. Hvis en handling fra Fællesskabets side i de i artikel 301 omhandlede tilfælde skønnes nødvendig, kan Rådet efter fremgangsmåden i artikel 301 træffe de nødvendige hasteforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser og betalinger over for de berørte tredjelande.

2. Med forbehold af artikel 297, og så længe Rådet ikke har truffet foranstaltninger i medfør af stk. 1, kan en medlemsstat af alvorlige politiske grunde af hastende karakter træffe ensidige foranstaltninger over for et tredjeland med hensyn til kapitalbevægelser og betalinger. Kommissionen og de øvrige medlemsstater underrettes om sådanne foranstaltninger senest på dagen for deres ikrafttrædelse.

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, kan beslutte, at den pågældende medlemsstat skal ændre eller ophæve de pågældende foranstaltninger. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om en sådan afgørelse truffet af Rådet.

AFSNIT IV

VISUM, ASYL, INDVANDRING OG ANDRE POLITIKKER I FORBINDELSE MED DEN FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

Artikel 61

Med henblik på gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed vedtager Rådet

- a) inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden foranstaltninger, der skal sikre fri bevægelighed for personer i overensstemmelse med artikel 14, og i forbindelse hermed direkte tilknyttede ledsageforanstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl og indvandring i henhold til artikel 62, nr. 2) og 3), og artikel 63, nr. 1), litra a), og nr. 2), litra a), samt foranstaltninger med henblik på at forebygge og bekæmpe kriminalitet i henhold til artikel 31, litra e), i traktaten om Den Europæiske Union
- b) andre foranstaltninger vedrørende asyl, indvandring og beskyttelse af tredjelandsstatsborgeres rettigheder i henhold til artikel 63
- c) foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde i henhold til artikel 65

- d) passende foranstaltninger til fremme og udbygning af administrativt samarbejde i henhold til artikel 66
- e) foranstaltninger inden for politisamarbejde og retligt samarbejde vedrørende kriminalsager, der tager sigte på et højt sikkerhedsniveau gennem forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet i Unionen i henhold til bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 62

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 67 og inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden:

- 1) foranstaltninger med henblik på i overensstemmelse med artikel 14 at sikre, at personer, uanset om de er unionsborgere eller tredjelandstatsborgere, ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser
- 2) foranstaltninger vedrørende passage af medlemsstaternes ydre grænser, hvori der fastlægges
 - a) standarder og procedurer, som medlemsstaterne skal følge ved udøvelse af personkontrol ved disse grænser
 - b) visumregler for forventet ophold i højst tre måneder, herunder
 - i) listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum, når de passerer de ydre grænser, og dem, hvis statsborgere er fritaget for dette krav
 - ii) procedurer og betingelser for medlemsstaternes udstedelse af visa
 - iii) ensartet udformning af visa
 - iv) regler om et ensartet visum
- 3) foranstaltninger vedrørende de betingelser, på hvilke tredjelandstatsborgere frit kan rejse inden for medlemsstaternes område i højst tre måneder.

Artikel 63

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 67 og inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden:

- 1) foranstaltninger vedrørende asyl i overensstemmelse med Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 31. januar 1967 om flygtninges retsstilling og andre relevante aftaler, inden for følgende områder:
 - a) kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne
 - b) minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne

- c) minimumsstandarder for tredjelandstatsborgeres opnåelse af status som flygtninge
 - d) minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling eller fratagelse af flygtningestatus
- 2) foranstaltninger vedrørende flygtninge og fordrevne på følgende områder:
- a) minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse af fordrevne fra tredjelande, der ikke kan vende tilbage til deres hjemland, og for personer, der i øvrigt har behov for international beskyttelse
 - b) fremme af en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelse af flygtninge og fordrevne og følgerne heraf
- 3) foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken på følgende områder:
- a) betingelser for indrejse og ophold og standarder for procedurer for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring
 - b) ulovlig indvandring og ulovligt ophold, herunder repatriering af personer med ulovligt ophold
- 4) foranstaltninger til definition af de rettigheder og betingelser, hvorefter tredjelandstatsborgere, som har lovligt ophold i en medlemsstat, kan opholde sig i andre medlemsstater.

Foranstaltninger, der vedtages af Rådet i medfør af nr. 3) og 4), er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat på de pågældende områder opretholder eller indfører nationale bestemmelser, der er forenelige med denne traktat og internationale aftaler.

Foranstaltninger, der vedtages i medfør af nr. 2), litra b), nr. 3), litra a), og nr. 4), er ikke omfattet af ovennævnte frist på fem år.

Artikel 64

1. Dette traktatafsnit er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

2. Hvis en eller flere medlemsstater står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandstatsborgere, kan Rådet, med forbehold af stk. 1, med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen vedtage midlertidige foranstaltninger af højst seks måneders varighed til fordel for de berørte medlemsstater.

Artikel 65

Foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der skal træffes i henhold til artikel 67, og i det omfang de er nødvendige for det indre markeds funktion, omfatter

- a) forbedring og forenkling:
- af ordningen for forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne
 - af samarbejdet om bevisoptagelse
 - af anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af afgørelser i udenretslige sager
- b) fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes gældende regler om lovvalg og konflikter om stedlig kompetence
- c) fjernelse af hindringer for, at civile retssager forløber tilfredsstillende, om nødvendigt ved fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler.

Artikel 66

Rådet træffer efter fremgangsmåden i artikel 67 foranstaltninger til at sikre samarbejde mellem de kompetente tjenester i medlemsstaternes administrationer på de områder, der er omfattet af dette traktatafsnit, og mellem disse tjenester og Kommissionen.

Artikel 67 (*)

1. I en overgangsperiode på fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden træffer Rådet afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen eller på initiativ af en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet.
2. Efter denne periode på fem år:
 - træffer Rådet afgørelse på forslag af Kommissionen; Kommissionen behandler enhver anmodning fra medlemsstaterne om, at den forelægger Rådet et forslag
 - træffer Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet afgørelse med henblik på at få alle eller dele af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, underlagt fremgangsmåden i artikel 251, og med henblik på at tilpasse bestemmelserne vedrørende Domstolens beføjelser.
3. Uanset stk. 1 og 2 vedtages de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 2), litra b), nr. i) og iii), fra Amsterdam-traktatens ikrafttræden af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet.
4. Uanset stk. 2 vedtages de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 2), litra b), ii) og iv), efter en periode på fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

5. Uanset stk. 1 vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251:

- de i artikel 63, nr. 1), og artikel 63, nr. 2), litra a), omhandlede foranstaltninger, forudsat at Rådet forudgående og i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1 har vedtaget fællesskabsbestemmelser, som fastlægger fælles regler og grundlæggende principper for dette spørgsmål
- de i artikel 65 omhandlede foranstaltninger, bortset fra familieretlige aspekter.

Artikel 68

1. Artikel 234 finder anvendelse på dette traktatafsnit under følgende omstændigheder og på følgende betingelser: Såfremt et spørgsmål om fortolkningen af dette traktatafsnit eller om gyldigheden eller fortolkningen af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner på grundlag af dette traktatafsnit rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, skal denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

2. Domstolen har i intet tilfælde kompetence til at afgøre spørgsmål om foranstaltninger eller afgørelser, der træffes i medfør af artikel 62, nr. 1), vedrørende opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

3. Rådet, Kommissionen eller en medlemsstat kan anmode Domstolen om at afgøre spørgsmål om fortolkning af dette traktatafsnit eller af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner på grundlag af dette traktatafsnit. Domstolens afgørelse som svar på en sådan anmodning finder ikke anvendelse på domme afsagt af medlemsstaternes retter, som har fået retskraft.

Artikel 69

Dette traktatafsnit anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling og protokollen om Danmarks stilling, og med forbehold af protokollen om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og på Irland.

AFSNIT V

TRANSPORT

Artikel 70

På det i dette afsnit omhandlede sagsområde søger medlemsstaterne at nå traktatens mål inden for rammerne af en fælles transportpolitik.

Artikel 71

1. Med henblik på gennemførelsen af artikel 70 og under hensyntagen til transportspørgsmålenes særlige karakter fastsætter Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget:

- a) fælles regler for international transport til eller fra en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstats områder

- b) de betingelser, under hvilke transportvirksomheder har adgang til at udføre interne transporter i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende
- c) foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden
- d) alle andre formålstjenlige bestemmelser.

2. Uanset fremgangsmåden i stk. 1 og under hensyntagen til det nødvendige i en tilpasning til den økonomiske udvikling, der følger af det fælles markeds oprettelse, fastsætter Rådet på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet samt Det Økonomiske og Sociale Udvalg med enstemmighed de bestemmelser, der vedrører principperne for ordningen på transportområdet, og hvis anvendelse alvorligt kunne påvirke levestandarden og beskæftigelsesniveauet i visse egne samt udnyttelsen af transportmateriellet.

Artikel 72

Indtil de i artikel 71, stk. 1, omhandlede bestemmelser er fastsat, kan ingen medlemsstat uden Rådets enstemmige samtykke ændre de bestemmelser, der gælder på transportområdet den 1. januar 1958 eller, for tiltrædende staters vedkommende, på datoen herfor, på en sådan måde, at de direkte eller indirekte bliver mindre gunstige for transportvirksomheder fra andre medlemsstater end for indenlandske transportvirksomheder.

Artikel 73

Støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, er forenelige med denne traktat.

Artikel 74

Enhver foranstaltning, der træffes inden for rammerne af denne traktat vedrørende transportpriser og -vilkår, skal tage hensyn til transportvirksomhedernes økonomiske situation.

Artikel 75

1. I samfærdselen inden for Fællesskabet afskaffes enhver forskelsbehandling, som består i, at en transportvirksomhed for samme transportforbindelse anvender forskellige transportpriser og -vilkår på samme slags gods, alt efter godsets oprindelses- eller bestemmelsesland.

2. Bestemmelsen i stk. 1 udelukker ikke, at andre foranstaltninger kan vedtages af Rådet i medfør af artikel 71, stk. 1.

3. På forslag af Kommissionen og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg fastsætter Rådet med kvalificeret flertal regler, der sikrer gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1.

Det kan især fastsætte de bestemmelser, der er nødvendige for at gøre det muligt for Fællesskabets institutioner at påse overholdelsen af den i stk. 1 nævnte regel og for at sikre brugerne den fulde fordel af denne.

4. På eget initiativ eller efter anmodning af en medlemsstat undersøger Kommissionen de i stk. 1 omhandlede tilfælde af forskelsbehandling, og efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater træffer den de nødvendige beslutninger inden for rammerne af de i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 3 fastlagte regler.

Artikel 76

1. Ved transport inden for Fællesskabet er det forbudt medlemsstaterne at anvende priser og vilkår, der indebærer nogen form for understøttelse eller beskyttelse til fordel for en eller flere bestemte virksomheder eller industrier, medmindre Kommissionen giver bemyndigelse dertil.

2. Kommissionen undersøger på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstat de i stk. 1 omhandlede priser og vilkår, idet den på den ene side især tager hensyn til de krav, som en hensigtsmæssig regional økonomisk politik stiller, til de underudviklede områders behov og til problemerne i områder, der er alvorligt berørt af politiske forhold, og på den anden side til virkningerne af disse priser og vilkår på konkurrencen mellem de forskellige transportgrene.

Efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater træffer Kommissionen de fornødne beslutninger.

3. Det i stk. 1 omhandlede forbud gælder ikke konkurrencetariffer.

Artikel 77

Afgifter eller gebyrer, som en transportvirksomhed ved grænsepassage opkræver ud over transportpriserne, må ikke overstige et rimeligt niveau i betragtning af de med passagen faktisk forbundne omkostninger.

Medlemsstaterne bestræber sig på gradvis at nedbringe disse omkostninger.

Kommissionen kan rette henstillinger til medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af denne artikel.

Artikel 78

Bestemmelserne i dette afsnit af traktaten udgør ingen hindring for de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, for så vidt disse er nødvendige for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling.

Artikel 79

Der oprettes et rådgivende udvalg for Kommissionen sammensat af sagkyndige udpeget af medlemsstaternes regeringer. Kommissionen hører dette udvalg i transportspørgsmål, når den skønner det hensigtsmæssigt, uden at de beføjelser, der tilkommer Det Økonomiske og Sociale Udvalg, herved indskrænkes.

Artikel 80

1. Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på transporter med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje.
2. Rådet kan med kvalificeret flertal træffe beslutning om, hvorvidt, i hvilket omfang og på hvilken måde passende bestemmelser vil kunne fastsættes for sø- og luftfart.

Procedurebestemmelserne i artikel 71 finder anvendelse.

AFSNIT VI

**DE FÆLLES REGLER OM KONKURRENCE, FISKALE SPØRGSMÅL OG
INDBYRDES TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE**

KAPITEL 1

KONKURRENCEREGLERNE

1. AFDELING

REGLER FOR VIRKSOMHEDERNE*Artikel 81*

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, er uforenelige med fællesmarkedet og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:
 - a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser
 - b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer
 - c) opdeling af markeder eller forsyningskilder
 - d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
 - e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.
2. De aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.
3. Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:
 - enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder

- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og
- enhver samordnet praksis eller kategori deraf

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

- a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål
- b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

Artikel 82

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf er uforenelig med fællesmarkedet og forbudt i den udstrækning, samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

- a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser
- b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne
- c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartner, som derved stilles ringere i konkurrencen
- d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

Artikel 83

1. De fornødne forordninger eller direktiver om anvendelsen af principperne i artikel 81 og 82 udstedes af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet.

2. Bestemmelserne i stk. 1 har især til formål:

- a) ved indførelse af bøder og tvangsbøder at sikre overholdelsen af de i artikel 81, stk. 1, og artikel 82 nævnte forbud

- b) at fastlægge de nærmere retningslinjer for anvendelsen af bestemmelsen i artikel 81, stk. 3, under hensyntagen til nødvendigheden af dels at sikre et effektivt tilsyn, dels at forenkle den administrative kontrol mest muligt
- c) i påkommende tilfælde at træffe nærmere bestemmelse om anvendelsesområdet for bestemmelserne i artiklerne 81 og 82 inden for de forskellige erhvervsgrene
- d) at fastlægge opgavefordelingen mellem Kommissionen og Domstolen i forbindelse med anvendelsen af de i dette stykke nævnte bestemmelser
- e) at bestemme forholdet mellem den nationale lovgivning på den ene side, og på den anden side bestemmelserne i denne afdeling samt de bestemmelser, der er fastsat i medfør af denne artikel.

Artikel 84

Indtil de i medfør af artikel 83 trufne bestemmelser træder i kraft, træffer medlemsstaternes myndigheder i overensstemmelse med deres lovgivning og bestemmelserne i artiklerne 81, navnlig stk. 3, og 82 afgørelse om aftalers tilladelighed samt om misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet.

Artikel 85

1. Under forbehold af bestemmelserne i artikel 84 påser Kommissionen, at de i artiklerne 81 og 82 fastlagte principper anvendes. På begæring af en medlemsstat eller på eget initiativ undersøger den sammen med medlemsstatens kompetente myndigheder, der skal bistå den, tilfælde af formodet overtrædelse af forannævnte principper. Finder Kommissionen, at der har fundet en overtrædelse sted, foreslår den passende midler til at bringe denne til ophør.

2. Bringes en overtrædelse ikke til ophør, fastslår Kommissionen ved en beslutning, der skal ledsages af grunde, at der foreligger en overtrædelse. Den kan offentliggøre beslutningen og bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige modforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

Artikel 86

1. Medlemsstaterne afstår, for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 12 og 81-89 nævnte.

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.

3. Kommissionen påser, at bestemmelserne i denne artikel bringes i anvendelse, og meddeler, såfremt det er påkrævet, medlemsstaterne passende direktiver eller beslutninger.

2. AFDELING

STATSSTØTTE

Artikel 87

1. Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

2. Forenelige med fællesmarkedet er:

- a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse
- b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder
- c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget.

3. Som forenelige med fællesmarkedet kan betragtes:

- a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse
- b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi
- c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse
- d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser
- e) andre former for støtte, hvorom Rådet på forslag af Kommissionen træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Artikel 88

1. Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som fællesmarkedets funktion eller gradvise udvikling kræver.

2. Finder Kommissionen — efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger — at en støtte, som ydes af en stat eller med statsmidler, ifølge artikel 87 ikke er forenelig med fællesmarkedet, eller at denne støtte misbruges, træffer den beslutning om, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

Såfremt den pågældende stat ikke retter sig efter denne beslutning inden udløbet af den fastsatte frist, kan Kommissionen eller en anden interesseret stat, uanset bestemmelserne i artiklerne 226 og 227, indbringe sagen direkte for Domstolen.

På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning. Har Kommissionen indledt den i dette stykkes første afsnit fastsatte fremgangsmåde med hensyn til denne støtteforanstaltning, bevirker den pågældende stats begæring til Rådet, at sagens behandling udsættes, indtil Rådet har taget stilling til spørgsmålet.

Dog træffer Kommissionen beslutning, såfremt Rådet ikke har taget stilling inden tre måneder efter, at begæringen er fremsat.

3. Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til endelig beslutning.

Artikel 89

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag fra Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, kan udstede de fornødne forordninger med henblik på anvendelsen af artikel 87 og 88, og især fastlægge betingelser for anvendelsen af artikel 88, stk. 3, og de former for støtte, som skal være undtaget fra denne fremgangsmåde.

KAPITEL 2

FISKALE BESTEMMELSER

Artikel 90

Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.

Endvidere må ingen medlemsstat pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter.

Artikel 91

Ved udførsel af varer til en medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte eller indirekte.

Artikel 92

For så vidt angår andre skatter end omsætningsafgifter, forbrugsafgifter og andre indirekte skatter kan fritagelse for afgiftsbetaling eller godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ikke ydes, og udligningsafgifter ved indførsel fra medlemsstater ikke pålægges, medmindre Rådet på forhånd med kvalificeret flertal og på Kommissionens forslag har godkendt de påtænkte foranstaltninger for en begrænset periode.

Artikel 93

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager bestemmelser om harmonisering af lovgivningerne vedrørende omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at sikre det indre markeds oprettelse og funktion inden for den i artikel 14 fastsatte frist.

KAPITEL 3

TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE

Artikel 94

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, udsteder direktiver om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der direkte indvirker på det fælles markeds oprettelse eller funktion.

Artikel 95

1. Uanset artikel 94 og medmindre andet er bestemt i denne traktat, finder følgende bestemmelser anvendelse med henblik på virkeliggørelsen af de i artikel 14 fastsatte mål. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager de foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

3. Kommissionens forslag i henhold til stk. 1 inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse skal bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger. Inden for deres respektive kompetenceområder bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.

4. Hvis en medlemsstat, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at opretholde nationale bestemmelser, som er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel 30, eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, giver den Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og om grundene til deres opretholdelse.

5. Når en medlemsstat endvidere med forbehold af stk. 4 og efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen, giver den Kommissionen meddelelse om de påtænkte bestemmelser og om grundene til deres indførelse.

6. Kommissionen bekræfter eller forkaster inden seks måneder efter meddelelsen som omhandlet i stk. 4 og 5 de pågældende nationale bestemmelser efter at have konstateret, om de er et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne, og om de udgør en hindring for det indre markeds funktion.

Hvis Kommissionen ikke har truffet nogen afgørelse inden for dette tidsrum betragtes de i stk. 4 og 5 omhandlede nationale bestemmelser som godkendt.

Hvis det er begrundet i spørgsmålets kompleksitet, eller hvis der ikke foreligger risiko for menneskers sundhed, kan Kommissionen meddele den pågældende medlemsstat, at den i dette stykke omhandlede periode kan forlænges med en ny periode på indtil seks måneder.

7. Hvis en medlemsstat i medfør af stk. 6 bemyndiges til at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der er en undtagelse fra en harmoniseringsforanstaltning, undersøger Kommissionen omgående, om den skal foreslå en tilpasning af denne foranstaltning.

8. Hvis en medlemsstat rejser et specifikt problem vedrørende folkesundheden på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, underretter den Kommissionen, der omgående undersøger, om den skal foreslå Rådet passende foranstaltninger.

9. Uanset den i artikel 226 og 227 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i nærværende artikel fastsatte beføjelser.

10. De ovennævnte harmoniseringsforanstaltninger indeholder i de relevante tilfælde en beskyttelses-klausul, der bemyndiger medlemsstaterne til med en eller flere af de ikke-økonomiske begrundelser, der er nævnt i artikel 30, at træffe foreløbige foranstaltninger, der er undergivet en fællesskabskontrolprocedure.

Artikel 96

Finder Kommissionen, at bestående forskelle i medlemsstaternes ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser forvansker konkurrencevilkårene på fællesmarkedet og derved fremkalder en fordrejning, som bør fjernes, holder den samråd med de pågældende medlemsstater herom.

Fører dette samråd ikke til en aftale, som fjerner den pågældende fordrejning, udsteder Rådet på forslag af Kommissionen med kvalificeret flertal de dertil nødvendige direktiver. Kommissionen og Rådet kan træffe alle andre formålstjenlige foranstaltninger, der har hjemmel i denne traktat.

Artikel 97

1. Når der er grund til at frygte, at indførelse eller ændring af en ved lov eller administrativt fastsat bestemmelse fremkalder en fordrejning som nævnt i artikel 96, skal den medlemsstat, som vil gennemføre foranstaltningen, rådføre sig med Kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterne henstiller Kommissionen til de pågældende stater at træffe formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at undgå den omhandlede fordrejning.

2. Såfremt den medlemsstat, som vil indføre eller ændre nationale bestemmelser, ikke følger en henstilling, som Kommissionen har rettet til den, kan det ikke i medfør af artikel 96 kræves, at de øvrige medlemsstater ændrer deres nationale bestemmelser med henblik på at fjerne denne fordrejning. Fremkalder en medlemsstat, som ikke har taget hensyn til Kommissionens henstilling, en fordrejning udelukkende til egen skade, finder bestemmelserne i artikel 96 ikke anvendelse.

AFSNIT VII

DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK

KAPITEL 1

DEN ØKONOMISKE POLITIK

Artikel 98

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Fællesskabets mål, som disse er fastlagt i artikel 2, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i artikel 99, stk. 2. Medlemsstaterne og Fællesskabet handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, der fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel 4.

Artikel 99

1. Medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med artikel 98.

2. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, udarbejder et udkast til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker og forelægger sine resultater for Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råd drøfter på grundlag af denne rapport fra Rådet en konklusion med hensyn til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker.

På grundlag af denne konklusion vedtager Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, en henstilling, hvori disse overordnede retningslinjer er fastlagt. Rådet underretter Europa-Parlamentet om sin henstilling.

3. For at sikre en snævrere samordning af de økonomiske politikker og en varig konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater skal Rådet på grundlag af rapporter fra Kommissionen overvåge den økonomiske udvikling i hver medlemsstat og i Fællesskabet samt de økonomiske politikkers overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, og regelmæssigt foretage en samlet bedømmelse.

Med henblik på denne multilaterale overvågning tilsender medlemsstaterne Kommissionen oplysning om vigtige foranstaltninger, som de har truffet inden for deres økonomiske politik, samt andre oplysninger, som de måtte finde nødvendige.

4. Viser det sig i forbindelse med den i stk. 3 nævnte fremgangsmåde, at en medlemsstats økonomiske politik ikke er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, eller at der er risiko for, at den bringer Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, kan beslutte at offentliggøre sine henstillinger.

Formanden for Rådet og Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet om resultaterne af den multilaterale overvågning. Formanden for Rådet kan opfordres til at give møde i Europa-Parlamentets kompetente udvalg, hvis Rådet har offentliggjort henstillingerne.

5. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, kan vedtage nærmere bestemmelser for den multilaterale overvågningsprocedure, der er omhandlet i stk. 3 og 4 i nærværende artikel.

Artikel 100 ()*

1. Med forbehold af de øvrige fremgangsmåder i denne traktat kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter.

2. I tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i en medlemsstat som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, på bestemte betingelser yde den pågældende medlemsstat finansiell støtte fra Fællesskabet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den afgørelse, der er truffet.

Artikel 101

1. Det er ECB og medlemsstaternes centralbanker, i det følgende benævnt »de nationale centralbanker«, forbudt at give fællesskabsinstitutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem andre former for kreditfaciliteter, og det samme gælder ECB's og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutter, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling af de nationale centralbanker og ECB som private kreditinstitutter.

Artikel 102

1. Enhver foranstaltning, der ikke er baseret på tilsynsmæssige hensyn, og hvorved der gives fællesskabsinstitutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne privilegeret adgang til finansielle institutioner, er forbudt.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, skal inden den 1. januar 1994 fastlægge definitioner for gennemførelsen af det forbud, der er omhandlet i stk. 1.

Artikel 103

1. Fællesskabet hæfter ikke for og må heller ikke påtage sig forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab. En medlemsstat hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab.

2. Om nødvendigt kan Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, fastlægge definitioner med henblik på gennemførelsen af de forbud, der er omhandlet i artikel 101 og i nærværende artikel.

Artikel 104

1. Medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

2. Kommissionen overvåger udviklingen i medlemsstaternes budgetsituation og i deres offentlige gæld med henblik på at identificere alvorlige fejl. Den skal navnlig undersøge, om budgetdisciplinen overholdes på grundlag af følgende to kriterier:

- a) hvorvidt den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre
 - denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien
 - eller overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien
- b) hvorvidt den procentdel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed.

Referenceværdierne er fastsat i den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til denne traktat.

3. Hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier, udarbejder Kommissionen en rapport. I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt.

Kommissionen kan ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kravene efter kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat.

4. Det i artikel 114 omhandlede udvalg afgiver udtalelse om Kommissionens rapport.

5. Hvis Kommissionen finder, at der er eller kan opstå et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat, skal den afgive en udtalelse til Rådet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til de bemærkninger, som den pågældende medlemsstat måtte ønske at fremsætte, fastslår efter en generel vurdering, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

7. Fastslås det i henhold til stk. 6, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, retter Rådet henstillinger til den pågældende medlemsstat med henblik på at bringe denne situation til ophør inden for en given frist. Disse henstillinger offentliggøres ikke, jf. dog stk. 8.

8. Konstaterer Rådet, at dets henstillinger ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte frist, kan det offentliggøre sine henstillinger.

9. Undlader en medlemsstat fortsat at efterkomme Rådets henstillinger, kan Rådet beslutte at pålægge medlemsstaten inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen.

I et sådant tilfælde kan Rådet anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge rapporter i henhold til en bestemt tidsplan for at undersøge denne medlemsstats tilpasningsbestræbelser.

10. Den i artikel 226 og 227 fastsatte klageret kan ikke udøves i forbindelse med stk. 1-9 i nærværende artikel.

11. Så længe en medlemsstat ikke efterkommer en beslutning, der er truffet i overensstemmelse med stk. 9, kan Rådet beslutte at anvende eller forstærke, alt efter situationen, en eller flere af følgende foranstaltninger:

- kræve, at den pågældende medlemsstat offentliggør yderligere oplysninger, der skal specificeres af Rådet, før den udsteder obligationer og andre værdipapirer
- opfordre Den Europæiske Investeringsbank til at tage sin udlånspolitik over for den pågældende medlemsstat op til fornyet overvejelse
- kræve, at den pågældende medlemsstat deponerer et ikke-rentebærende beløb af en passende størrelse hos Fællesskabet, indtil det uforholdsmæssigt store underskud efter Rådets opfattelse er blevet korrigeret
- pålægge bod af en passende størrelse.

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om de afgørelser, der er truffet.

12. Rådet ophæver nogle af eller alle sine afgørelser som omhandlet i stk. 6-9 og stk. 11, i det omfang det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat efter Rådets opfattelse er blevet korrigeret. Hvis Rådet tidligere er fremkommet med offentlige henstillinger, fremsætter det, så snart afgørelsen efter stk. 8 er ophævet, en offentlig erklæring om, at der ikke længere er et uforholdsmæssigt stort underskud i den pågældende medlemsstat.

13. Når Rådet træffer de i stk. 7-9 og stk. 11 og 12 nævnte afgørelser, træffer det afgørelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer som vægtet i henhold til artikel 205, stk. 2, idet stemmer afgivet af den berørte medlemsstat dog ikke medregnes.

14. Den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til denne traktat, indeholder yderligere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den procedure, der er beskrevet i denne artikel.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og ECB, vedtager passende bestemmelser, som derefter erstatter ovennævnte protokol.

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette stykke fastsætter Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, inden den 1. januar 1994 de nærmere regler og definitioner for anvendelsen af bestemmelserne i nævnte protokol.

KAPITEL 2

DEN MONETÆRE POLITIK

Artikel 105

1. Hovedmålet for ESCB er at fastholde prisstabilitet. Uden at målsætningen om prisstabilitet derved berøres, støtter ESCB de generelle økonomiske politikker i Fællesskabet med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Fællesskabets mål som fastsat i artikel 2. ESCB handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel 4.

2. De grundlæggende opgaver, der skal udføres af ESCB, er:

- at formulere og gennemføre Fællesskabets monetære politik
- at foretage transaktioner i udenlandsk valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 111
- at besidde og forvalte medlemsstaternes officielle valutaeserver
- at fremme betalingssystemernes smidige funktion.

3. Stk. 2, tredje led, berører ikke medlemsstaternes regeringers besiddelse og forvaltning af arbejdsbeholdninger i udenlandske valutaer.

4. ECB skal høres

- om ethvert forslag til fællesskabsretsakt inden for dens kompetenceområder
- af de nationale myndigheder om ethvert udkast til retsforskrift inden for dens kompetenceområder, men inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i 107, stk. 6.

ECB kan forelægge udtalelser for de relevante fællesskabsinstitutioner eller -organer eller nationale myndigheder om spørgsmål inden for dens kompetenceområder.

5. ESCB bidrager til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB samt efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, kan overdrage ECB specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber.

Artikel 106

1. ECB har eneret til at bemyndige udstedelse af pengesedler i Fællesskabet. ECB og de nationale centralbanker kan udstede pengesedler. De pengesedler, der udstedes af ECB og de nationale centralbanker, er de eneste, der har status som lovligt betalingsmidler i Fællesskabet.

2. Medlemsstaterne kan udstede mønter med forbehold af ECB's godkendelse af omfanget heraf. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252 og efter høring af ECB, kan vedtage foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for alle mønter, som er bestemt til at sættes i omløb, i den udstrækning det er nødvendigt af hensyn til mønternes smidige omløb i Fællesskabet.

Artikel 107

1. ESCB består af ECB og de nationale centralbanker.

2. ECB har status som juridisk person.

3. ESCB styres af ECB's besluttende organer, som er Styrelsesrådet og direktionen.

4. ESCB-statutten er nedfældet i en protokol, der er knyttet som bilag til denne traktat.

5. Artikel 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1.a) og 36 i ESCB-statutten kan ændres af Rådet, der enten træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra ECB og efter høring af Kommissionen eller med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB. I hvert tilfælde skal der indhentes samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og ECB eller på grundlag af en henstilling fra ECB og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen, vedtager de bestemmelser, der er nævnt i artikel 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 og 34.3 i ESCB-statutten.

Artikel 108

Under udøvelsen af de beføjelser og gennemførelsen af de opgaver og pligter, som de har fået pålagt ved denne traktat og ESCB-statutten, må hverken ECB, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer søge eller modtage instrukser fra fællesskabsinstitutioner eller -organer, fra medlemsstaternes regeringer eller fra nogen anden side. Fællesskabets institutioner og organer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at søge at øve indflydelse på, hvordan medlemmerne af ECB's eller af de nationale centralbankers besluttende organer udfører deres opgaver.

Artikel 109

Senest på tidspunktet for oprettelsen af ESCB sørger hver medlemsstat for, at dens nationale lovgivning, herunder statutterne for dens nationale centralbank, er forenelig med denne traktat og ESCB-statutten.

Artikel 110

1. Med henblik på at udføre de opgaver, der er pålagt ESCB, skal ECB i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat og på de betingelser, der er fastsat i ESCB-statutten:

- udstede forordninger i det omfang, det er nødvendigt for at gennemføre de opgaver, der er fastlagt i artikel 3.1, første led, og i artikel 19.1, 22 eller 25.2 i ESCB-statutten, samt i tilfælde, der fastsættes i de retsakter vedtaget af Rådet, der er nævnt i artikel 107, stk. 6
- vedtage de beslutninger, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der er pålagt ESCB efter denne traktat og ESCB-statutten
- rette henstillinger og afgive udtalelser.

2. En forordning er almen gyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Henstillinger og udtalelser er ikke bindende.

En beslutning er bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til.

Artikel 253, 254 og 256 gælder for forordninger og beslutninger vedtaget af ECB.

ECB kan beslutte at offentliggøre sine beslutninger, henstillinger og udtalelser.

3. Inden for de grænser og på de vilkår, der vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 107, stk. 6, skal ECB være berettiget til at pålægge foretagender bøder eller tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser i henhold til dens forordninger og beslutninger.

Artikel 111 ()*

1. Uanset artikel 300 kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på grundlag af en henstilling fra ECB eller Kommissionen og efter høring af ECB, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, efter høring af Europa-Parlamentet, i overensstemmelse med fremgangsmåderne i stk. 3 for de der nævnte arrangementer indgå formelle aftaler om et valutakurssystem for ecuen over for ikke-fællesskabsvalutaer. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra ECB eller Kommissionen og efter høring af ECB, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, kan vedtage, ændre eller ophæve centralkurserne for ecuen inden for valutakurssystemet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om enhver vedtagelse, ændring eller ophævelse af centralkurserne for ecuen.

2. Såfremt der ikke findes noget valutakurssystem i forhold til en eller flere ikke-fællesskabsvalutaer som nævnt i stk. 1, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal enten på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af ECB eller på grundlag af en henstilling fra ECB, udarbejde generelle retningslinjer for valutakurspolitikken i forhold til disse valutaer. Disse generelle retningslinjer berører ikke ESCB's hovedmålsætning om at fastholde prisstabilitet.

3. Såfremt Fællesskabet skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med en eller flere stater eller internationale organisationer, fastlægger Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af ECB, uanset artikel 300 arrangementer for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. Disse arrangementer skal sikre, at Fællesskabet udtrykker én enkelt holdning. Kommissionen tilknyttes forhandlingerne fuldt ud.

Aftaler, der er indgået i henhold til dette stykke, er bindende for Fællesskabets institutioner, ECB og medlemsstaterne.

4. Med forbehold af stk. 1 skal Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, fastlægge Fællesskabets holdning på internationalt plan i forbindelse med spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union samt fastlægge dets repræsentation under overholdelse af den kompetencefordeling, der er fastsat i artikel 99 og 105.

5. Med forbehold af Fællesskabets kompetence og Fællesskabets aftaler for så vidt angår Den Økonomiske og Monetære Union, kan medlemsstaterne forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

*KAPITEL 3**INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER**Artikel 112*

1. ECB's Styrelsesråd består af medlemmerne af ECB's direktion og cheferne for de nationale centralbanker.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. a) Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlemmer.
- b) Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen, efter fælles overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer på stats- eller regeringschefsniveau, på grundlag af en indstilling fra Rådet, efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for ECB.

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

Artikel 113

1. Formanden for Rådet og et medlem af Kommissionen kan uden stemmeret deltage i møderne i ECB's Styrelsesråd.

Formanden for Rådet kan fremsætte forslag til drøftelse i ECB's Styrelsesråd.

2. Formanden for ECB opfordres til at deltage i Rådets møder, når dette behandler spørgsmål vedrørende ESCB's mål og opgaver.

3. ECB fremsender en årsberetning om ESCB's aktiviteter og om den monetære politik i det foregående og det indeværende år til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og også til Det Europæiske Råd. Formanden for ECB forelægger beretningen for Rådet og for Europa-Parlamentet, som kan foranstalte en generel drøftelse på grundlag heraf.

Formanden for ECB og de øvrige medlemmer af direktionen kan på anmodning af Europa-Parlamentet eller på eget initiativ høres af Europa-Parlamentets kompetente udvalg.

Artikel 114

1. Med henblik på at fremme en samordning af medlemsstaternes politik i det fulde omfang, der er nødvendigt for det indre markeds funktion, oprettes der et rådgivende Monetært Udvalg.

Udvalget har til opgave:

- at følge medlemsstaternes og Fællesskabets monetære og finansielle situation samt medlemsstaternes almindelige betalingssystemer og at aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen
- at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner
- med forbehold af artikel 207 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 59, 60, artikel 99, stk. 2, 3, 4 og 5, artikel 100, 102, 103, 104, artikel 116, stk. 2, artikel 117, stk. 6, artikel 119, 120, artikel 121, stk. 2, og artikel 122, stk. 1

- mindst en gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af denne traktat og af Rådets foranstaltninger; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; Udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne og Kommissionen udnævner hver to medlemmer af Det Monetære Udvalg.

2. Ved indledningen af tredje fase oprettes der et Økonomisk og Finansielt Udvalg. Det Monetære Udvalg, der er omhandlet i stk. 1, opløses.

Det Økonomiske og Finansielle Udvalg har til opgave:

- at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner
- at følge medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske og finansielle situation og aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen, især om de finansielle forbindelser med tredjelande og internationale institutioner
- med forbehold af artikel 207 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 59, 60, artikel 99, stk. 2-5, artikel 100, 102, 103, 104, artikel 105, stk. 6, artikel 106, stk. 2, artikel 107, stk. 5 og 6, artikel 111, 119, artikel 120, stk. 2 og 3, artikel 122, stk. 2, og artikel 123, stk. 4 og 5, og at udføre andre rådgivende og forberedende opgaver, som Rådet har pålagt det
- mindst en gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af traktaten og af Rådets foranstaltninger; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne, Kommissionen og ECB udnævner hver højst to medlemmer af udvalget.

3. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB og det i denne artikel omhandlede udvalg, fastlægger nærmere bestemmelser for sammensætningen af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den pågældende afgørelse.

4. Ud over de opgaver, der er anført i stk. 2, følger udvalget, såfremt og så længe der findes medlemsstater med en dispensation som nævnt i artikel 122 og 123, disse medlemsstaters monetære og finansielle situation samt deres generelle betalingssystem og aflægger regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen.

Artikel 115

For så vidt angår spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel 99, stk. 4, artikel 104, bortset fra stk. 14, artikel 111, 121, 122 og 123, stk. 4 og 5, kan Rådet eller en medlemsstat anmode Kommissionen om, alt efter tilfældet, at fremsætte en henstilling eller et forslag. Kommissionen behandler sådanne anmodninger og forelægger straks Rådet sine konklusioner.

*KAPITEL 4***OVERGANGSBESTEMMELSER***Artikel 116*

1. Anden fase i gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union begynder den 1. januar 1994.

2. Inden denne dato

a) skal hver medlemsstat:

- om nødvendigt træffe passende foranstaltninger til at efterleve forbuddene i artikel 56 og i artikel 101 og artikel 102, stk. 1
- om fornødent, med henblik på at muliggøre den i litra b) nævnte vurdering, vedtage flerårige programmer med det formål at sikre den vedvarende konvergens, der er nødvendig for gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union, navnlig for så vidt angår prisstabilitet og sunde offentlige finanser

b) skal Rådet på grundlag af en rapport fra Kommissionen vurdere de fremskridt, der er gjort med hensyn til den økonomiske og monetære konvergens, især for så vidt angår prisstabilitet og sunde offentlige finanser, og de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af fællesskabsbestemmelserne om det indre marked.

3. Bestemmelserne i artikel 101, artikel 102, stk. 1, artikel 103, stk. 1, og artikel 104, bortset fra stk. 1, 9, 11 og 14, finder anvendelse fra begyndelsen af anden fase.

Bestemmelserne i artikel 100, stk. 2, artikel 104, stk. 1, 9 og 11, artikel 105, 106, 108, 111, 112, 113 samt artikel 114, stk. 2 og 4, finder anvendelse fra begyndelsen af tredje fase.

4. I anden fase skal medlemsstaterne bestræbe sig på at undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

5. Under anden fase skal hver medlemsstat i givet fald indlede den proces, der skal føre frem til dens centralbanks uafhængighed i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 109.

Artikel 117

1. Ved indledningen af anden fase oprettes Det Europæiske Monetære Institut, i det følgende benævnt »EMI«, og det påbegynder sit virke; det har status som juridisk person og ledes og forvaltes af et råd, der består af en formand og cheferne for de nationale centralbanker, idet en af disse chefer skal være næstformand.

Formanden udnævnes ved fælles overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer på stats- og regeringschefsniveau på grundlag af en indstilling fra Rådet for EMI og efter høring af Europa-Parlamentet og Rådet. Formanden udvælges blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme og har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen. Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være formand for EMI. Rådet for EMI udnævner næstformanden.

Statutten for EMI fastsættes i en protokol, der knyttes som bilag til denne traktat.

2. EMI har til opgave at

- styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes centralbanker
- styrke samordningen af medlemsstaternes monetære politik med henblik på at sikre prisstabilitet
- overvåge det europæiske monetære systems funktion
- afholde konsultationer vedrørende spørgsmål, der falder ind under de nationale centralbankers kompetence, og som berører de finansielle institutioners og markeders stabilitet
- overtage opgaverne fra Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde, som opløses; de nærmere bestemmelser for opløsningen fastsættes i statutten for EMI
- lette anvendelsen af ecuen og overvåge dens udvikling, herunder om ecu-clearingsystemet fungerer smidigt.

3. Som forberedelse til tredje fase skal EMI

- forberede de instrumenter og procedurer, der er nødvendige for at føre en fælles monetær politik i tredje fase
- hvor det er nødvendigt fremme harmoniseringen af de regler og den praksis, der gælder for indsamling, udarbejdelse og udgivelse af statistikker inden for dets kompetenceområde
- forberede regler for transaktioner, som skal udføres af de nationale centralbanker inden for rammerne af ESCB
- fremme effektiviteten af grænseoverskridende betalinger
- føre tilsyn med den tekniske forberedelse af ecu-sedler.

Senest den 31. december 1996 skal EMI fastlægge de vedtægtsmæssige, organisationsmæssige og logistiske rammer, der er nødvendige for, at ESCB kan udføre sine opgaver i tredje fase. Disse rammer forelægges ECB til afgørelse på datoen for dennes oprettelse.

4. EMI, der træffer afgørelse med et flertal på to tredjedele af medlemmerne af dets Råd, kan
 - afgive udtalelser eller rette henstillinger vedrørende det generelle sigte for penge- og valutakurspolitikken samt de dertil knyttede foranstaltninger, som hver medlemsstat har indført
 - rette udtalelser eller henstillinger til regeringerne og til Rådet vedrørende politikker, som vil kunne påvirke Fællesskabets monetære situation indadtil og udadtil, og navnlig det europæiske monetære systems funktion
 - rette henstillinger til medlemsstaternes monetære myndigheder vedrørende varetagelsen af deres monetære politik.
5. EMI kan efter enstemmig afgørelse beslutte at offentliggøre sine udtalelser og henstillinger.
6. EMI høres af Rådet om ethvert forslag til fællesskabsretsakt inden for dets kompetenceområde.

Inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet, som træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og EMI, høres EMI af myndighederne i medlemsstaterne om ethvert udkast til retsforskrift inden for dets kompetenceområde.

7. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og EMI, kan overdrage EMI andre opgaver med henblik på forberedelsen af tredje fase.

8. I de tilfælde, hvor ECB ifølge denne traktat har en rådgivende funktion, skal henvisninger til ECB i tiden indtil oprettelsen af ECB forstås som henvisninger til EMI.

9. I anden fase forstås udtrykket ECB, som anvendt i artikel 230, 232, 233, 234, 237 og 288, som EMI.

Artikel 118

Ecu-kurvens valutasammensætning ændres ikke.

Fra indledningen af tredje fase er ecuens værdi uigenkaldeligt fastlåst i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 123, stk. 4.

Artikel 119

1. I tilfælde af, at en medlemsstat har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance, enten som følge af uligevægt på dens globale betalingsbalance eller som følge af arten af den valuta, den råder over, og navnlig når disse vanskeligheder vil kunne bringe det fælles markeds funktion eller den gradvise virkeliggørelse af den fælles handelspolitik i fare, indleder Kommissionen straks en undersøgelse af situationen i den pågældende stat og af de foranstaltninger, som denne har truffet eller kan træffe i henhold til bestemmelserne i denne traktat under anvendelse af alle til rådighed stående midler. Kommissionen angiver de foranstaltninger, som den henstiller til den pågældende stat at træffe.

Såfremt de af en medlemsstat trufne forholdsregler og de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger viser sig utilstrækkelige til at afhjælpe de opståede eller truende vanskeligheder, skal Kommissionen efter at have indhentet udtalelse fra det i artikel 114 nævnte udvalg rette henstilling til Rådet om gensidig bistandsydelse og passende former herfor.

Kommissionen holder regelmæssigt Rådet underrettet om situationen og dens udvikling.

2. Rådet træffer med kvalificeret flertal afgørelse om ydelse af gensidig bistand; det udsteder direktiver eller vedtager beslutninger, som fastlægger vilkårene for og den nærmere udformning af denne bistand. Den gensidige bistand kan især gå ud på:

- a) fælles optræden over for andre internationale organisationer, til hvilke medlemsstaterne kan henvende sig
- b) foranstaltninger, som er nødvendige for at undgå omlægninger i samhandelen, når den stat, der er i vanskeligheder, opretholder eller genindfører kvantitative restriktioner over for tredjelande
- c) ydelse af kreditter i begrænset omfang fra de øvrige medlemsstater under forbehold af deres samtykke.

3. Godkender Rådet ikke den gensidige bistand, hvorom Kommissionen har rettet henstilling, eller er den ydede bistand og de trufne foranstaltninger utilstrækkelige, bemyndiger Kommissionen den stat, der er i vanskeligheder, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som Kommissionen fastsætter.

Rådet kan med kvalificeret flertal tilbagekalde denne bemyndigelse og ændre vilkårene for og udformningen af beskyttelsesforanstaltningerne.

4. Denne artikel finder ikke længere anvendelse fra begyndelsen af tredje fase, jf. dog artikel 122, stk. 6.

Artikel 120

1. Opstår der en pludselig betalingsbalancekrise, og træffes der ikke omgående beslutning i henhold til artikel 119, stk. 2, kan den pågældende medlemsstat i forebyggende øjemed træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal medføre mindst mulig forstyrrelse i det fælles markeds funktion og må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de pludseligt opståede vanskeligheder.

2. Kommissionen og de øvrige medlemsstater skal underrettes om disse beskyttelsesforanstaltninger senest ved deres ikrafttræden. Kommissionen kan anbefale Rådet, at der ydes gensidig bistand i henhold til artikel 119.

3. Efter udtalelse fra Kommissionen og høring af det i artikel 114 nævnte udvalg kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte, at den pågældende stat skal ændre, udsætte eller ophæve ovennævnte beskyttelsesforanstaltninger.

4. Denne artikel finder ikke længere anvendelse fra begyndelsen af tredje fase, jf. dog artikel 122, stk. 6.

Artikel 121

1. Kommissionen og EMI aflægger beretning til Rådet om medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver medlemsstats nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med artikel 108 og 109 i denne traktat, samt med ESCB-statutten. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at hver medlemsstat har opfyldt følgende kriterier:

- en høj grad af prisstabilitet; dette vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflations-takten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet
- holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel 104, stk. 6
- overholdelse af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for andre medlemsstaters valutaer
- den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten har opnået, samt af dens deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme, som afspejlet i de langfristede rentesatser.

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i en protokol, der er knyttet som bilag til denne traktat. Kommissionens og EMI's beretninger skal også omhandle ecuens udvikling, resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedslønomkostningerne og andre prisindeks.

2. På grundlag af disse beretninger vurderer Rådet med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen,

- om hver enkelt medlemsstat opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta
- om et flertal af medlemsstaterne opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta

og anbefaler sine konklusioner til Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne. Europa-Parlamentet skal høres og forelægge sin udtalelse for Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne.

3. Under behørigt hensyn til de beretninger, der er omhandlet i stk. 1, samt til den udtalelse fra Europa-Parlamentet, der er omhandlet i stk. 2, skal Rådet, i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, med kvalificeret flertal og senest den 31. december 1996 afgøre

- om et flertal af medlemsstaterne opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta på grundlag af de anbefalinger fra Rådet, der er omhandlet i stk. 2

— om det er hensigtsmæssigt for Fællesskabet at gå over til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union

og i bekræftende fald

— fastsætte datoen for indledning af tredje fase.

4. Hvis datoen for indledning af tredje fase ikke er blevet fastsat ved udgangen af 1997, indledes den tredje fase den 1. januar 1999. Inden den 1. juli 1998 skal Rådet, i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, efter en gentagelse af fremgangsmåden i stk. 1 og 2 med undtagelse af stk. 2, andet led, og under hensyn til de i stk. 1 omhandlede beretninger samt Europa-Parlamentets udtalelse, med kvalificeret flertal og på grundlag af Rådets anbefalinger som omhandlet i stk. 2 bekræfte, hvilke medlemsstater der opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af en fælles valuta.

Artikel 122

1. Såfremt beslutningen er blevet truffet om at fastsætte datoen i overensstemmelse med artikel 121, stk. 3, træffer Rådet på grundlag af sine anbefalinger som omhandlet i artikel 121, stk. 2, med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen afgørelse om, hvorvidt nogle medlemsstater skal indrømmes en dispensation som defineret i stk. 3 i nærværende artikel og i givet fald hvilke. Sådanne medlemsstater benævnes i denne traktat »medlemsstater med dispensation«.

Såfremt Rådet i overensstemmelse med artikel 121, stk. 4, har bekræftet, hvilke medlemsstater der opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af en fælles valuta, skal de medlemsstater, der ikke opfylder betingelserne, indrømmes en dispensation som defineret i stk. 3 i nærværende artikel. Sådanne medlemsstater benævnes i denne traktat »medlemsstater med dispensation«.

2. Mindst en gang hvert andet år, eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation, aflægger Kommissionen og ECB beretning til Rådet efter fremgangsmåden i artikel 121, stk. 1. Efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse i Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen afgørelse om, hvilke medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i artikel 121, stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

3. En dispensation som anført i stk. 1 medfører, at følgende artikler ikke gælder for den pågældende medlemsstat: artikel 104, stk. 9 og 11, artikel 105, stk. 1, 2, 3 og 5, artikel 106, 110, 111 og artikel 112, stk. 2, litra b). Udelukkelsen af den pågældende medlemsstat og dens nationale centralbank fra rettighederne og forpligtelserne inden for ESCB er præciseret i kapitel IX i ESCB-statutten.

4. I artikel 105, stk. 1, 2 og 3, artikel 106, 110, 111 og artikel 112, stk. 2, litra b), forstås ved medlemsstater »medlemsstater uden dispensation«.

5. Stemmerettighederne for medlemsstater med dispensation suspenderes i forbindelse med de råds-afgørelser, hvortil der henvises i de i stk. 3 nævnte artikler i denne traktat. Uanset artikel 205 og artikel 250, stk. 1, defineres kvalificeret flertal i dette tilfælde som to tredjedele af de stemmer, der er afgivet af repræsentanterne for medlemsstater uden dispensation som vægtet i overensstemmelse med artikel 205, stk. 2, og der kræves enstemmighed blandt de pågældende medlemsstater for så vidt angår en retsakt, der kræver enstemmighed.

6. Artikel 119 og 120 finder fortsat anvendelse på en medlemsstat med dispensation.

Artikel 123 ()*

1. Straks efter, at afgørelsen om datoen for indledning af tredje fase er truffet i overensstemmelse med artikel 121, stk. 3, eller i påkommende tilfælde straks efter den 1. juli 1998:

- vedtager Rådet de bestemmelser, der henvises til i artikel 107, stk. 6
- udpeger regeringerne i medlemsstaterne uden dispensation efter fremgangsmåden i artikel 50 i ESCB-statutten formanden, næstformanden og de øvrige medlemmer af ECB's direktion. Hvis der er medlemsstater med dispensation, kan antallet af medlemmer af direktionen være mindre end det, der er fastsat i artikel 11.1 i ESCB-statutten, men det må under ingen omstændigheder være under fire.

Så snart direktionen er blevet udnævnt, er ESCB og ECB oprettet, og de forbereder deres fulde virke som beskrevet i denne traktat og ESCB-statutten. Den fulde udøvelse af deres beføjelser begynder på tredje fases første dag.

2. Så snart ECB er oprettet, overtager ECB om nødvendigt EMI's opgaver. EMI træder i likvidation, når ECB er oprettet; de nærmere regler for likvidationen er fastsat i EMI-statutten.

3. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, og med forbehold af artikel 107, stk. 3, i denne traktat, nedsættes ECB's Generelle Råd, jf. artikel 45 i ESCB-statutten, som ECB's tredje beslutende organ.

4. På datoen for indledning af tredje fase vedtager Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed blandt medlemsstaterne uden dispensation på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, de omregningskurser, til hvilke deres valutaer fastlåses uigenkaldeligt, og til hvilken uigenkaldeligt fastlåst kurs ecuen træder i stedet for disse valutaer, og ecuen vil blive en selvstændig valuta. Denne foranstaltning ændrer ikke i sig selv ecuens værdi udadtil. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal blandt ovennævnte medlemsstater på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, træffer de andre foranstaltninger, som er nødvendige for en hurtig indførelse af ecuen som disse medlemsstaters fælles valuta. Artikel 122, stk. 5, andet punktum, finder anvendelse.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

5. Hvis det i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 122, stk. 2, besluttet at ophæve en dispensation, vedtager Rådet med enstemmighed blandt medlemsstaterne uden dispensation og den berørte medlemsstat, på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, den kurs, til hvilken ecuen træder i stedet for den berørte medlemsstats valuta, og træffer de andre foranstaltninger, som er nødvendige for indførelse af ecuen som fælles valuta i den pågældende medlemsstat.

Artikel 124

1. Indtil indledningen af tredje fase behandler hver medlemsstat sin valutakurspolitik som et spørgsmål af fælles interesse. Medlemsstaterne tager i denne forbindelse hensyn til erfaringer fra samarbejdet inden for rammerne af det europæiske monetære system (EMS) og udviklingen af ecuen under iagttagelse af de gældende beføjelser.

2. Fra indledningen af tredje fase og så længe en medlemsstat har dispensation, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse på den pågældende medlemsstats valutakurspolitik.

AFSNIT VIII

BESKÆFTIGELSE

Artikel 125

Medlemsstaterne og Fællesskabet arbejder i henhold til dette traktatafsnit på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og i artikel 2 i nærværende traktat.

Artikel 126

1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i artikel 125, på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politik, som vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.

2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar betragter medlemsstaterne beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med artikel 128.

Artikel 127

1. Fællesskabet bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres foranstaltninger. Det respekterer i den forbindelse medlemsstaternes kompetence.

2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktiviteter.

Artikel 128

1. Det Europæiske Råd overvejer hvert år beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.
2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner fastlægger Rådet hvert år med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Beskæftigelsesudvalget i artikel 130 retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.
3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste foranstaltninger, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse, som nævnt i stk. 2.
4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse. Rådet kan med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen rette henstillinger til medlemsstaterne, hvis det finder det hensigtsmæssigt på baggrund af gennemgangen.
5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

Artikel 129

Rådet kan efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget vedtage tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og gode erfaringer, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp af pilotprojekter.

Disse foranstaltninger indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel 130

Rådet nedsætter efter høring af Europa-Parlamentet et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne vedrørende beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Udvalget har til opgave:

- at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i medlemsstaterne og Fællesskabet
- med forbehold af artikel 207 at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 128.

Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

AFSNIT IX

DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Artikel 131

Ved at oprette en Toldunion har medlemsstaterne til hensigt i fælles interesse at bidrage til en harmonisk udvikling af verdenshandelen, en gradvis afskaffelse af restriktionerne i den internationale handel og en sænkning af toldskrankerne.

Den fælles handelspolitik skal tage hensyn til den gunstige indflydelse, som afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne kan udøve med hensyn til at styrke konkurrenceevnen hos medlemsstaternes virksomheder.

Artikel 132

1. Med forbehold af de forpligtelser, som medlemsstaterne har påtaget sig inden for andre internationale organisationer, skal medlemsstaternes støtteordninger vedrørende eksport til tredjeland gradvis harmoniseres, i det omfang det er nødvendigt for at undgå, at konkurrencen mellem virksomhederne inden for Fællesskabet fordrejes.

På forslag af Kommissionen udsteder Rådet med kvalificeret flertal de direktiver, der er nødvendige herfor.

2. Foranstående bestemmelser finder ikke anvendelse på godtgørelse, som ydes ved eksport af varer fra en medlemsstat til tredjeland, det være sig godtgørelse af told eller afgifter med tilsvarende virkning eller af indirekte skatter, herunder omsætningsafgifter, forbrugsafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang denne godtgørelse ikke overstiger de afgiftsbeløb, som har været pålagt de eksporterede varer direkte eller indirekte.

Artikel 133 (*)

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger.

2. Kommissionen fremsætter forslag for Rådet vedrørende iværksættelse af den fælles handelspolitik.

3. Skal der føres forhandlinger om aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, retter Kommissionen henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal sikre, at de aftaler, der forhandles, er i overensstemmelse med Fællesskabets interne politikker og regler.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den, og i samråd med et særligt udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde. Kommissionen aflægger regelmæssigt rapport til det særlige udvalg om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

De relevante bestemmelser i artikel 300 finder anvendelse.

4. Ved udøvelsen af de beføjelser, som i denne artikel er tillagt Rådet, træffer det afgørelse med kvalificeret flertal.

5. Stk. 1-4 finder ligeledes anvendelse på forhandling og indgåelse af aftaler på områderne handel med tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, for så vidt disse aftaler ikke er omfattet af de nævnte stykker, jf. dog stk. 6.

Uanset stk. 4 træffer Rådet afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af en aftale på et af de områder, der er nævnt i første afsnit, hvis denne aftale omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler, eller hvis en sådan aftale vedrører et område, hvor Fællesskabet endnu ikke ved vedtagelse af interne regler har udøvet sine beføjelser i henhold til denne traktat.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af en aftale af horisontal karakter, for så vidt den også vedrører det foregående afsnit eller stk. 6, andet afsnit.

Dette stykke anfægter ikke medlemsstaternes ret til at opretholde og indgå aftaler med tredjelande eller internationale organisationer, for så vidt disse aftaler overholder fællesskabsretten og de andre relevante internationale aftaler.

6. En aftale kan ikke indgås af Rådet, hvis den indeholder bestemmelser, der overskrider Fællesskabets interne beføjelser, især ved at medføre en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på et område, hvor traktaten udelukker en sådan harmonisering.

I den henseende er aftaler om handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser, tjenesteydelser i forbindelse med uddannelse, sociale tjenesteydelser og tjenesteydelser inden for menneskers sundhed, uanset stk. 5, første afsnit, omfattet af blandet kompetence mellem Fællesskabet og dets medlemsstater. Forhandling heraf kræver derfor ud over en fællesskabsafgørelse, der træffes i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i artikel 300, fælles overenskomst mellem medlemsstaterne. De således forhandlede aftaler indgås i fællesskab af Fællesskabet og medlemsstaterne.

Forhandling og indgåelse af internationale aftaler på transportområdet er fortsat omfattet af bestemmelserne i afsnit V og i artikel 300.

7. Med forbehold af stk. 6, første afsnit, kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udvide anvendelsen af stk. 1-4 til at omfatte internationale forhandlinger og aftaler om intellektuel ejendomsret, for så vidt de ikke er omfattet af stk. 5.

Artikel 134

For at sikre, at gennemførelse af de handelspolitiske foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet i overensstemmelse med denne traktat, ikke hindres af fordrejninger i samhandelen, eller i tilfælde af, at forskelle mellem disse foranstaltninger medfører økonomiske vanskeligheder i en eller flere stater, retter Kommissionen henstilling om metoderne for det nødvendige samarbejde fra de andre medlemsstats side. Gør Kommissionen ikke dette, kan den bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

I tilfælde af uopsættelighed anmoder medlemsstaterne Kommissionen om bemyndigelse til selv at træffe de nødvendige foranstaltninger; Kommissionen udtaler sig hurtigst muligt, og de pågældende medlemsstater underretter derefter de øvrige medlemsstater. Kommissionen kan til enhver tid beslutte, at de pågældende medlemsstater skal ændre eller ophæve disse foranstaltninger.

Fortrinsvis skal sådanne foranstaltninger vælges, som medfører de mindste forstyrrelser i det fælles markeds funktion.

AFSNIT X

TOLDSAMARBEJDE

Artikel 135

Inden for denne traktats anvendelsesområde træffer Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 foranstaltninger til styrkelse af toldsamarbejdet mellem medlemsstaterne og mellem disse og Kommissionen. Disse foranstaltninger berører ikke anvendelsen af medlemsstaternes strafferet eller retsplejeregler.

AFSNIT XI

SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN, UDDANNELSE, ERHVERVS- UDDANNELSE OG UNGDOM

KAPITEL 1

SOCIALE BESTEMMELSER

Artikel 136

Fællesskabet og medlemsstaterne, der er opmærksomme på de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som bl.a. er fastlagt i den europæiske socialpagt undertegnet i Torino den 18. oktober 1961 og fællesskabspagten af 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for herigennem at muliggøre en udjævning af disse vilkår på et stadigt stigende niveau, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse.

Med henblik herpå iværksætter Fællesskabet og medlemsstaterne foranstaltninger, der tager hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde fællesskabsøkonomiens konkurrenceevne.

De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af fællesmarkedets virksomhed, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i denne traktat foreskrevne fremgangsmåder og af den indbyrdes tilnærmelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser.

Artikel 137 ()*

1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 136 fastlagte mål støtter og supplerer Fællesskabet medlemsstaternes indsats på følgende områder:

- a) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
- b) arbejdsvilkårene
- c) arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse
- d) beskyttelse af arbejdstagere ved ophævelse af en arbejdskontrakt
- e) information og høring af arbejdstagerne
- f) repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser, herunder medbestemmelse, jf. dog stk. 5
- g) beskæftigelsesvilkår for tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på Fællesskabets område
- h) integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, jf. dog artikel 150
- i) lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet
- j) bekæmpelse af social udstødelse
- k) modernisering af de sociale beskyttelsessystemer, jf. dog litra c).

2. Med henblik herpå kan Rådet:

- a) vedtage foranstaltninger til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne gennem initiativer, der tager sigte på at opnå større viden, udvikle udvekslingen af oplysninger og god praksis, fremme nytænkning og vurdere erfaringerne, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser
- b) på de i stk. 1, litra a)-i), nævnte områder ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne. I disse direktiver skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Rådet træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget undtagen på de områder, der er nævnt i denne artikels stk. 1, litra c), d), f) og g), hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og de nævnte udvalg. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte at lade fremgangsmåden i artikel 251 finde anvendelse på nærværende artikels stk. 1, litra d), f) og g).

3. En medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre direktiver, der er udstedt i henhold til stk. 2.

I så tilfælde sikrer den sig, at arbejdsmarkedets parter senest på den dato, hvor et direktiv skal være gennemført i overensstemmelse med artikel 249, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i det pågældende direktiv.

4. Bestemmelser, som vedtages i henhold til denne artikel,

- anfægter ikke medlemsstaternes mulighed for at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale sikringsordninger og må ikke i væsentligt omfang berøre den økonomiske balance i disse ordninger
- er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med denne traktat.

5. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Artikel 138

1. Kommissionen har til opgave at fremme konsultationen af arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan og træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.

2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en fællesskabsindsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en fællesskabsindsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller om nødvendigt en henstilling til Kommissionen.

4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i artikel 139. Varigheden af proceduren må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Artikel 139 ()*

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan kan, hvis parterne finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.

2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på fællesskabsplan, finder sted — enten efter de fremgangsmåder og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender — eller i spørgsmål under artikel 137 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter, ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, undtagen når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de områder, hvor der kræves enstemmighed i henhold til artikel 137, stk. 2. I så fald træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Artikel 140

Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 136 fastlagte mål og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat fremmer Kommissionen samarbejdet mellem medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af dette kapitel, navnlig i spørgsmål vedrørende:

- beskæftigelse
- arbejdsretten og arbejdsvilkårene
- den almindelige og videregående faglige uddannelse
- social sikring
- forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- sundhedsforskrifter for arbejde
- organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Med henblik herpå skal Kommissionen i nær kontakt med medlemsstaterne foretage undersøgelser, afgive udtalelser og tilrettelægge samråd både med hensyn til spørgsmål af national karakter og til spørgsmål af interesse for internationale organisationer.

Kommissionen hører Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den afgiver de i denne artikel omhandlede udtalelser.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 141

1. Hver medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.

2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

- a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag
- b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.

3. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg foranstaltninger, der skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.

4. For at sikre fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i praksis på arbejdsmarkedet er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for det underrepræsenterede køn at udøve en erhvervsaktivitet eller at forebygge eller opveje ulemper i den erhvervsmæssige karriere.

Artikel 142

Medlemsstaterne bestræber sig på at opretholde det bestående ligeværd mellem deres ordninger vedrørende betalt frihed.

Artikel 143

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om gennemførelsen af målene i artikel 136, herunder om udviklingen i den demografiske situation i Fællesskabet. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at udarbejde rapporter om særlige spørgsmål vedrørende den sociale og arbejdsmarkedsmæssige situation.

Artikel 144 (*)

Rådet nedsætter efter høring af Europa-Parlamentet et udvalg for social beskyttelse af rådgivende karakter, der skal fremme samarbejdet om social beskyttelse mellem medlemsstaterne samt mellem disse og Kommissionen. Udvalget har til opgave:

- at følge den sociale situation og udviklingen i politikkerne vedrørende social beskyttelse i medlemsstaterne og i Fællesskabet

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- at fremme udvekslingen af oplysninger, erfaringer og god praksis mellem medlemstaterne og med Kommissionen
- med forbehold af artikel 207 at udarbejde rapporter, afgive udtalelser eller iværksætte andre aktiviteter på de områder, der hører under dets kompetence, på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ.

Under udøvelsen af sit mandat etablerer udvalget hensigtsmæssige kontakter med arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

Artikel 145

Kommissionens årsberetning til Europa-Parlamentet skal indeholde et særligt kapitel om udviklingen af de sociale forhold i Fællesskabet.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at afgive redegørelser om særlige spørgsmål vedrørende de sociale forhold.

KAPITEL 2

DEN EUROPÆISKE SOCIALFOND

Artikel 146

For at forbedre arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked og således bidrage til en højnelse af levestandarden oprettes der inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser en Europæisk Socialfond, som skal lette arbejdskraftens adgang til beskæftigelse og fremme dens geografiske og faglige bevægelighed inden for Fællesskabet samt lette tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling.

Artikel 147

Fondens administration påhviler Kommissionen.

Kommissionen bistås i dette arbejde af et udvalg, som ledes af et medlem af Kommissionen, og som er sammensat af repræsentanter for regeringerne samt for arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne.

Artikel 148

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget gennemførelsesbestemmelserne vedrørende Den Europæiske Socialfond.

KAPITEL 3

UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE OG UNGDOM

Artikel 149

1. Fællesskabet bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

2. Målene for Fællesskabets indsats er

- at udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet, navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog
- at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
- at fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne
- at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer
- at tilskynde til udvikling af udvekslingen af unge og ungdomsledere
- at tilskynde til udvikling af fjernundervisning.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelsesforhold, herunder navnlig Europarådet.

4. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel vedtager Rådet

- efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser
- med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen: henstillinger.

Artikel 150

1. Fællesskabet iværksætter en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes aktioner med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne.

2. Målene for Fællesskabets indsats er

- at lette tilpasningen til den industrielle udvikling, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling

- at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen for at lette den erhvervsmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet
- at lette adgangen til erhvervsuddannelse og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge
- at stimulere samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
- at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelsesforhold.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget foranstaltninger, som kan bidrage til virkeliggørelsen af de mål, der er anført i denne artikel, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

AFSNIT XII

KULTUR

Artikel 151

1. Fællesskabet bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet det respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv.

2. Fællesskabet skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder:

- forbedring af kendskabet til og formidlingen af de europæiske folkeslags kultur og historie
- bevarelse og beskyttelse af den kulturarv, der er af europæisk betydning
- ikke-kommercielle udvekslinger
- kunstneriske og litterære frembringelser, herunder i den audiovisuelle sektor.

3. Fællesskabet og dets medlemsstater fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, herunder navnlig Europarådet.

4. Fællesskabet tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i denne traktat, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.

5. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel vedtager Rådet
- efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Regionsudvalget: tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde
 - med enstemmighed på forslag af Kommissionen: henstillinger.

AFSNIT XIII

FOLKESUNDHED

Artikel 152

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter.

Fællesskabets indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for menneskers sundhed. Indsatsen skal omfatte bekæmpelse af de største trusler mod sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse.

Fællesskabet supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder oplysning og forebyggelse.

2. Fællesskabet fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats.

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

4. Rådet bidrager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget til virkeliggørelse af målene i nærværende artikel ved

- a) at vedtage foranstaltninger til fastsættelse af en høj standard for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger
- b) uanset artikel 37 at vedtage foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden

- c) at vedtage tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Rådet kan også med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen vedtage henstillinger med henblik på at nå målene i denne artikel.

5. Fællesskabets indsats på folkesundhedsområdet respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og medicinsk behandling. Navnlig berører de i stk. 4, litra a), omhandlede foranstaltninger ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

AFSNIT XIV

FORBRUGERBESKYTTELSE

Artikel 153

1. For at fremme forbrugernes interesser og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bidrager Fællesskabet til at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og til at fremme deres ret til oplysning og uddannelse og til at organisere sig for at beskytte deres interesser.

2. Forbrugerbeskyttelseshensyn inddrages ved udformningen og gennemførelsen af andre af Fællesskabets politikker og -aktiviteter.

3. Fællesskabet bidrager til at nå målene i stk. 1, ved

- a) foranstaltninger, som det vedtager i henhold til artikel 95 som led i gennemførelsen af det indre marked
- b) foranstaltninger, som støtter, supplerer og overvåger den politik, medlemsstaterne fører.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 3, litra b).

5. Foranstaltninger, som vedtages i medfør af stk. 4, er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med denne traktat. De meddeles Kommissionen.

AFSNIT XV

TRANSEUROPEISKE NET

Artikel 154

1. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i artikel 14 og 158 og give unionsborgerne, de erhvervsdrivende og de regionale og lokale administrative enheder mulighed for fuldt ud at udnytte de fordele, som etableringen af et område uden indre grænser medfører, bidrager Fællesskabet til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energinfrastrukturområdet.

2. Inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem tager Fællesskabets indsats sigte på at fremme de nationale nets indbyrdes sammenkobling og interoperabilitet samt adgangen til disse net. I denne indsats tilgodeses især nødvendigheden af at skabe forbindelse mellem på den ene side ømråder, indlandsområder og randområder og på den anden side Fællesskabets centrale områder.

Artikel 155

1. Med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel 154:

- skal Fællesskabet opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de aktioner, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse
- skal Fællesskabet iværksætte enhver form for aktion, som måtte være nødvendig for at sikre nettenes interoperabilitet, navnlig inden for harmonisering af tekniske standarder
- kan Fællesskabet støtte projekter af fælles interesse, der støttes af medlemsstater, og som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i første led, navnlig i form af forundersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Fællesskabet kan også gennem den samhørighedsfond, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 161, bidrage til finansieringen af specifikke projekter i medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet.

I Fællesskabets indsats tages der hensyn til projekternes økonomiske levedygtighed.

2. Medlemsstaterne samordner indbyrdes, i kontakt med Kommissionen, den politik, der føres på nationalt plan, og som kan få væsentlig indflydelse på gennemførelsen af målene i artikel 154. Kommissionen kan i snævert samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert egnet initiativ for at fremme denne samordning.

3. Fællesskabet kan beslutte at samarbejde med tredjelande for at fremme projekter af gensidig interesse og sikre nettenes interoperabilitet.

Artikel 156

De i artikel 155, stk. 1, omhandlede retningslinjer og andre foranstaltninger vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører en medlemsstats område, kræver den pågældende medlemsstats godkendelse.

AFSNIT XVI

INDUSTRI*Artikel 157 (*)*

1. Fællesskabet og medlemsstaterne sørger for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af fællesskabsindustriens konkurrenceevne er til stede.

Med henblik herpå tager deres indsats i overensstemmelse med et åbnet og konkurrencepræget markedssystem sigte på:

- at industrien hurtigere kan tilpasse sig strukturforandringerne
- at fremme et klima, der er gunstigt for initiativer og udvikling af virksomheder overalt i Fællesskabet, navnlig små og mellemstore virksomheder
- at fremme et klima, der er gunstigt for samarbejde mellem virksomheder
- at fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

2. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i kontakt med Kommissionen og samordner om nødvendigt deres aktioner. Kommissionen kan tage de initiativer, den finder hensigtsmæssige for at fremme deres samordning.

3. Fællesskabet bidrager til gennemførelsen af målene i stk. 1 gennem de politikker og aktioner, som det iværksætter i henhold til andre bestemmelser i denne traktat. Rådet kan efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg træffe beslutning om specifikke foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1.

Dette traktatafsnit danner ikke grundlag for Fællesskabets indførelse af nogen form for foranstaltning, der kan fordreje konkurrencen, eller som indeholder fiskale bestemmelser eller bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

AFSNIT XVII

ØKONOMISK OG SOCIAL SAMHØRIGHED*Artikel 158*

For at fremme en harmonisk udvikling af Fællesskabet som helhed udvikler og fortsætter dette sin indsats for at styrke sin økonomiske og sociale samhørighed.

Fællesskabet stræber navnlig efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder eller øer, herunder landdistrikter.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 159 (*)

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politik og samordner denne med henblik på tillige at nå de mål, der er fastlagt i artikel 158. Udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktioner samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til målene i artikel 158 og skal bidrage til deres virkeliggørelse. Fællesskabet støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som det udøver gennem strukturfondene (Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), Den Europæiske Investeringsbank og andre eksisterende finansielle instrumenter.

Kommissionen aflægger hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed, og om hvordan de forskellige midler efter denne artikel har bidraget hertil. Rapporten ledsages i givet fald af passende forslag.

Hvis det viser sig nødvendigt med særlige aktioner ud over fondene og med forbehold af de foranstaltninger, der træffes som led i Fællesskabets øvrige politikker, kan disse aktioner vedtages af Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Artikel 160

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Fællesskabet ved at deltage i udviklingen og strukturtilpasningen af de områder, der er bagefter i udvikling, og i omstillingen af de industriområder, der er i tilbagegang.

Artikel 161 (*)

Med forbehold af artikel 162 definerer Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning, hvilket kan medføre en sammenlægning af fondene. Rådet fastsætter også efter samme fremgangsmåde de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser for at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter.

En Samhørighedsfond, der er oprettet af Rådet efter samme fremgangsmåde, yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturuområdet.

Fra den 1. januar 2007 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, såfremt de flerårige finansielle overslag, der gælder fra 1. januar 2007, og den dertil knyttede interinstitutionelle aftale er vedtaget på dette tidspunkt. Hvis det ikke er tilfældet, finder fremgangsmåden i dette stykke anvendelse fra datoen for vedtagelsen heraf.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 162

Gennemførelsesbeslutningerne vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling træffes af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251, og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

For så vidt angår Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, og Den Europæiske Socialfond, finder henholdsvis artikel 37 og 148 fortsat anvendelse.

AFSNIT XVIII

FORSKNING OG TEKNOLOGISK UDVIKLING*Artikel 163*

1. Fællesskabet har som mål at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for Fællesskabets industri og at fremme udviklingen af dens internationale konkurrenceevne samt at fremme alle de forskningsaktioner, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i denne traktat.

2. I dette øjemed opmuntrer det i hele Fællesskabet virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, forskningscentre og universiteter i deres indsats for forskning og teknologisk udvikling af høj kvalitet; det støtter deres samarbejdsbestræbelser, idet det i særdeleshed søger at gøre det muligt for virksomhederne at udnytte mulighederne i det indre marked fuldt ud, især ved at skabe fri adgang til de enkelte landes offentlige aftaler, ved at fastlægge fælles standarder og ved at fjerne juridiske og fiskale hindringer for dette samarbejde.

3. Alle Fællesskabets aktioner i henhold til denne traktat, herunder demonstrationsaktioner, vedrørende forskning og teknologisk udvikling vedtages og iværksættes efter bestemmelserne i dette afsnit.

Artikel 164

Med henblik på at nå disse mål gennemfører Fællesskabet følgende aktioner, som skal supplere de aktioner, der iværksættes i medlemsstaterne:

- a) iværksættelse af programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration gennem fremme af samarbejdet med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter
- b) fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet med tredjelande og internationale organisationer
- c) formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet
- d) fremme af uddannelse og mobilitet for forskere i Fællesskabet.

Artikel 165

1. Fællesskabet og medlemsstaterne samordner deres indsats inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre den indbyrdes sammenhæng mellem de nationale politikker og Fællesskabets politik.
2. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert initiativ, der kan bidrage til at fremme den i stk. 1 nævnte samordning.

Artikel 166

1. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg et flerårigt rammeprogram, som omfatter samtlige Fællesskabets aktioner.

I rammeprogrammet:

- fastsættes de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i artikel 164 omhandlede aktioner, samt prioriteringerne i forbindelse hermed
 - angives hovedlinjerne i disse aktioner
 - fastsættes det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Fællesskabets finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktioners respektive andele.
2. Rammeprogrammet tilpasses eller udbygges på baggrund af udviklingen.
 3. Rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes inden for hver enkelt af aktionerne. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktion.
 4. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager særprogrammerne.

Artikel 167

Med henblik på iværksættelsen af det flerårige rammeprogram fastsætter Rådet:

- reglerne for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse
- reglerne for formidling af forskningsresultater.

Artikel 168

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der vedtages supplerende programmer, hvori der kun deltager visse medlemsstater, som sikrer finansieringen med forbehold af eventuel deltagelse fra Fællesskabets side.

Rådet vedtager de regler, der skal finde anvendelse på de supplerende programmer, navnlig vedrørende videnformidling og andre medlemsstaters adgang.

Artikel 169

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Fællesskabet i forståelse med de pågældende medlemsstater åbne mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer.

Artikel 170

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Fællesskabet åbne mulighed for et samarbejde vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet med tredjelande eller internationale organisationer.

De nærmere bestemmelser for dette samarbejde kan fastlægges ved aftaler mellem Fællesskabet og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Artikel 171

Fællesskabet kan oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for korrekt gennemførelse af programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet.

Artikel 172

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg de i artikel 171 omhandlede bestemmelser.

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg de i artikel 167, 168 og 169 omhandlede bestemmelser. Vedtagelsen af de supplerende programmer kræver endvidere de pågældende medlemsstaters samtykke.

Artikel 173

I begyndelsen af hvert år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport omhandler navnlig de aktiviteter, der har fundet sted det foregående år inden for forskning og teknologisk udvikling og resultatformidling, samt arbejdsprogrammet for det igangværende år.

AFSNIT XIX

MILJØ

Artikel 174

1. Fællesskabets politik på miljøområdet skal bidrage til forfølgelse af nedennævnte mål:
 - bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten

- beskyttelse af menneskers sundhed
- en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne
- fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.

2. Fællesskabets politik på miljøområdet tager sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Fællesskabet. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

I den forbindelse omfatter de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde miljøbeskyttelseskravene, i relevante tilfælde en beskyttelsesklausul, der giver medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige foranstaltninger, der underkastes en fællesskabskontrolprocedure.

3. Ved udarbejdelsen af Fællesskabets politik på miljøområdet tages der hensyn til:

- eksisterende videnskabelige og tekniske data
- de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Fællesskabet
- fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller undladelse af at gennemføre den
- den økonomiske og sociale udvikling i Fællesskabet som helhed og den afbalancerede udvikling i dets områder.

4. Inden for rammerne af deres respektive beføjelse samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet, for så vidt angår Fællesskabet, kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Det foregående afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel 175 ()*

1. Rådet træffer efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget afgørelse om de aktioner, der skal iværksættes af Fællesskabet med henblik på at gennemføre de mål, der er anført i artikel 174.

2. Uanset den i stk. 1 nævnte fremgangsmåde for beslutningstagning og med forbehold af artikel 95 vedtager Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget

- a) bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- b) foranstaltninger, der berører
- fysisk planlægning
 - kvantitativ forvaltning af vandressourcerne, eller som direkte eller indirekte berører disse ressourcers disponibilitet
 - arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering
- c) foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan på betingelserne i første afsnit fastlægge de i dette stykke nævnte spørgsmål, om hvilke der skal træffes afgørelse med kvalificeret flertal.

3. På andre områder vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget generelle handlingsprogrammer for prioriterede mål, som skal virkeliggøres.

Rådet vedtager på betingelserne i stk. 1 eller efter omstændighederne stk. 2 de nødvendige foranstaltninger for disse programmets iværksættelse.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger af fællesskabskarakter finansieres og gennemføres miljøpolitikken af medlemsstaterne.

5. Med forbehold af princippet om, at forureneren betaler, fastsætter Rådet, såfremt en foranstaltning, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, i den retsakt, hvorved pågældende foranstaltning vedtages, passende bestemmelser i form af:

- undtagelser af midlertidig karakter og/eller
- finansiel støtte fra den Samhørighedsfond, der er oprettet i henhold til artikel 161.

Artikel 176

Beskyttelsesforanstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 175, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med denne traktat. De meddeles Kommissionen.

AFSNIT XX

UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Artikel 177

1. Fællesskabets politik med hensyn til udviklingssamarbejde, som er et supplement til medlemsstaternes politik, skal fremme:

- en bæredygtig økonomisk og social udvikling i udviklingslandene og særlig i de mest ugunstigt stillede blandt disse

- en harmonisk og gradvis integration af udviklingslandene i verdensøkonomien
- bekæmpelse af fattigdommen i udviklingslandene.

2. Fællesskabets politik på dette område skal bidrage til den generelle målsætning om udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstaten samt til målsætningen om respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne respekterer de forpligtelser og tager hensyn til de målsætninger, som de har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer.

Artikel 178

Fællesskabet tager hensyn til de i artikel 177 omhandlede mål i de politikker, som det iværksætter, og som vil kunne berøre udviklingslandene.

Artikel 179

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forfølge målene i artikel 177. Disse foranstaltninger kan være flerårige programmer.

2. Den Europæiske Investeringsbank bidrager på de betingelser, der er fastsat i dens vedtægter, til iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1.

3. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke samarbejdet med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet inden for rammerne af AVS-EF-konventionen.

Artikel 180

1. Fællesskabet og medlemsstaterne samordner deres politik med hensyn til udviklingssamarbejde og fører samråd om deres bistandsprogrammer, herunder i internationale organisationer og på internationale konferencer. De kan iværksætte fælles aktioner. Medlemsstaterne bidrager om nødvendigt til iværksættelsen af Fællesskabets bistandsprogrammer.

2. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme den i stk. 1 omhandlede samordning.

Artikel 181

Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Fællesskabets udviklingssamarbejde kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Stk. 1 berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

AFSNIT XXI (*)

ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE*Artikel 181 A*

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat, især bestemmelserne i afsnit XX, iværksætter Fællesskabet inden for sine kompetenceområder samarbejdsaktioner med tredjelande på det økonomiske, finansielle og tekniske område. Disse aktioner supplerer de aktioner, som iværksættes af medlemsstaterne, og er i overensstemmelse med Fællesskabets udviklingspolitik.

Fællesskabets politik på dette område skal bidrage til den generelle målsætning om udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstaten samt til målsætningen om respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

2. Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre stk. 1. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed i forbindelse med de associeringsaftaler, der er omhandlet i artikel 310, og i forbindelse med aftaler, der skal indgås med de stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen.

3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Fællesskabets samarbejde kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

FJERDE DEL

DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING*Artikel 182*

Medlemsstaterne er enige om at associere de ikke-europæiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, med Fællesskabet. Disse lande og territorier, i det følgende benævnt »lande og territorier«, er opregnet i den liste, som er knyttet til denne traktat som bilag II.

Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed.

I overensstemmelse med principperne i denne traktats præambel skal associeringen først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.

(*) Dette afsnit er indsat ved Nice-traktaten.

Artikel 183

Associeringen tilstræber nedennævnte mål:

- 1) Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til denne traktat anvender indbyrdes.
- 2) Hvert land eller territorium anvender i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser.
- 3) Medlemsstaterne bidrager til de investeringer, som den fremskridende udvikling af disse lande og territorier kræver.
- 4) For så vidt angår de investeringer, der finansieres af Fællesskabet, er deltagelse i licitationer og leverancer åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som henholdsvis er statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i disse lande og territorier.
- 5) Medmindre der træffes særlige bestemmelser i henhold til artikel 187, gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og disse lande og territorier uden nogen form for forskelsbehandling de i kapitlet om etableringsretten nævnte bestemmelser for deres statsborgeres og selskabers ret til at etablere sig, ligesom de dér nævnte fremgangsmåder finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 184

1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af forbuddet mod told mellem medlemsstaterne, som gælder i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser.

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier er told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, forbudt i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 25.

3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål af skaffe midler til deres offentlige budgetter.

De i foregående afsnit nævnte toldsatser kan ikke overstige samme niveau som dem, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsatser for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater.

Artikel 185

Såfremt toldsatsernes niveau for varer hidrørende fra tredjeland ved indførsel til et land eller territorium, når bestemmelserne i artikel 184, stk. 1, finder anvendelse, vil kunne fremkalde omlægninger af samhandelen til skade for en medlemsstat, kan denne begære, at Kommissionen foreslår de øvrige medlemsstater nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe denne situation.

Artikel 186

Med forbehold af bestemmelserne vedrørende den offentlige sundhed, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden fastsættes bestemmelser om fri bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier inden for medlemsstaterne og for arbejdskraften fra medlemsstaterne inden for disse lande og territorier ved senere overenskomster, som kræver medlemsstaternes enstemmige godkendelse.

Artikel 187

Rådet vedtager, med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne traktat, enstemmigt de nærmere retningslinjer for og fremgangsmåden ved disse landes og territoriers associering med Fællesskabet.

Artikel 188

Bestemmelserne i artikel 182-187 finder anvendelse på Grønland, medmindre andet følger af de særlige bestemmelser for Grønland, der er fastsat i den protokol om den særlige ordning for Grønland, der er knyttet som bilag til denne traktat.

FEMTE DEL

FÆLLESSKABETS INSTITUTIONER

AFSNIT I

BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

KAPITEL 1

INSTITUTIONERNE

1. AFDELING

EUROPA-PARLAMENTET*Artikel 189 (*)*

Europa-Parlamentet, der består af repræsentanter for folkene i de i Fællesskabet sammensluttede stater, udøver de beføjelser, som er tillagt det ved denne traktat.

Antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet må ikke overstige 732.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 190 ()*

1. Repræsentanterne i Europa-Parlamentet for folkene i de i Fællesskabet sammensluttede stater vælges ved almindelige direkte valg.

2. (**) Antallet af repræsentanter, der vælges i hver enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	25
Danmark	16
Tyskland	99
Grækenland	25
Spanien	64
Frankrig	87
Irland	15
Italien	87
Luxembourg	6
Nederlandene	31
Østrig	21
Portugal	25
Finland	16
Sverige	22
Det Forenede Kongerige	87.

I tilfælde af ændringer af dette stykke skal antallet af repræsentanter, der vælges i de enkelte medlemsstater, sikre en passende repræsentation af folkene i de i Fællesskabet sammensluttede stater.

3. Repræsentanterne vælges for en periode på fem år.

4. Europa-Parlamentet udarbejder forslag til afholdelse af almindelige direkte valg ifølge en i alle medlemsstater ensartet fremgangsmåde eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der er tiltrådt af et flertal af dets medlemmer, fastsætter herom forskrifter, som det henstiller til medlemsstaterne at vedtage i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

5. Europa-Parlamentet fastsætter sine medlemmers statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af deres hverv efter høring af Kommissionen og med godkendelse fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Alle bestemmelser og betingelser i forbindelse med beskatningsordningen for medlemmer og forhenværende medlemmer vedtages med enstemmighed af Rådet.

Artikel 191 ()*

Politiske partier på europæisk plan er vigtige som en integrationsfaktor inden for Unionen. De bidrager til en europæisk bevidstgørelse og til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

(**) Dette stykke ændres den 1. januar 2004 i overensstemmelse med protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union (se bilaget).

Rådet fastsætter efter fremgangsmåden i artikel 251 statuten for politiske partier på europæisk plan og navnlig reglerne for deres finansiering.

Artikel 192

I det i denne traktat anførte omfang deltager Europa-Parlamentet i vedtagelse af fællesskabsretsakter, idet det udøver sine beføjelser i henhold til de i artikel 251 og 252 fastlagte fremgangsmåder samt afgiver samstemmende udtalelser eller rådgivende udtalelser.

Europa-Parlamentet kan med et flertal af medlemmernes stemmer anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag om spørgsmål, som efter dets opfattelse kræver udarbejdelse af en fællesskabsretsakt til gennemførelse af denne traktat.

Artikel 193

Under udførelsen af sine opgaver kan Europa-Parlamentet efter anmodning fra en fjerdedel af sine medlemmer nedsætte et midlertidigt undersøgelsesudvalg, der, uden at de beføjelser, som denne traktat har tillagt andre institutioner eller organer, derved berøres, skal undersøge påstande om overtrædelser eller om fejl eller forsømmelser i forbindelse med gennemførelsen af fællesskabsretten, medmindre de påståede forhold er under retslig behandling, i hvilket tilfælde denne retslige behandling først skal afsluttes.

Det midlertidige undersøgelsesudvalg ophører med at bestå, når det afgiver sin beretning.

De nærmere vilkår for udøvelse af undersøgelsesbeføjelsen fastlægges efter fælles overenskomst mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Artikel 194

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat er berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre borgere eller personer at indgive andragender til Europa-Parlamentet om forhold, der henhører under områder, som Fællesskabet beskæftiger sig med, og som vedrører den pågældende direkte.

Artikel 195

1. Europa-Parlamentet udnævner en ombudsmand, som skal være beføjet til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner.

Ombudsmanden skal i overensstemmelse med sit hverv foretage de undersøgelser, som han finder berettigede, enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet, medmindre de påståede forhold er under eller har været under retslig behandling. Konstaterer ombudsmanden, at der foreligger fejl eller forsømmelser, forelægger han sagen for den pågældende institution, som har en frist på tre måneder til at meddele ham sin udtalelse. Ombudsmanden sender derpå en rapport til Europa-Parlamentet og til den pågældende institution. Den person, som klagen hidrører fra, underrettes om resultatet af disse undersøgelser.

Ombudsmanden aflægger en årlig beretning til Europa-Parlamentet om resultatet af sine undersøgelser.

2. Ombudsmanden udnævnes efter hvert valg til Europa-Parlamentet for dette valgperiode. Han kan genudnævnes.

Domstolen kan på begæring af Europa-Parlamentet afskedige ombudsmanden, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

3. Ombudsmanden udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed. Han må ved udøvelsen af sine pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra noget andet organ. Ombudsmanden må, så længe hans embedsperiode varer, ikke udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed.

4. Europa-Parlamentet fastsætter ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv efter høring af Kommissionen og med godkendelse af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Artikel 196

Europa-Parlamentet afholder en årlig session. Det træder uden indkaldelse sammen den anden tirsdag i marts.

Europa-Parlamentet kan træde sammen til ekstraordinær session efter anmodning af et flertal af dets medlemmer, af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel 197

Europa-Parlamentet udpeger blandt sine medlemmer sin formand og sit præsidium.

Kommissionens medlemmer har adgang til alle møder og til på begæring at tage ordet på Kommissionens vegne.

Kommissionen besvarer mundtligt eller skriftligt de spørgsmål, som Europa-Parlamentet eller dets medlemmer stiller den.

Rådet udtaler sig for Europa-Parlamentet på de betingelser, som det fastsætter i sin forretningsorden.

Artikel 198

Medmindre andet er fastsat i denne traktat, træffer Europa-Parlamentet sine afgørelser med absolut flertal af de afgivne stemmer.

Forretningsordenen fastsætter de beslutningsdygtige antal medlemmer.

Artikel 199

Europa-Parlamentet fastsætter sin forretningsorden; hertil kræves et flertal af medlemmernes stemmer.

Europa-Parlamentets aktstykker offentliggøres i henhold til forretningsordenens bestemmelser.

Artikel 200

Europa-Parlamentet drøfter i et offentligt møde den almindelige årsberetning, som Kommissionen forelægger det.

Artikel 201

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslagets indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionens medlemmer samlet nedlægge deres hverv. De viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt i henhold til artikel 214. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der er udnævnt til at efterfølge dem, på den dato, hvor tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der samlet har måttet nedlægge deres hverv, vil være udløbet.

2. AFDELING

RÅDET

Artikel 202

For at sikre virkeliggørelsen af de i denne traktat opstillede mål og på de deri fastsatte vilkår skal Rådet:

- drage omsorg for samordningen af medlemsstaternes almindelige økonomiske politik
- have beføjelse til at træffe beslutninger
- i de retsakter, det vedtager, tildele Kommissionen beføjelser til at gennemføre de af Rådet udfærdigede forskrifter. Rådet kan opstille visse nærmere vilkår for udøvelsen af disse beføjelser. Rådet kan ligeledes i særlige tilfælde forbeholde sig retten til selv direkte at udøve gennemførelsesbeføjelser. Ovennævnte vilkår skal være i overensstemmelse med de principper og regler, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter udtalelse fra Europa-Parlamentet, har fastsat i forvejen.

Artikel 203

Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerplan, som skal være beføjet til at forpligte denne medlemsstats regering.

Formandshvervet udøves på skift af hver medlemsstat i Rådet for seks måneder ad gangen, efter den rækkefølge, som Rådet træffer afgørelse om ved enstemmighed.

Artikel 204

Rådet træder sammen efter indkaldelse fra formanden på initiativ af denne, af et medlem af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel 205 (*)

1. Medmindre andet er fastsat i denne traktat, træffes Rådets afgørelser med et flertal af medlemmernes stemmer.

2. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer følgende vægt:

Belgien	5
Danmark	3
Tyskland	10
Grækenland	5
Spanien	8
Frankrig	10
Irland	3
Italien	10
Luxembourg	2
Nederlandene	5
Østrig	4
Portugal	5
Finland	3
Sverige	4
Det Forenede Kongerige	10.

Rådets afgørelser træffes med mindst:

- 62 stemmer i tilfælde, hvor afgørelsen i henhold til denne traktat skal træffes på forslag af Kommissionen
- 62 stemmer afgivet af mindst 10 medlemmer, der stemmer for, i alle andre tilfælde.

3. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Rådets afgørelser, der kræver enstemmighed.

Artikel 206

Hvert medlem af Rådet kan kun fra ét af de øvrige medlemmer modtage fuldmagt til at stemme.

Artikel 207 (**)

1. En komité, der sammensættes af medlemsstaternes faste repræsentanter, har til opgave at forberede Rådets arbejde og udføre de hverv, der tildeles det af Rådet. Komitéen kan vedtage procedureafgørelser i de tilfælde, der er nævnt i Rådets forretningsorden.

(*) Denne artikel ændres den 1. januar 2005 i overensstemmelse med protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union (se bilaget).

(**) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Rådet bistås af et generalsekretariat, som ledes af en generalsekretær, der er højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, bistået af en vicegeneralsekretær med ansvar for Generalsekretariatets daglige drift. Generalsekretæren og vicegeneralsekretæren udnævnes af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Rådet træffer afgørelse om Generalsekretariatets organisation.

3. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Med henblik på anvendelsen af artikel 255, stk. 3, udarbejder Rådet i forretningsordenen bestemmelser om, på hvilke betingelser offentligheden skal have aktindsigt i Rådets dokumenter. Med henblik på gennemførelsen af dette stykke fastlægger Rådet, i hvilke tilfælde det skal anses for at optræde som lovgivende myndighed, for at sikre større aktindsigt i disse tilfælde, samtidig med at beslutningsprocessen forbliver effektiv. Når Rådet optræder som lovgivende myndighed, skal afstemningsresultaterne og stemmeforklaringerne samt erklæringer til mødeprotokollen under alle omstændigheder offentliggøres.

Artikel 208

Rådet kan anmode Kommissionen om at foretage sådanne undersøgelser, som det anser for hensigtsmæssige for at virkeliggøre de fælles mål, og om at forelægge det dertil egnede forslag.

Artikel 209

Efter udtalelse fra Kommissionen udfærdiger Rådet vedtægterne for de i denne traktat forudsete udvalg.

Artikel 210 ()*

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal lønninger, godtgørelser og pensioner for Kommissionens formand og medlemmer, for Domstolens præsident, dommere, generaladvokater og justitssekretær samt for medlemmerne af og justitssekretæren ved Retten i Første Instans. Det fastsætter ligeledes med kvalificeret flertal alle godtgørelser, der ydes som vederlag.

3. AFDELING

KOMMISSIONEN

Artikel 211

For at sikre Fællesmarkedets funktion og udvikling skal Kommissionen:

- drage omsorg for gennemførelsen af de i denne traktat indeholdte bestemmelser og af de bestemmelser, som med hjemmel i denne træffes af institutionerne

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- rette henstillinger og afgive udtalelser om de i denne traktat omhandlede forhold, hvis traktaten udtrykkeligt fastsætter dette, eller hvis Kommissionen skønner det nødvendigt
- have beføjelse til selvstændigt at træffe beslutninger og til at medvirke ved tilblivelsen af Rådets og Europa-Parlamentets retsakter på de i denne traktat fastsatte betingelser
- udøve de beføjelser, som Rådet tildeler den med henblik på gennemførelse af de af dette udfærdigede forskrifter.

Artikel 212

Hvert år og senest en måned før åbningen af Europa-Parlamentets session offentliggør Kommissionen en almindelig beretning om Fællesskabets virksomhed.

Artikel 213

1. (*) Kommissionen består af 20 medlemmer, der vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og hvis uafhængighed er uomtvistelig.

Antallet af medlemmer i Kommissionen kan ændres af Rådet med enstemmighed.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af Kommissionen.

Kommissionen skal omfatte mindst én statsborger fra hver af medlemsstaterne, dog kan højst to medlemmer af Kommissionen være af samme nationalitet.

2. Kommissionen medlemmer udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse.

Ved udførelsen af deres pligter må de hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv. Hver medlemsstat forpligter sig til at respektere denne grundsætning og til ikke at forsøge at påvirke Kommissionens medlemmer under udførelsen af deres hverv.

Kommissionens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring, hvorefter de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet eller af Kommissionen — alt efter omstændighederne — afskedige de pågældende fra hans stilling i henhold til artikel 216 eller fratage ham retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

(*) Dette stykke ændres den 1. januar 2005 og derefter, når Unionen omfatter 27 medlemsstater, i overensstemmelse med protokollen om udvidelsen af Den Europæiske Union (se bilaget).

Artikel 214 ()*

1. Kommissionens medlemmer udnævnes for fem år efter fremgangsmåden i stk. 2, jf. dog artikel 201.

De kan genudnævnes.

2. Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringschefer indstiller med kvalificeret flertal den person, som det foreslår udnævnt til formand for Kommissionen; indstillingen godkendes af Europa-Parlamentet.

Rådet vedtager med kvalificeret flertal og efter fælles overenskomst med den indstillede formand listen over de øvrige personer, som det foreslår udnævnt til medlemmer af Kommissionen; listen udarbejdes i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling.

Kommissionens indstillede formand og de øvrige indstillede medlemmer af Kommissionen skal som kollegium godkendes ved en afstemning i Europa-Parlamentet. Efter Europa-Parlamentets godkendelse udnævner Rådet med kvalificeret flertal Kommissionens formand og øvrige medlemmer.

Artikel 215 ()*

Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Kommissionen ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse.

For resten af det fratrådte, afskedigede eller afdøde medlems tjenesteperiode udnævner Rådet med kvalificeret flertal et nyt medlem. Rådet kan med enstemmighed beslutte, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger.

Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode. Udnævnelse af en efterfølger for formanden sker efter fremgangsmåden i artikel 214, stk. 2.

Bortset fra de i artikel 216 nævnte afskedigelsestilfælde fungerer Kommissionens medlemmer, indtil deres efterfølgere er udpeget, eller indtil Rådet i overensstemmelse med denne artikels stk. 2 har besluttet, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger.

Artikel 216

Ethvert medlem af Kommissionen kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet eller Kommissionen, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Artikel 217 ()*

1. Kommissionen arbejder under formandens politiske ledelse, og formanden træffer afgørelse om dens interne organisation for at sikre sammenhæng, effektivitet og kollegialitet i dens arbejde.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden. Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. Kommissionens medlemmer udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

3. Formanden udnævner efter kollegiets godkendelse næstformænd blandt Kommissionens medlemmer.

4. Et medlem af Kommissionen træder tilbage, hvis formanden efter kollegiets godkendelse anmoder herom.

Artikel 218

1. Rådet og Kommissionen holder indbyrdes samråd og aftaler i fællesskab formerne for deres samarbejde.

2. Kommissionen fastsætter sin forretningsorden med henblik på at sikre sin egen og sine tjenestegrenes virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat. Den drager omsorg for, at forretningsordenen offentliggøres.

Artikel 219 ()*

Kommissionens afgørelser træffes af et flertal af det i artikel 213 nævnte antal medlemmer.

Kommissionen er kun beslutningsdygtig, såfremt det i dens forretningsorden fastsatte antal medlemmer er til stede.

4. AFDELING

DOMSTOLEN

Artikel 220 ()*

Domstolen og Retten i Første Instans skal inden for rammerne af deres respektive beføjelser værne om lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af denne traktat.

Der kan endvidere på de betingelser, der er fastsat i artikel 225 A, til Retten i Første Instans knyttes særlige retsinstanser, som på visse særlige områder skal udøve den domstolskompetence, der er fastsat i denne traktat.

Artikel 221 ()*

Domstolen består af en dommer per medlemsstat.

Domstolen sættes i afdelinger eller i den store afdeling i overensstemmelse med de regler herfor, der er fastsat i Domstolens statut.

Domstolen kan endvidere sættes i plenum, hvor statuten giver mulighed herfor.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 222 ()*

Domstolen bistås af otte generaladvokater. På Domstolens begæring kan Rådet med enstemmighed vedtage at forøge antallet af generaladvokater.

Generaladvokaten skal fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til Domstolens statut kræver hans medvirken.

Artikel 223 ()*

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år.

Hvert tredje år finder en delvis nybesættelse af dommerembederne og generaladvokaternes embeder sted på de betingelser, der er fastsat i Domstolens statut.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år Domstolens præsident. Denne kan genvælges.

De afgående dommere og generaladvokater kan genudnævnes.

Domstolen udnævner sin justitssekretær og træffer bestemmelse om hans stilling.

Domstolen fastsætter sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Artikel 224 ()*

Retten i Første Instans består af mindst en dommer per medlemsstat. Antallet af dommere fastsættes i Domstolens statut. Det kan i statuten bestemmes, at Retten bistås af generaladvokater.

Til medlemmer af Retten i Første Instans vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år. En delvis fornyelse finder sted hvert tredje år. Afgående medlemmer kan genudnævnes.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år præsidenten for Retten i Første Instans. Denne kan genvælges.

Retten i Første Instans udnævner sin justitssekretær og træffer bestemmelse om hans stilling.

Retten i Første Instans fastsætter med Domstolens tiltrædelse sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Medmindre andet er fastsat i Domstolens statut, finder denne traktats bestemmelser om Domstolens anvendelse på Retten i Første Instans.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 225 ()*

1. Retten i Første Instans har kompetence til som første instans at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel 230, 232, 235, 236 og 238, bortset fra sager, der henvises til en særlig retsinstans, eller sager, der i henhold til statuten er forbeholdt Domstolen. Det kan fastsættes i statuten, at Retten i Første Instans har kompetence i andre arter af sager.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans i medfør af dette stykke, kan appelleres til Domstolen, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål, på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuten.

2. Retten i Første Instans har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af de i medfør af artikel 225 A oprettede særlige retsinstanser.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans i medfør af dette stykke, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

3. Retten i Første Instans har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål, som forelægges den i medfør af artikel 234, inden for særlige områder fastlagt i statuten.

Hvis Retten i Første Instans finder, at sagen kræver en principafgørelse, der kan påvirke fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, kan den henvise sagen til Domstolen, for at denne skal træffe afgørelse.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans om præjudicielle spørgsmål, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

Artikel 225 A (**)

Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Domstolen eller på begæring af Domstolen og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen oprette særlige retsinstanser, der i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder.

I afgørelsen om at oprette en særlig retsinstans fastsættes bestemmelserne om sammensætningen af denne samt omfanget af dens beføjelser.

De særlige retsinstansers afgørelser kan appelleres til Retten i Første Instans, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål samt, hvis dette er fastsat i afgørelsen om oprettelse af den særlige retsinstans, spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

(**) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten.

Til medlemmer af de særlige retsinstanser vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage retslige funktioner. De udnævnes af Rådet med enstemmighed.

De særlige retsinstanser fastsætter med Domstolens tiltrædelse deres procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Medmindre andet er fastsat i afgørelsen om oprettelse af den særlige retsinstans, finder denne traktats bestemmelser om Domstolen og bestemmelserne i Domstolens statut anvendelse på de særlige retsinstanser.

Artikel 226

Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat, fremsætter den en begrundet udtalelse herom efter at have givet den pågældende stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

Retter den pågældende stat sig ikke efter den fremsatte udtalelse inden for den frist, der er fastsat af Kommissionen, kan denne indbringe sagen for Domstolen.

Artikel 227

En medlemsstat, der finder, at en anden medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat, kan indbringe sagen for Domstolen.

Før en medlemsstat indbringer en klage over en anden medlemsstat på grund af en påstået overtrædelse af de forpligtelser, der påhviler denne i henhold til denne traktat, skal den forelægge sagen for Kommissionen.

Efter at de pågældende stater har haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at fremsætte deres bemærkninger i sagen og til det af modparten anførte, afgiver Kommissionen en begrundet udtalelse.

Såfremt Kommissionen ikke har afgivet sin udtalelse inden tre måneder efter sagens forelæggelse, skal dette ikke være til hinder for, at klagen indbringes for Domstolen.

Artikel 228

1. Såfremt Domstolen fastslår, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til denne traktat, skal denne stat gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

2. Hvis Kommissionen finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet disse foranstaltninger, afgiver den, efter at have givet denne stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, en begrundet udtalelse, hvori den præciserer, på hvilke punkter den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet Domstolens dom.

Hvis den pågældende medlemsstat ikke har truffet de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger inden for den frist, som Kommissionen har fastsat, kan denne indbringe sagen for Domstolen. Den angiver i denne forbindelse størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den pågældende medlemsstat skal betale, og som den under omstændighederne finder passende.

Hvis Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en tvangsbøde.

Denne fremgangsmåde berører ikke bestemmelserne i artikel 227.

Artikel 229

Forordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab eller af Rådet i henhold til denne traktats bestemmelser, kan tillægge Domstolen fuld prøvelsesret vedrørende de i disse forordninger omhandlede sanktioner.

Artikel 229 A ()*

Med forbehold af denne traktats øvrige bestemmelser kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet vedtage bestemmelser med henblik på at tillægge Domstolen kompetence i et omfang, der fastsættes af Rådet, til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af denne traktat, hvorved der indføres fællesskabsretlige industrielle ejendomsrettigheder. Rådet henstiller til medlemsstaterne at vedtage disse bestemmelser i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 230 (**)

Domstolen prøver lovligheden af retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, af Rådet, af Kommissionen eller af ECB, bortset fra henstillinger og udtalelser, samt de af Europa-Parlamentets retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand.

I denne henseende har Domstolen kompetence til at udtale sig om klager, der af en medlemsstat, af Europa-Parlamentet, af Rådet eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af denne traktat eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning.

Domstolen har på samme grundlag kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af Revisionsretten og af ECB med henblik på at bevare disses prærogativer.

Enhver fysisk eller juridisk person kan på samme grundlag indbringe klage over beslutninger, der retter sig til ham, samt over beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt.

De i denne artikel omhandlede klager skal indgives inden to måneder, efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt klageren eller, i mangel heraf senest to måneder efter, at klageren har fået kendskab til den.

(*) Artiklen er indsat ved Nice-traktaten.

(**) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 231

Såfremt klagen findes berettiget, erklærer Domstolen den anfægtede retsakt for ugyldig.

Med hensyn til forordninger angiver Domstolen dog, dersom den skønner det nødvendigt, hvilke af den annullerede forordnings virkninger, der skal betragtes som bestående.

Artikel 232

Undlader Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i strid med denne traktat at træffe afgørelse, kan medlemsstaterne eller Fællesskabets andre institutioner indbringe klage for Domstolen for at få fastslået denne overtrædelse af traktaten.

En sådan klage kan kun antages til behandling, hvis den pågældende institution har været opfordret til at handle. Hvis institutionen ikke har taget stilling inden to måneder efter denne opfordring, kan klagen indbringes inden for en frist på yderligere to måneder.

På de i de foregående stykker fastsatte betingelser kan enhver fysisk eller juridisk person indbringe klage til Domstolen over, at en af Fællesskabets institutioner har undladt at udstede en retsakt til ham, henstillinger og udtalelser dog undtaget.

Domstolen har på samme grundlag kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af ECB på de områder, der henhører under dens beføjelser, eller som indbringes mod denne.

Artikel 233

Den eller de institutioner, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, eller hvis undladelse er erklæret stridende mod denne traktat, har pligt til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Denne pligt berører ikke den forpligtelse, som måtte følge af anvendelsen af artikel 288, stk. 2.

Denne artikel gælder også for ECB.

Artikel 234

Domstolen har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- a) om fortolkningen af denne traktat
- b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner og ECB
- c) om fortolkningen af vedtægter for organer, der oprettes af Rådet, når bestemmelse herom findes i de pågældende vedtægter.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen.

Artikel 235

Domstolen har kompetence til at afgøre tvister vedrørende de i artikel 288, stk. 2, omhandlede skadeserstatninger.

Artikel 236

Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for dets tjenestemænd, eller som fremgår af de ansættelsesvilkår, der gælder for dets øvrige ansatte.

Artikel 237

Med de nedenfor nævnte begrænsninger har Domstolen kompetence til at afgøre tvister, som vedrører:

- a) opfyldelse af medlemsstaternes forpligtelse ifølge vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank. Bankens bestyrelse har i dette tilfælde de beføjelser, der i henhold til artikel 226 er tillagt Kommissionen
- b) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks styrelsesråd. Hver medlemsstat, Kommissionen og Bankens bestyrelse kan herom indbringe klage på de i artikel 230 fastsatte betingelser
- c) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse. Klager over disse afgørelser kan kun indbringes af medlemsstaterne eller af Kommissionen på de i artikel 230 fastsatte betingelser og kun for overtrædelse af de i artikel 21, stk. 2, 5, 6 og 7, i vedtægterne for Banken fastsatte formforskrifter
- d) de nationale centralbankers opfyldelse af deres forpligtelser ifølge denne traktat og ESCB-statutten. Rådet for ECB har i dette tilfælde over for de nationale centralbanker de beføjelser, der i henhold til artikel 226 er tillagt Kommissionen over for medlemsstaterne. Såfremt Domstolen fastslår, at en national centralbank ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til denne traktat, skal denne centralbank gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Artikel 238

Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en af Fællesskabet eller i en på dets vegne indgået offentligretlig eller privatretlig aftale.

Artikel 239

Domstolen har kompetence til at afgøre enhver tvistighed mellem medlemsstaterne, der har forbindelse med denne traktats sagsområde, såfremt tvistigheden forelægges den i henhold til en voldgiftsaftale.

Artikel 240

Med forbehold af den kompetence, der er tillagt Domstolen ved denne traktat, er de tvister, i hvilke Fællesskabet er part, ikke af den grund unddraget de nationale dømmende myndigheders kompetence.

Artikel 241

Uanset udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 230, stk. 5, kan hver part i en retstvist, der angår en forordning udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, af Rådet, af Kommissionen eller af ECB for Domstolen påberåbe sig de i artikel 230, stk. 2, nævnte grunde og gøre gældende, at forordningen ikke kan finde anvendelse.

Artikel 242

Indbringelse af klager for Domstolen har ikke opsættende virkning. Domstolen kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt.

Artikel 243

I sager, der er indbragt for Domstolen, kan den foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

Artikel 244

De af Domstolen afsagte domme fuldbyrdes i overensstemmelse med de i artikel 256 fastsatte regler.

Artikel 245 ()*

Domstolens statut er fastsat i en særlig protokol.

Rådet kan med enstemmighed på begæring af Domstolen og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på begæring af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Domstolen ændre bestemmelserne i statuten, bortset fra afsnit I heri.

5. AFDELING**REVISIONSRET TEN***Artikel 246*

Revisionsretten varetager revisionen af regnskaberne.

Artikel 247 ()*

1. Revisionsretten består af en statsborger fra hver medlemsstat.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Revisionsrettens medlemmer udvælges blandt personer, som i deres respektive lande tilhører eller har tilhørt eksterne kontrolinstitutioner, eller som er særligt kvalificerede til dette hverv. Deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

3. Revisionsretten medlemmer udnævnes for seks år. Rådet vedtager med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling. Revisionsrettens medlemmer kan genudnævnes.

De udpeger af deres midte Revisionsrettens formand for et tidsrum af tre år. Hans mandat kan fornyes.

4. Revisionsrettens medlemmer udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse.

Ved udførelsen af deres pligter må de ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv.

5. Revisionsrettens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

6. Bortset fra ordinære nybesættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Revisionsretten ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse, der fastslås af Domstolen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 7.

For resten af den pågældende tjenesteperiode udnævnes en efterfølger.

Bortset fra afskedigelse fungerer Revisionsrettens medlemmer, indtil deres efterfølger er udpeget.

7. Revisionsrettens medlemmer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre Domstolen på Revisionsrettens begæring fastslår, at de ikke længere opfylder de nødvendige betingelser eller ikke længere iagttager de forpligtelser, der følger med hvervet.

8. Rådet fastsætter med kvalificeret flertal arbejdsvilkår, navnlig vederlag, godtgørelser og pensioner for Revisionsrettens formand og dens medlemmer. Det fastsætter ligeledes med samme flertal alle godtgørelser, der træder i stedet for vederlag.

9. Bestemmelserne i protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter, der gælder for dommerne ved Domstolen, gælder ligeledes for Revisionsrettens medlemmer.

Artikel 248 ()*

1. Revisionsretten reviderer regnskaberne over samtlige Fællesskabets indtægter og udgifter. Den reviderer endvidere regnskaberne vedrørende samtlige indtægter og udgifter for ethvert af Fællesskabet oprettet organ, for så vidt oprettelsesakten ikke udelukker det.

Revisionsretten afgiver en erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed; erklæringen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. Erklæringen kan suppleres med specifikke vurderinger for hvert enkelt af Fællesskabets større aktivitetsområder.

2. Revisionsretten efterprøver lovligheden og den formelle rigtighed af indtægterne og udgifterne og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. I forbindelse hermed aflægges den navnlig beretning om eventuelle uregelmæssigheder.

Revision af indtægterne sker på grundlag af fastlæggelser og indbetalinger af indtægter til Fællesskabet.

Revision af udgifterne sker på grundlag af indgåede forpligtelser og afholdte udgifter.

Sådan revision kan foretages inden afslutningen af regnskaberne for det pågældende regnskabsår.

3. Revisionen foretages på grundlag af regnskabsbilag og i fornødent omfang ved undersøgelser på stedet i Fællesskabets øvrige institutioner, i organer, der forvalter indtægter eller udgifter på Fællesskabets vegne, og i medlemsstaterne, herunder hos enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet. Revision i medlemsstaterne foretages i forbindelse med de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, i forbindelse med de kompetente nationale myndigheder. Revisionsretten og medlemsstaternes revisionsinstitutioner skal samarbejde på grundlag af tillid, men samtidig således, at de bevarer deres uafhængighed. Disse institutioner eller myndigheder meddeler Revisionsretten, om de er indforstået med at deltage i revisionen.

Fællesskabets øvrige institutioner, de organer, der forvalter indtægter eller udgifter på Fællesskabets vegne, enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet, og de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, de kompetente nationale myndigheder afgiver på Revisionsrettens begæring alle dokumenter eller oplysninger, der er nødvendige til gennemførelse af Revisionsrettens opgaver.

I forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks forvaltning af Fællesskabets udgifter og indtægter reguleres Revisionsrettens adgang til oplysninger, som Banken ligger inde med, af en aftale mellem Revisionsretten, Banken og Kommissionen. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal Revisionsretten ikke desto mindre have adgang til oplysninger, der er nødvendige for revisionen af de af Fællesskabets udgifter og indtægter, som Banken forvalter.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

4. Efter hvert regnskabsårs udløb udarbejder Revisionsretten en årsberetning. Denne beretning oversendes til Fællesskabets øvrige institutioner og offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* sammen med de nævnte institutioners besvarelser af Revisionsrettens bemærkninger.

Revisionsretten kan endvidere når som helst fremkomme med bemærkninger, navnlig i form af særberetninger, til særlige spørgsmål og på begæring fra en af Fællesskabets øvrige institutioner afgive udtalelser.

Den vedtager sine årsberetninger, sine særberetninger eller sine udtalelser med et flertal af sine medlemmers stemmer. Dog kan den af sin midte oprette afdelinger med henblik på vedtagelse af bestemte typer beretninger eller udtalelser på betingelser fastsat i dens forretningsorden.

Den bistår Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med revisionen af og gennemførelsen af budgettet.

Revisionsretten fastsætter selv sin forretningsorden. Denne skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

KAPITEL 2

FÆLLES BESTEMMELSER FOR FLERE INSTITUTIONER

Artikel 249

Til udførelse af deres opgaver på de i denne traktat fastsatte betingelser skal Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, Rådet og Kommissionen udstede forordninger og direktiver samt vedtage beslutninger, rette henstillinger eller afgive udtalelser.

En forordning er almen gyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En beslutning er bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til.

Henstillinger og udtalelser er ikke bindende.

Artikel 250

1. Når Rådet i medfør af denne traktat træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, kan det kun ændre dette forslag ved enstemmig vedtagelse, jf. dog artikel 251, stk. 4 og 5.

2. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, kan Kommissionen ændre sit forslag under hele forløbet af de procedurer, der fører frem til vedtagelse af en fællesskabsretsakt.

Artikel 251

1. Når der i denne traktat henvises til denne artikel med henblik på vedtagelse af en retsakt, anvendes følgende fremgangsmåde:

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag.

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter udtalelse fra Europa-Parlamentet,

- kan, hvis det godkender alle ændringer i Europa-Parlamentets udtalelse, vedtage det således ændrede forslag til retsakt
- kan, hvis Europa-Parlamentet ikke foreslår nogen ændringer, vedtage den foreslåede retsakt
- vedtager i alle andre tilfælde en fælles holdning, som det meddeler Europa-Parlamentet. Rådet giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin fælles holdning. Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for sin holdning.

Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen

- a) godkender den fælles holdning eller ikke har udtalt sig, anses den pågældende retsakt for vedtaget i overensstemmelse med den fælles holdning
- b) med absolut flertal blandt sine medlemmer forkaster den fælles holdning, anses den pågældende retsakt for ikke-vedtaget
- c) med absolut flertal blandt sine medlemmer foreslår ændringer til den fælles holdning, fremsendes den således ændrede tekst til Rådet og til Kommissionen, som afgiver udtalelse om disse ændringer.

3. Godkender Rådet med kvalificeret flertal inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af Europa-Parlamentets ændringer alle disse ændringer, anses den pågældende retsakt for vedtaget i form af den således ændrede fælles holdning; Rådet skal dog træffe enstemmig afgørelse om de ændringer, hvorom Kommissionen har afgivet negativ udtalelse. Hvis Rådet ikke godkender alle ændringerne, indkalder formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa-Parlamentet inden for en frist på seks uger til et møde i Forligsudvalget.

4. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal repræsentanter for Europa-Parlamentet, har til opgave at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og flertallet af Europa-Parlamentets repræsentanter. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med sigte på at søge at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden. Ved udførelsen af denne opgave gennemgår Forligsudvalget den fælles holdning på grundlag af Europa-Parlamentets foreslåede ændringer.

5. Hvis Forligsudvalget inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på seks uger fra denne godkendelse til at vedtage den pågældende retsakt i overensstemmelse med det fælles udkast, idet dette skal ske med et absolut flertal af de afgivne stemmer for Europa-Parlamentets vedkommende og med kvalificeret flertal for Rådets vedkommende. Godkender en af de to institutioner ikke den foreslåede retsakt inden for denne frist, anses denne for ikke-vedtaget.

6. Godkender Forligsudvalget ikke noget fælles udkast, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

7. De i denne artikel anførte frister på tre måneder og seks uger forlænges på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ med henholdsvis højst en måned eller højst to uger.

Artikel 252

Når der i denne traktat henvises til denne artikel med henblik på vedtagelse af en retsakt, anvendes følgende fremgangsmåde:

- a) Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter udtalelse fra Europa-Parlamentet, fastlægger en fælles holdning
- b) Rådets fælles holdning meddeles Europa-Parlamentet. Rådet og Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til Rådets fælles holdning samt for Kommissionens holdning.

Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder fra denne meddelelse bifalder denne fælles holdning, eller har det ikke afgivet udtalelse inden udløbet af nævnte frist, vedtager Rådet endeligt den pågældende retsakt i overensstemmelse med den fælles holdning.

- c) Europa-Parlamentet kan inden for den i litra b) nævnte frist på tre måneder med absolut flertal blandt sine medlemmer foreslå ændringer til Rådets fælles holdning. Europa-Parlamentet kan ligeledes med samme flertal forkaste Rådets fælles holdning. Resultatet af forhandlingerne fremsendes til Rådet og Kommissionen.

Hvis Europa-Parlamentet har forkastet Rådets fælles holdning, kan Rådet ved en anden behandling kun træffe afgørelse med enstemmighed.

- d) Kommissionen behandler på ny inden for en frist på en måned det forslag, på grundlag af hvilket Rådet har fastlagt sin fælles holdning, under hensyn til de af Europa-Parlamentet foreslåede ændringer.

Kommissionen fremsender til Rådet sammen med sit genbehandlede forslag de ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, som den ikke har accepteret, idet den afgiver udtalelse om disse. Rådet kan med enstemmighed vedtage disse ændringer.

- e) Rådet vedtager med kvalificeret flertal det af Kommissionen genbehandlede forslag.

Rådet kan kun med enstemmighed ændre det af Kommissionen genbehandlede forslag.

- f) I de tilfælde, der er omhandlet i litra c), d) og e), træffer Rådet afgørelse inden for en frist på tre måneder. Hvis en afgørelse ikke træffes inden for denne frist, anses Kommissionens forslag ikke for vedtaget.

- g) De i litra b) og f) omhandlede frister kan forlænges med højst en måned ved fælles overenskomst mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Artikel 253

De forordninger, direktiver og beslutninger, som vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab samt de nævnte retsakter, som vedtages af Rådet eller Kommissionen, skal begrundes og henvise til de forslag og udtalelser, som skal indhentes i henhold til denne traktat.

Artikel 254 (*)

1. Forordninger, direktiver og beslutninger vedtaget efter fremgangsmåden i artikel 251 undertegnes af formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet, og de offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. De træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen.

2. Rådets og Kommissionens forordninger samt disse institutioners direktiver, der er rettet til alle medlemsstaterne, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. De træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen.

3. Andre direktiver samt beslutninger meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

Artikel 255

1. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, har ret til aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen efter de principper og på de betingelser, der fastsættes i henhold til stk. 2 og 3.

2. Generelle principper for og begrænsninger i denne aktindsigt af hensyn til offentlige eller private interesser, fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 senest to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden.

3. Ovennævnte institutioner indarbejder hver især særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt i deres forretningsordener.

Artikel 256

De af Rådets og Kommissionens beslutninger, der indebærer en forpligtelse for andre end stater til at betale en pengeydelse, kan tvangsfuldbyrdes.

Tvangsfuldbyrdelsen sker efter den borgerlige retsplejes regler i den medlemsstat, på hvis område den finder sted. Fuldbyrldespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbyrldelsesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som hver af medlemsstaternes regeringer har udpeget og anmeldt for Kommissionen og Domstolen.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Når disse formkrav er opfyldt på rekvirentens begæring, kan denne lade tvangsfuldbyrdelsen udføre ved indbringelse direkte for den myndighed, der ifølge den nationale lovgivning er kompetent hertil.

Tvangsfuldbyrdelsen kan kun udsættes efter beslutning af Domstolen. Prøvelsen af fuldbyrdelsesforanstaltningernes lovlighed falder dog inden for de nationale dømmende myndigheders kompetence.

KAPITEL 3

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Artikel 257 ()*

Der oprettes et rådgivende Økonomisk og Socialt Udvalg.

Udvalget skal bestå af repræsentanter for de forskellige økonomiske og sociale grupper i det organiserede civilsamfund, herunder navnlig for producenter, landbrugere, fragtførere, arbejdstagere, handlende og håndværkere, liberale erhverv, forbrugere og almindelige samfundsinteresser.

Artikel 258 ()*

Antallet af medlemmer i Det Økonomiske og Sociale Udvalg må ikke overstige 350.

Antallet af udvalgets medlemmer fastsættes således:

Belgien	12
Danmark	9
Tyskland	24
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Luxembourg	6
Nederlandene	12
Østrig	12
Portugal	12
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24.

Udvalgets medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabernes almene interesse.

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal udvalgsmedlemmernes dagpenge.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 259 ()*

1. Udvalgets medlemmer beskikkes for fire år efter indstilling fra medlemsstaterne. Rådet vedtager med kvalificeret flertal den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver medlemsstats indstilling. Genbeskikkelse af udvalgets medlemmer kan finde sted.

2. Rådet indhenter udtalelse fra Kommissionen. Det kan indhente udtalelser fra de europæiske organisationer, der repræsenterer de forskellige økonomiske og sociale sektorer, som berøres af Fællesskabets virksomhed.

Artikel 260

Udvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Udvalget indkaldes af formanden efter Rådets eller Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel 261

Udvalget opdeles i faglige sektioner for de vigtigste af de områder, som denne traktat omfatter.

De faglige sektioner arbejder inden for rammerne af Udvalgets almindelige kompetence. De kan ikke rådspørges uafhængigt af Udvalget.

Inden for Udvalget kan der i øvrigt nedsættes underudvalg, der om bestemte spørgsmål eller på bestemte områder udarbejder forslag til udtalelser, som forelægges Udvalget til overvejelse.

De nærmere retningslinjer for sammensætningen af de faglige sektioner og underudvalgene og for disses kompetence fastsættes i forretningsordenen.

Artikel 262

Udvalget skal i de tilfælde, der er nævnt i denne traktat, høres af Rådet eller Kommissionen. Disse institutioner kan høre Udvalget i alle tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. Udvalget kan selv tage initiativ til at afgive udtalelse i tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Hvis Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de Udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse. Denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelse ikke foreligger.

Udvalgets og de faglige sektioners udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Rådet og Kommissionen.

Udvalget kan høres af Europa-Parlamentet.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

KAPITEL 4

REGIONSUDVALGET

Artikel 263 (*)

Der oprettes et rådgivende udvalg, i det følgende benævnt »Regionsudvalget«, bestående af repræsentanter for de regionale og lokale myndigheder, der skal være enten valgt til en regional eller lokal myndighed eller politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.

Antallet af medlemmer i Regionsudvalget må ikke overstige 350.

Antallet af udvalgets medlemmer fastsættes således:

Belgien	12
Danmark	9
Tyskland	24
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Luxembourg	6
Nederlandene	12
Østrig	12
Portugal	12
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24.

Udvalgets medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter beskikkes for fire år efter indstilling fra de respektive medlemsstater. Genbeskikkelse kan finde sted. Rådet vedtager med kvalificeret flertal den liste over medlemmer og suppleanter, der er udarbejdet efter indstilling fra hver enkelt medlemsstat. Ved udløbet af det i stk. 1 omhandlede mandat, som kvalificerede de pågældende til indstillingen, ophører deres mandat i udvalget automatisk, og der beskikkes efter samme fremgangsmåde en efterfølger for den resterende del af mandatperioden. Et medlem af udvalget kan ikke samtidig være medlem af Europa-Parlamentet.

Udvalgets medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabernes almindelige interesse.

Artikel 264

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Udvalget indkaldes af formanden efter Rådets og Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel 265

Regionsudvalget høres af Rådet eller Kommissionen i de tilfælde, der er nævnt i denne traktat, og i alle andre tilfælde, især vedrørende grænseoverskridende samarbejde, hvor en af disse to institutioner finder det hensigtsmæssigt.

Hvis Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse. Denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelsen ikke foreligger.

Når Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres i henhold til artikel 262, underrettes Regionsudvalget af Rådet eller Kommissionen om denne anmodning om udtalelse. Regionsudvalget kan, når det finder, at der er særlige regionale interesser på spil, afgive en udtalelse herom.

Regionsudvalget kan høres af Europa-Parlamentet.

Det kan afgive udtalelse på eget initiativ i de tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Udvalgets udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Rådet og Kommissionen.

KAPITEL 5

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Artikel 266 ()*

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Den Europæiske Investeringsbanks medlemmer er medlemsstaterne.

Den Europæiske Investeringsbanks vedtægter indeholdes i en protokol, der knyttes som bilag til denne traktat. Rådet kan på anmodning af Den Europæiske Investeringsbank og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på anmodning af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Investeringsbank med enstemmighed ændre artikel 4, 11 og 12 samt artikel 18, stk. 5, i Bankens vedtægter.

Artikel 267

Den Europæiske Investeringsbank har til opgave ved anvendelse dels af midler lånt på kapitalmarkedet, dels af egne midler, i Fællesskabets interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det fælles marked. I dette øjemed letter den, ved ydelse af lån og garantier og uden sigte på fortjeneste, finansieringen af nedennævnte projekter inden for alle erhvervssektorer:

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- a) projekter, som har ophjælpning af mindre udviklede områder for øje
- b) projekter, som tager sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder, og som er foranlediget af det fælles markeds gradvise gennemførelse, men som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler
- c) projekter af fælles interesse for flere medlemsstater, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler.

Under udførelsen af sine opgaver letter Bankens finansiering af investeringsprogrammer sammen med støtte fra strukturfondene og andre af Fællesskabets finansielle instrumenter.

AFSNIT II

FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel 268

Alle Fællesskabets indtægter og udgifter, herunder dem, der vedrører Den Europæiske Socialfond, skal anslås for hvert regnskabsår og optages i budgettet.

De administrationsudgifter, som bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt om samarbejdet om retlige og indre anliggender medfører for institutionerne, afholdes over budgettet. De aktionsudgifter, som gennemførelsen af disse bestemmelser medfører, kan på de deri anførte vilkår ligeledes afholdes over budgettet.

Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.

Artikel 269

Budgettet finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, fastsætter bestemmelserne vedrørende Fællesskabets ordning med egne indtægter, som det henstiller til medlemsstaterne at vedtage i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 270

For at sikre budgetdisciplin fremsætter Kommissionen ingen forslag til fællesskabsretsakter, ændrer ikke sine forslag og vedtager ingen gennemførelsesforanstaltninger, der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at forslaget eller foranstaltningen kan finansieres inden for rammerne af Fællesskabets egne indtægter efter de bestemmelser, som Rådet har fastsat i henhold til artikel 269.

Artikel 271

De i budgettet anførte udgifter bevilges for et regnskabsår ad gangen, medmindre andet er fastsat i det i medfør af artikel 279 udfærdigede regnskabsregulativ.

På de betingelser, der fastsættes i medfør af artikel 279, kan bevillinger, som ikke er beregnet til dækning af personaleudgifter, og som ikke er udnyttede ved regnskabsårets udløb, overføres, men kun til de følgende regnskabsår.

Bevillingerne opdeles i hovedkonti efter udgifternes art eller formål og opdeles yderligere i det omfang, der er nødvendigt, i overensstemmelse med det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ.

Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens og Domstolens udgifter opføres i særskilte afsnit i budgettet, dog således at en særlig ordning kan gennemføres for visse fællesudgifter.

Artikel 272

1. Regnskabsåret løber fra den 1. januar til den 31. december.
2. Hver af Fællesskabets institutioner opstiller inden den 1. juli et overslag over sine udgifter. Kommissionen sammenfatter disse overslag i et foreløbigt budgetforslag. Den føjer hertil en udtalelse, der kan indeholde afvigende overslag.

Dette foreløbige forslag indeholder et overslag over indtægterne og et overslag over udgifterne.

3. Kommissionen forelægger Rådet det foreløbige budgetforslag senest den 1. september i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Når Rådet påtænker at fravige det foreløbige forslag, indhenter det en udtalelse fra Kommissionen og i givet fald fra de andre interesserede institutioner.

Rådet vedtager budgetforslaget med kvalificeret flertal og oversender det til Europa-Parlamentet.

4. Budgetforslaget skal forelægges Europa-Parlamentet senest den 5. oktober i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Europa-Parlamentet har ret til med et flertal af sine medlemmers stemmer at ændre budgetforslaget, og til med absolut flertal af de afgivne stemmer at foreslå Rådet ændringer i forslaget vedrørende de udgifter, der nødvendigt følger af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne.

Hvis Europa-Parlamentet inden femogfyrre dage efter forelæggelse af budgetforslaget har godkendt dette, er budgettet endeligt vedtaget. Hvis Europa-Parlamentet inden for denne frist hverken har ændret budgetforslaget eller foreslået nogen ændring af dette, betragtes budgettet som endeligt vedtaget.

Såfremt Europa-Parlamentet inden udløbet af denne frist har vedtaget ændringer eller stillet ændringsforslag, oversendes budgetforslaget til Rådet i den ændrede form eller ledsaget af ændringsforslag.

5. Efter at Rådet har drøftet budgetforslaget med Kommissionen og i givet fald med de andre interesserede institutioner, træffer det afgørelse på følgende måde:

- a) Rådet kan med kvalificeret flertal modificere enhver af de af Europa-Parlamentet vedtagne ændringer
- b) for så vidt angår ændringsforslagene:

- hvis en af Europa-Parlamentet foreslået ændring ikke medfører forhøjelse af det samlede udgiftsbeløb for en institution, navnlig fordi den udgiftsforhøjelse, der ville følge af ændringsforslaget udtrykkeligt udlignes af en eller flere foreslåede ændringer, der medfører en tilsvarende nedsættelse af udgifterne, kan Rådet med kvalificeret flertal forkaste dette ændringsforslag. Træffes der ingen beslutning om at forkaste ændringsforslaget, er det godkendt
- hvis en af Europa-Parlamentet foreslået ændring medfører forhøjelse af det samlede udgiftsbeløb for en institution, kan Rådet med kvalificeret flertal godkende ændringsforslaget. Træffes der ingen beslutning om at godkende ændringsforslaget, er det forkastet
- hvis Rådet i henhold til bestemmelserne i det af de to foregående afsnit har forkastet et ændringsforslag, kan det med kvalificeret flertal enten opretholde det i budgetforslaget opførte beløb eller fastsætte et andet beløb.

Budgetforslaget ændres i overensstemmelse med de ændringsforslag, Rådet har godkendt.

Har Rådet ikke inden femten dage efter forelæggelsen af budgetforslaget modificeret nogen af de ændringer, Europa-Parlamentet har vedtaget, og er Europa-Parlamentets ændringsforslag blevet godkendt, betragtes budgettet som endeligt vedtaget. Rådet meddeler Europa-Parlamentet, at det ikke har modificeret nogen af ændringerne, og at ændringsforslagene er blevet godkendt.

Har Rådet inden udløbet af denne frist modificeret en eller flere af de ændringer, Europa-Parlamentet har vedtaget, eller er Europa-Parlamentets ændringsforslag blevet forkastet eller modificeret, oversendes det modificerede budgetforslag på ny til Europa-Parlamentet. Rådet gør dette bekendt med udfaldet af sine rådslagninger.

6. Når Europa-Parlamentet er blevet underrettet om udfaldet af behandlingen af sine ændringsforslag, kan det inden femten dage efter forelæggelsen af budgetforslaget med et flertal af sine medlemmers stemmer og med tre femtedele af de afgivne stemmer ændre eller forkaste Rådets modifikationer af de af Europa-Parlamentet foretagne ændringer og vedtager derved budgettet. Har Europa-Parlamentet ikke truffet nogen afgørelse inden udløbet af denne frist, betragtes budgettet som endeligt vedtaget.

7. Når den i denne artikel foreskrevne behandling er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at budgettet er endeligt vedtaget.

8. Dog kan Europa-Parlamentet, når vægtige grunde taler herfor, med et flertal af sine medlemmers stemmer og med to tredjedele af de afgivne stemmer, forkaste budgetforslaget og begære, at et nyt forslag forelægges det.

9. For samtlige udgifter, der ikke er en nødvendig følge af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne, fastsættes der hvert år en maksimalsats for forhøjelser i forhold til udgifter af samme art i det løbende regnskabsår.

Efter høring af Udvalget for Økonomisk Politik fastslår Kommissionen denne maksimalsats således, som den fremgår af:

- udviklingen inden for Fællesskabets af bruttonationalindkomsten i faste priser
- den gennemsnitlige ændring i medlemsstaternes budgetter
- og
- udviklingen af leveomkostningerne i løbet af det seneste regnskabsår.

Om maksimalsatsen skal der inden den 1. maj gives meddelelse til alle Fællesskabets institutioner. Disse er pligtige til at rette sig efter den under budgetbehandlingen, dog med forbehold af bestemmelserne i dette stykkes fjerde og femte afsnit.

Er den forhøjelsessats, der følger af det budgetforslag, som Rådet har udarbejdet, med hensyn til sådanne udgifter, som ikke nødvendigt følger af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne, større end halvdelen af maksimalsatsen, kan Europa-Parlamentet, ved udøvelsen af sin ret til at foretage ændringer, yderligere forhøje det samlede beløb for sådanne udgifter med op til halvdelen af maksimalsatsen.

Når Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder, at Fællesskabernes virksomhed nødvendiggør en forhøjelse ud over den sats, der er fastlagt ved den i dette stykke foreskrevne fremgangsmåde, kan der fastsættes en anden sats ved aftale mellem Rådet, hvis afgørelse træffes med kvalificeret flertal, og Europa-Parlamentet, hvis afgørelse træffes med et flertal af dets medlemmers stemmer og med tre femtedele af de angivne stemmer.

10. Hver institution udøver de beføjelser, der tilkommer den i henhold til denne artikel, under iagttagelse af bestemmelserne i traktaten og af de i medfør af denne udstedte retsakter, navnlig af dem, der vedrører Fællesskabernes egne indtægter og ligevægten mellem indtægter og udgifter.

Artikel 273

Såfremt budgettet ikke er vedtaget ved regnskabsårets begyndelse, kan der i henhold til bestemmelserne i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ på grundlag af hver hovedkonto eller anden inddeling afholdes månedlige udgifter på indtil en tolvtedel af det forrige regnskabsårs bevillinger, dog at Kommissionen højst kan råde over beløb svarende til en tolvtedel af de beløb, der er opført i det budgetforslag, som er under udarbejdelse.

Under forudsætning af, at de øvrige betingelser i stk. 1 iagttages, kan Rådet med kvalificeret flertal tillade udgifter, der overstiger denne tolvtedel.

Hvis denne afgørelse vedrører andre udgifter end dem, der nødvendigt følger af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne, oversender Rådet den straks til Europa-Parlamentet; inden for en frist af tredive dage kan Europa-Parlamentet med et flertal af sine medlemmers stemmer og med tre femtedele af de afgivne stemmer træffe en afvigende afgørelse om disse udgifter, for så vidt angår den del, der overstiger den i stk. 1 omhandlede tolvtedel. Denne del af Rådets afgørelse stilles i bero, indtil Europa-Parlamentet har truffet afgørelse. Dersom Europa-Parlamentet ikke inden udløbet af nævnte frist har truffet en afvigende afgørelse, betragtes Rådets afgørelse som endeligt vedtaget.

De i stk. 2 og 3 omhandlede afgørelser fastsætter de nødvendige foranstaltninger vedrørende indtægter med henblik på at sikre gennemførelsen af denne artikel.

Artikel 274

Inden for rammerne af de givne bevillinger og i overensstemmelse med bestemmelserne i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ gennemfører Kommissionen budgettet på eget ansvar i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.

Regulativet fastsætter særlige retningslinjer for institutionernes medvirken ved afholdelsen af egne udgifter.

Med de begrænsninger og på de betingelser, der fastsættes i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ, kan Kommissionen inden for budgettets rammer overføre bevillinger dels fra en hovedkonto til en anden hovedkonto, dels fra en underkonto til en anden underkonto.

Artikel 275

Kommissionen forelægger hvert år Rådet og Europa-Parlamentet regnskabet vedrørende anvendelsen af budgettets poster i det forløbne regnskabsår. Den forelægger endvidere en oversigt over Fællesskabets aktiver og passiver.

Artikel 276

1. Europa-Parlamentet meddeler efter henstilling fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, Kommissionen decharge for gennemførelsen af budgettet. Med henblik herpå gennemgår det næst efter Rådet de i artikel 275 nævnte regnskaber og oversigter, Revisionsrettens årsberetning med tilhørende svar fra de kontrollerede institutioner til Revisionsrettens bemærkninger, den revisionserklæring, der er omhandlet i artikel 248, stk. 1, andet afsnit, samt Revisionsrettens særberetninger.

2. Før Europa-Parlamentet meddeler Kommissionen decharge, og når det ellers finder det påkrævet i forbindelse med Kommissionens udøvelse af dennes beføjelser med hensyn til gennemførelsen af budgettet, kan det anmode Kommissionen om at redegøre for afholdelsen af udgifterne eller for, hvorledes de finansielle kontrolsystemer fungerer. Kommissionen forelægger alle fornødne oplysninger for Europa-Parlamentet på dettes begæring.

3. Kommissionen træffer alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i afgørelserne om decharge og andre bemærkninger fra Europa-Parlamentet i forbindelse med afholdelsen af udgifterne samt de kommentarer, der ledsager de henstillinger om decharge, som Rådet vedtager.

Kommissionen aflægger efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet beretning om, hvilke foranstaltninger den har truffet på baggrund af disse bemærkninger og kommentarer, navnlig om instrukserne til de tjenestegrene, der varetager budgettets gennemførelse. Sådanne beretninger tilsendes ligeledes Revisionsretten.

Artikel 277

Budgettet opstilles i den regningsenhed, der fastsættes i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ.

Artikel 278

Under forudsætning af, at Kommissionen underretter de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, kan den overføre sine tilgodehavender i en medlemsstats valuta til en anden medlemsstats valuta i det omfang, det er påkrævet for at kunne anvende disse tilgodehavender til de i denne traktat fastsatte formål. Hvis Kommissionen har disponible tilgodehavender eller tilgodehavender, der kan frigøres, i de valutaer, den har brug for, skal den så vidt muligt undgå at foretage sådanne overførsler.

Kommissionen står i forbindelse med hver medlemsstat gennem en af medlemsstaten udpeget myndighed. Ved gennemførelsen af sine finansielle transaktioner anvender den den pågældende medlemsstats seddelbank eller et andet af medlemsstaten godkendt pengeinstitut.

Artikel 279 (*)

1. På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten skal Rådet med enstemmighed

- a) udstede regnskabsregulativer, som navnlig fastlægger de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen
- b) fastlægge reglerne for finansinspektørernes, de anvisningsberettigedes og regnskabsførernes ansvar og organisere kontrollen med disse.

Fra den 1. januar 2007 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten.

2. På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten skal Rådet med enstemmighed fastsætte de retningslinjer og den fremgangsmåde, hvorefter de i ordningen om Fællesskabets egne indtægter fastsatte budgetindtægter stilles til rådighed for Kommissionen, samt fastlægge de foranstaltninger, der skal træffes for i givet fald at imødekomme likviditetsbehovet.

Artikel 280

1. Fællesskabet og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Fællesskabets finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med denne artikel, som virker afskrækkende og er af en sådan art, at de yder en effektiv beskyttelse i medlemsstaterne.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Medlemsstaterne træffer de samme foranstaltninger til bekæmpelse af svig, der skader Fællesskabets finansielle interesser, som til bekæmpelse af svig, der skader deres egne finansielle interesser.

3. Med forbehold af andre bestemmelser i denne traktat samordner medlemsstaterne deres optræden med henblik på at beskytte Fællesskabets finansielle interesser mod svig. Med henblik herpå tilrettelægger de sammen med Kommissionen et snævert, løbende samarbejde mellem de kompetente myndigheder.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Revisionsretten de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader Fællesskabets finansielle interesser, med henblik på at yde en effektiv og ensartet beskyttelse i medlemsstaterne. Disse foranstaltninger berører ikke anvendelsen af medlemsstaternes strafferet eller retsplejeregler.

5. Kommissionen aflægger, i samarbejde med medlemsstaterne, årligt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre denne artikel.

SJETTE DEL

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 281

Fællesskabet har status som juridisk person.

Artikel 282

Fællesskabet har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer; det kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager. I denne henseende repræsenteres det af Kommissionen.

Artikel 283

På forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner udfærdiger Rådet med kvalificeret flertal vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for disse Fællesskabers øvrige ansatte.

Artikel 284

Med henblik på gennemførelsen af de opgaver, der er overdraget den, kan Kommissionen med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat af Rådet i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser, indhente alle nødvendige oplysninger og foretage alle nødvendige undersøgelser.

Artikel 285

1. Med forbehold af artikel 5 i protokollen om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, vedtager Rådet i henhold til fremgangsmåden i artikel 251 foranstaltninger til udarbejdelse af statistikker, hvor det er nødvendigt for, at Fællesskabet kan udøve sin virksomhed.

2. Udarbejdelsen af fællesskabsstatistikker skal være karakteriseret ved upartiskhed, pålidelighed, objektivitet, videnskabelig uafhængighed, omkostningseffektivitet og de statistiske oplysningers fortrolighed; den må ikke medføre uforholdsmæssigt store byrder for erhvervslivet.

Artikel 286

1. Fra den 1. januar 1999 gælder fællesskabsretsakter om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling og fri udveksling af personoplysninger for institutioner og organer, der er oprettet ved eller på grundlag af denne traktat.

2. Før den i stk. 1 nævnte dato opretter Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 en uafhængig kontrolinstans, der skal have ansvaret for at overvåge gennemførelsen af sådanne fællesskabsretsakter i Fællesskabets institutioner og organer, og det vedtager om nødvendigt andre relevante bestemmelser.

Artikel 287

Medlemmer af Fællesskabets institutioner, medlemmerne af udvalgene samt Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte har — selv efter at deres hverv er ophørt — forpligtelse til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.

Artikel 288

Fællesskabets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold, skal Fællesskabet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.

Stk. 2 finder anvendelse på samme vilkår på skader forvoldt af ECB eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

De ansattes personlige ansvar over for Fællesskabet fastsættes i den vedtægt eller i de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

Artikel 289

Hjemstedet for Fællesskabets institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer.

Artikel 290 (*)

Med forbehold af de i Domstolens statut fastsatte bestemmelser fastlægger Rådet med enstemmighed den ordning, der skal gælde for Fællesskabets institutioner på det sproglige område.

Artikel 291

Fællesskabet nyder på medlemsstaternes område de for udførelsen af dets opgave nødvendige privilegier og immuniteter på de betingelser, der er fastsat i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter. Dette gælder også Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Monetære Institut og Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel 292

Medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne traktat afgjort på anden måde end fastsat i traktaten.

Artikel 293

Medlemsstaterne indleder i det omfang, det er nødvendigt, indbyrdes forhandlinger for til fordel for deres statsborgere at sikre:

- beskyttelse af personer såvel som nydelse af rettigheder og beskyttelse af disse på de betingelser, som de enkelte stater indrømmer egne statsborgere
- afskaffelse af dobbeltbeskatning inden for Fællesskabet
- gensidig anerkendelse af de i artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber, opretholdelse af et selskabs status som juridisk person i tilfælde af, at dets hjemsted forlægges fra et land til et andet, og mulighed for sammenslutning af selskaber, som er underkastet forskellige nationale lovgivninger
- forenkling af formaliteter vedrørende gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og voldgiftskendelser.

Artikel 294

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat indrømmer medlemsstaterne de øvrige medlemsstaters statsborgere national behandling for så vidt angår kapitalanbringelser i de i artikel 48 nævnte selskaber.

Artikel 295

De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af denne traktat.

Artikel 296

1. Denne traktats bestemmelser er ikke til hinder for følgende regler:

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

- a) ingen medlemsstat er forpligtet til at meddele oplysninger, hvis udbredelse efter dens opfattelse ville stride mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser
 - b) hver medlemsstat kan træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse foranstaltninger må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for fællesmarkedet for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.
2. Rådet fastlægger med enstemmighed på forslag af Kommissionen ændringer til den liste, det har fastlagt den 15. april 1958, over de varer, hvorpå bestemmelserne i stk. 1, litra b), finder anvendelse.

Artikel 297

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden med henblik på i fællesskab at træffe de bestemmelser, der er nødvendige for at undgå, at fællesmarkedets funktion påvirkes af de foranstaltninger, som en medlemsstat kan føle sig foranlediget til at træffe i tilfælde af alvorlige indre uroligheder, der forstyrrer den offentlige orden, i tilfælde af krig eller alvorlig international spænding, der udgør en krigstrussel, eller for at opfylde de forpligtelser, som den har indgået med henblik på bevarelse af freden og den internationale sikkerhed.

Artikel 298

Såfremt foranstaltninger, der er truffet i de i artiklerne 296 og 297 nævnte tilfælde, medfører, at konkurrencevilkårene inden for fællesmarkedet fordrøjes, undersøger Kommissionen sammen med den pågældende stat betingelserne for, at disse foranstaltninger kan tilpasses bestemmelserne i denne traktat.

Uanset den i artiklerne 226 og 227 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i artiklerne 296 og 297 fastsatte beføjelser. Domstolen træffer afgørelse for lukkede døre.

Artikel 299

1. Denne traktat gælder for Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Hellenske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

2. Denne traktat gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer.

For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i de franske oversøiske departementer samt på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, som er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet imidlertid med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet særlige foranstaltninger, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af denne traktat i de pågældende regioner, herunder fælles politikker.

Når Rådet vedtager de relevante foranstaltninger, der er nævnt i andet afsnit, tager det hensyn til områder som f.eks. told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til struktur-fondene og Fællesskabets horisontale programmer.

Rådet vedtager de i andet afsnit nævnte foranstaltninger under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere fællesskabsrettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng.

3. På de oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i bilag II til denne traktat, anvendes den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i denne traktats fjerde del.

Denne traktat finder ikke anvendelse på de oversøiske lande og territorier der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovenstående liste.

4. Denne traktats bestemmelser finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.

5. Denne traktats bestemmelser finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.

6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:

- a) Denne traktat finder ikke anvendelse på Færøerne.
- b) Denne traktat finder ikke anvendelse på de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed.
- c) Bestemmelserne i denne traktat finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

Artikel 300 ()*

1. I de tilfælde, hvor bestemmelserne i denne traktat forudsætter indgåelse af aftaler mellem Fællesskabet og en eller flere stater eller internationale organisationer, retter Kommissionen henstillinger til Rådet, der bemyndiger Kommissionen til at indlede de nødvendige forhandlinger. Forhandlingerne føres af Kommissionen i samråd med særlige udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde, og inden for rammerne af de direktiver, som Rådet måtte meddele den.

Under udøvelsen af de beføjelser, der tillægges Rådet i dette stykke, træffer det afgørelse med kvalificeret flertal bortset fra de i stk. 2, første afsnit, nævnte tilfælde, hvor det træffer afgørelse med enstemmighed.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

2. Med forbehold af de beføjelser, som på dette område er tillagt Kommissionen, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen afgørelse om undertegnelse, der kan ledsages af en beslutning om foreløbig anvendelse inden ikrafttrædelsen, samt om indgåelse af aftaler. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelsen af interne regler, samt for aftaler, som er omhandlet i artikel 310.

Uanset bestemmelserne i stk. 3 anvendes de samme procedurer, når der skal træffes afgørelse om suspension af anvendelsen af en aftale, samt når det skal fastlægges, hvilke holdninger der skal indtages på Fællesskabets vegne i et organ, der er nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage beslutninger, der har retsvirkninger, bortset fra beslutninger, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen.

Europa-Parlamentet skal straks underrettes fuldt ud om afgørelser, der træffes i henhold til dette stykke vedrørende foreløbig anvendelse eller suspension af aftaler eller fastlæggelse af Fællesskabets holdning i et organ, der er nedsat i henhold til en aftale.

3. Med undtagelse af de aftaler, der er omhandlet i artikel 133, stk. 3, indgår Rådet aftalerne efter høring af Europa-Parlamentet, herunder i tilfælde, hvor aftalen angår et område, hvor fremgangsmåden i artikel 251 eller artikel 252 skal følges for vedtagelsen af interne regler. Europa-Parlamentet afgiver sin udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte under hensyntagen til, hvor meget sagen haster. Hvis der ikke er afgivet udtalelse ved fristens udløb, kan Rådet træffe afgørelse.

Uanset bestemmelserne i første afsnit kræves der samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet for indgåelse af aftaler, som er omhandlet i artikel 310, og andre aftaler, hvorved der etableres en specifik institutionel ramme med særlige samarbejdsprocedurer, samt aftaler, som har betydelige budgetmæssige virkninger for Fællesskabet, og aftaler, som medfører ændring af en retsakt, der er vedtaget efter fremgangsmåden i artikel 251.

Rådet og Europa-Parlamentet kan i hastetilfælde aftale en frist for afgivelse af den samstemmende udtalelse.

4. Uanset stk. 2 kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige Kommissionen til på Fællesskabets vegne at godkende de ændringer, som ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet fremgangsmåde eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen; Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.

5. Når Rådet påtænker at indgå en aftale, som medfører ændringer i denne traktat, skal ændringerne forinden vedtages efter fremgangsmåden i artikel 48 i traktaten om Den Europæiske Union.

6. Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen eller en medlemsstat kan indhente udtalelse fra Domstolen om en påtænkt aftales forenelighed med bestemmelserne i denne traktat. Hvis Domstolens udtalelse er benægtende, kan aftalen kun træde i kraft på de betingelser, der er fastsat i artikel 48 i traktaten om Den Europæiske Union.

7. Aftaler, der indgås på betingelserne i denne artikel, er bindende for Fællesskabets institutioner og for medlemsstaterne.

Artikel 301

Såfremt en fælles holdning eller en fælles aktion, der vedtages ifølge bestemmelserne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i traktaten om Den Europæiske Union, tager sigte på en handling fra Fællesskabets side for helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske forbindelser med et eller flere tredjelande, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen de nødvendige hasteforanstaltninger.

Artikel 302

Kommissionen skal opretholde alle formålstjenlige forbindelser med organerne for De Forenede Nationer og disses særorganisationer.

Den opretholder i øvrigt passende forbindelser med alle internationale organisationer.

Artikel 303

Fællesskabet indleder ethvert formålstjenligt samarbejde med Europarådet.

Artikel 304

Fællesskabet indleder et snævert samarbejde med Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling; de nærmere retningslinjer herfor fastlægges i gensidig forståelse.

Artikel 305

1. Denne traktats bestemmelser ændrer ikke bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, navnlig ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser, beføjelserne for dette Fællesskabs institutioner og reglerne i den nævnte traktat om, hvorledes fællesmarkedet for kul og stål skal fungere.

2. Bestemmelserne i denne traktat berører ikke bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Artikel 306

Bestemmelserne i denne traktat er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg, og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af denne traktat.

Artikel 307

De rettigheder og forpligtelser, der følger af konventioner, som før den 1. januar 1958 eller før tiltrædelsesdatoen for tiltrædende medlemsstaters vedkommende er indgået mellem på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side et eller flere tredjelande, berøres ikke af bestemmelserne i denne traktat.

I det omfang, disse konventioner er uforenelige med denne traktat, bringer den eller de pågældende medlemsstater alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser. Om fornødent bistår medlemsstaterne hinanden i dette øjemed og indtager i påkommende tilfælde en fælles holdning.

Ved anvendelsen af de konventioner, der omtales i stk. 1, tager medlemsstaterne i betragtning, at de fordele, hvorom de hver især har givet tilsagn i denne traktat, indgår som integrerende dele af Fællesskabets tilblivelsesproces, og derfor uløseligt hænger sammen med oprettelsen af fælles institutioner, med overdragelsen af beføjelser til disse og med de andre medlemsstaters indrømmelse af samme fordele.

Artikel 308

Såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål inden for fællesmarkedets rammer, og denne traktat ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, udfærdiger Rådet på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende forskrifter herom.

Artikel 309 (*)

1. Hvis der er truffet beslutning om at suspendere de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for en medlemsstats regering, i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union, suspenderes disse stemmerettigheder også for så vidt angår denne traktat.

2. Hvis det i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union er fastslået, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1, i nævnte traktat, kan Rådet endvidere med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af nærværende traktat på den pågældende medlemsstat. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til denne traktat.

3. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 2, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

4. Når Rådet træffer afgørelse som nævnt i stk. 2 og 3, tager det ikke den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemmer i betragtning. Uanset artikel 205, stk. 2, defineres kvalificeret flertal som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 1. I så fald træffes en afgørelse, der kræver enstemmighed, uden den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemme.

Artikel 310

Fællesskabet kan med en eller flere stater eller internationale organisationer indgå aftaler, hvorved der skabes en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedure-regler.

(*) Artiklen er ændret ved Nice-traktaten.

Artikel 311

De protokoller, der i gensidig forståelse mellem medlemsstaterne knyttes som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del af traktaten.

Artikel 312

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 313*

Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

Denne traktat træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument. Finder deponeringen sted mindre end femten dage før begyndelsen af den følgende måned, træder traktaten dog i kraft den første dag i den anden måned efter deponeringen.

Artikel 314

Denne traktat, udarbejdet i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet afskrift til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

I medfør af tiltrædelsestraktaterne har dansk, engelsk, finsk, græsk, irsk, portugisisk, spansk og svensk tilsvarende samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Rom, den femogtyvende marts nitten hundrede og syvoghalvtreds.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet).

BILAG

BILAG I

LISTE

omhandlet i traktatens artikel 32

— 1 — Position i Bruxelles-nomenklaturen	— 2 — Varebeskrivelse
Kapitel 1	Levende dyr
Kapitel 2	Kød og spiseligt slagteaffald
Kapitel 3	Fisk, krebsdyr og bløddyr
Kapitel 4	Mælk og mejeriprodukter; fugleæg; naturlig honning
Kapitel 5	
05.04	Tarme, blærer og maver, hele eller stykker deraf, af andre dyr end fisk
05.15	Animalske produkter, ikke andetsteds tariferet; døde dyr af de arter, der er nævnt i kapitlerne 1 eller 3, uegnede til menneskeføde
Kapitel 6	Levende planter m.m.; afskårne blomster og blade
Kapitel 7	Spiselige grøntsager, planter, rødder og rodknolde
Kapitel 8	Spiselige frugter; skaller af meloner og citrusfrugter
Kapitel 9	Kaffe, te og krydderier med undtagelse af maté (pos. 09.03)
Kapitel 10	Korn
Kapitel 11	Mølleriprodukter; malt; stivelse; gluten; inulin
Kapitel 12	Olieholdige frø og frugter; diverse andre frø og frugter; planter til industriel og medicinsk brug; halm og foderplanter
Kapitel 13	
ex 13.03	Pektin
Kapitel 15	
15.01	Fedt af svin og fjerkræ, udsmeltet eller udpresset
15.02	Talg (af hornkvæg, får eller geder), rå eller udsmeltet herunder »premier jus«
15.03	Lardstearin; oleostearin; lardoil og oleomargarin, ikke emulgeret eller opblandet eller på anden måde behandlet
15.04	Fedtstoffer og olier udvundet af fisk og havpattedyr, også raffinerede
15.07	Vegetabiliske fedtstoffer og vegetabiliske fede olier, rå, rensede eller raffinerede
15.12	Animalske og vegetabiliske fedtstoffer og olier, hærdede, også raffinerede, men ikke yderligere bearbejdede
15.13	Margarine, compound lard og andet tilberedt spisefedt
15.17	Restprodukter fra behandling af fedtstoffer, fede olier eller animalsk og vegetabilisk voks
Kapitel 16	Varer af kød, fisk, krebsdyr og bløddyr

— 1 — Position i Bruxelles-nomenklaturen	— 2 — Varebeskrivelse
Kapitel 17	
17.01	Roe- og rørsukker i fast form
17.02	Andet sukker; sirup og andre sukkeropløsninger; kunsthonning, også blandet med naturlig honning; karamel
17.03	Melasse, også affarvet
17.05 (*)	Sukker, sirup og andre sukkeropløsninger samt melasse, tilsat smagsstoffer eller farvestoffer (herunder vanille- og vanillinsukker) undtagen frugtsaft tilsat sukker (uanset mængden)
Kapitel 18	
18.01	Kakaobønner, hele eller brækkede, rå eller brændte
18.02	Kakaoskaller og kakaoaffald
Kapitel 20	Varer af grøntsager, frugter eller andre planter og plantedele
Kapitel 22	
22.04	Druesaft i gæring samt druesaft, hvis gæring er standset på anden måde end ved tilsætning af alkohol
22.05	Vin af friske druer; druesaft, hvis gæring er standset ved tilsætning af alkohol
22.07	Andre gærede drikkevarer (f.eks., frugtvin, æblecider, rosincider og mjød)
ex 22.08 (*)	Ethanol (ethylalkohol), denatureret eller ikke denatureret, med enhver alkoholstyrke, fremstillet af landbrugsprodukter, der figurerer i bilag I til traktaten, med undtagelse af akvavit, likør og andre alkoholholdige drikkevarer, alkoholholdige tilberedninger (såkaldte koncentrerede ekstrakter) til fremstilling af drikkevarer
ex 22.09 (*)	
ex 22.10 (*)	Eddike
Kapitel 23	Restprodukter fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefoder
Kapitel 24	
24.01	Tobak, rå eller ufabrikeret; tobaksaffald
Kapitel 45	
45.01	Naturkork, ubearbejdet, og korkaffald; knust, granuleret eller pulveriseret kork
Kapitel 54	
54.01	Hør, rå eller beredt, men ikke spundet; blå og affald af hør (herunder garnaffald og opkradsede klude)
Kapitel 57	
57.01	Hamp (<i>Cannabis sativa</i>), rå eller beredt, men ikke spundet; blå og affald af hamp (herunder garnaffald og opkradsede klude samt opkradset tovværk)

(*) Indsat ved artikel 1 i forordning nr. 7a, udstedt af Rådet for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab den 18.12.1959 (EFT 7 af 30.1.1961, s. 71/61).

*BILAG II***OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER**

på hvilke bestemmelserne i fjerde del af traktaten finder anvendelse

- Grønland
- Ny Caledonien med tilhørende områder
- Fransk Polynesien
- Territorium under de franske sydlige og antarktiske områder
- Wallis og Futuna-øerne
- Mayotte
- St. Pierre og Miquelon
- Aruba
- De Nederlandske Antiller:
 - Bonaire
 - Curaçao
 - Saba
 - Sint Eustatius
 - Sint Maarten
- Anguilla
- Caymanøerne
- Falklandsøerne
- Syd-Georgien og Syd-Sandwichøerne
- Montserrat
- Pitcairn
- Saint Helena og tilhørende områder
- Britisk antarktisk territorium
- Britiske territorier i Det Indiske Ocean
- Turks- og Caicosøerne
- De Britiske Jomfruøer
- Bermuda.

PROTOKOLLER VEDTAGET I NICE

PROTOKOL

OM UDVIDELSEN AF DEN EUROPÆISKE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Artikel 1

Ophævelse af protokollen om institutionerne

Protokollen om institutionerne i perspektivet af en udvidelse af Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber, ophæves.

Artikel 2

Bestemmelser vedrørende Europa-Parlamentet

1. Den 1. januar 2004 og med virkning fra begyndelsen af valgperioden 2004-2009 affattes første afsnit i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om Det Europæiske Atomenergifællesskab således:

»Antallet af repræsentanter, der vælges i hver enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	22
Danmark	13
Tyskland	99
Grækenland	22
Spanien	50
Frankrig	72
Irland	12
Italien	72
Luxembourg	6
Nederlandene	25
Østrig	17
Portugal	22
Finland	13
Sverige	18
Det Forenede Kongerige	72«

2. Med forbehold af stk. 3 svarer det samlede antal repræsentanter i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 til det antal repræsentanter, der er anført i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, hvortil kommer det antal repræsentanter for de nye medlemsstater, der følger af de tiltrædelsestraktater, som er undertegnet senest den 1. januar 2004.

3. Såfremt det i stk. 2 nævnte antal medlemmer er på under 732, korrigeres antallet af repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, forholdsmæssigt, således at det samlede antal kommer så tæt på 732 som muligt, dog uden at denne korrektion fører til, at det antal repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, overstiger det antal, der er fastsat i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab for valgperioden 1999-2004.

Rådet træffer afgørelse herom.

4. Uanset artikel 189, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 107, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab vil antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet, såfremt en eller flere tiltrædelsestraktater træder i kraft, efter at Rådet har truffet den i nærværende artikels stk. 3, andet afsnit, nævnte afgørelse, midlertidigt kunne overstige 732 i anvendelsesperioden for denne afgørelse. Den samme korrektion, som er nævnt i nærværende artikels stk. 3, første afsnit, anvendes på det antal repræsentanter, der skal vælges i de pågældende medlemsstater.

Artikel 3

Bestemmelser vedrørende stemmewægtningen i Rådet

1. Den 1. januar 2005:

a) ændres artikel 205 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 118 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab således:

i) Stk. 2 affattes således:

»2. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer følgende vægt:

Belgien	12
Danmark	7
Tyskland	29
Grækenland	12
Spanien	27
Frankrig	29
Irland	7
Italien	29
Luxembourg	4
Nederlandene	13
Østrig	10
Portugal	12
Finland	7
Sverige	10
Det Forenede Kongerige	29

Rådets afgørelser træffes med mindst 169 stemmer afgivet af et flertal af medlemmerne, der stemmer for, når afgørelsen i henhold til denne traktat skal træffes på forslag af Kommissionen.

I alle andre tilfælde træffes Rådets afgørelser med mindst 169 stemmer afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for.»

ii) Følgende stykke 4 tilføjes:

»4. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.«

b) affattes artikel 23, stk. 2, tredje afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union således:

»Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Afgørelser træffes med mindst 169 stemmer afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.«

c) affattes artikel 34, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union således:

»3. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemsstaternes stemmer vægt som anført i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og afgørelse træffes med mindst 169 stemmer afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.«

2. På tidspunktet for hver enkelt tiltrædelse beregnes den tærskel, der er nævnt i artikel 205, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 118, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således, at tærsklen for det kvalificerede flertal udtrykt i stemmer ikke overstiger den tærskel, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, som er optaget i slutakten fra den konference, der har vedtaget Nice-traktaten.

Artikel 4

Bestemmelser vedrørende Kommissionen

1. Den 1. januar 2005 og med virkning fra det tidspunkt, hvor den første Kommission efter denne dato træder i funktion, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

»1. Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

Kommissionen skal omfatte en statsborger fra hver medlemsstat.

Antallet af medlemmer af Kommissionen kan ændres af Rådet med enstemmighed.«

2. Når Unionen omfatter 27 medlemsstater, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

»1. Medlemmerne af Kommissionen vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

Antallet af medlemmer af Kommissionen er lavere end antallet af medlemsstater. Kommissionens medlemmer vælges på grundlag af en ordning med ligelig rotation, hvis nærmere detaljer vedtages af Rådet med enstemmighed.

Antallet af medlemmer af Kommissionen fastsættes af Rådet med enstemmighed.«

Denne ændring finder anvendelse fra den dato, hvor den første Kommission efter datoen for den syvogtyvende medlemsstats tiltrædelse af Unionen træder i funktion.

3. Efter den syvogtyvende EU-medlemsstats undertegnelse af tiltrædelsestraktaten fastsætter Rådet med enstemmighed:

— antallet af medlemmer af Kommissionen

— de nærmere detaljer for ordningen med ligelig rotation, der omfatter samtlige de kriterier og regler, der er nødvendige for en automatisk fastsættelse af sammensætningen af de på hinanden følgende kollegier på grundlag af følgende principper:

- a) medlemsstaterne behandles fuldstændig ligeligt for så vidt angår fastlæggelsen af rækkefølgen og varigheden af deres statsborgeres medlemskab af Kommissionen; følgelig kan differencen mellem det samlede antal tjenesteperioder varetaget af statsborgere fra to givne medlemsstater aldrig overstige én
- b) med forbehold af litra a) sammensættes hvert af de på hinanden følgende kollegier, således at den demografiske og geografiske spredning i samtlige Unionens medlemsstater afspejles på tilfredsstillende måde.

4. Enhver medlemsstat, der tiltræder Unionen, har ret til ved sin tiltrædelse at få én statsborger som medlem af Kommissionen, indtil stk. 2 finder anvendelse.

PROTOKOL

VEDRØRENDE STATUTTEN FOR DOMSTOLEN

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at fastsætte den statut for Domstolen, der er omhandlet i artikel 245 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 160 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

Artikel 1

Domstolen træder sammen og udøver sin virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union (EU-traktaten), traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EF-traktaten) og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom-traktaten) og i denne statut.

AFSNIT I

DOMMERNE OG GENERALADVOKATERNE

Artikel 2

Enhver dommer skal, inden han påbegynder sin embedsvirksomhed, i et offentligt retsmøde aflægge ed på at ville udføre sit hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 3

Dommerne er fritaget for retsforfølgning. For så vidt angår deres embedshandlinger, herunder mundtlige og skriftlige ytringer, nyder de denne immunitet også efter ophøret af deres embedsvirksomhed.

Domstolen kan i plenum ophæve immuniteten.

Indledes der efter immunitetens ophævelse strafferetlig forfølgning mod en dommer, kan denne i enhver af medlemsstaterne kun stilles for den ret, der er kompetent til at behandle sager mod medlemmerne af landets øverste domstol.

Artikel 12-15 og artikel 18 i protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter finder anvendelse på Domstolens dommere, generaladvokater, justitssekretær og assisterende referenter dog med forbehold af bestemmelserne i de foregående afsnit vedrørende dommernes fritagelse for retsforfølgning.

Artikel 4

Dommerne må ikke varetage noget politisk eller administrativt hverv.

De må ikke udøve nogen — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed, medmindre Rådet undtagelsesvis giver tilladelse hertil.

Ved deres tiltræden afgiver de en højtidelig forsikring, hvorefter de under deres embedsvirksomhed og efter dennes ophør vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til, efter at deres embedsvirksomhed er ophørt, at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til påtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

I tvivlstilfælde træffer Domstolen afgørelse.

Artikel 5

Bortset fra ordinære nybesættelser samt dødsfald ophører en dommers embedsvirksomhed ved fratræden.

Ved en dommers fratræden indgives afskedsansøgningen til Domstolens præsident, der videresender den til Rådets formand. Ved sidstnævnte meddelelse bliver embedet ledigt.

Bortset fra tilfælde, hvor artikel 6 finder anvendelse, fungerer enhver dommer i embedet, indtil hans efterfølger er tiltrådt.

Artikel 6

En dommer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre han efter Domstolens dommeres og generaladvokaters enstemmige opfattelse ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller lever op til de forpligtelser, der følger med embedet. Den pågældende dommer medvirker ikke ved sådanne afgørelser.

Justitssekretæren underretter Europa-Parlamentets formand og Kommissionens formand om Domstolens afgørelse og oversender den til Rådets formand.

Såfremt en dommer ved en sådan afgørelse afskediges fra sit embede, bliver embedet ledigt ved meddelelsen til Rådets formand.

Artikel 7

Ophører en dommer med at udøve sit hverv inden embedsperiodens udløb, udnævnes en efterfølger for resten af perioden.

Artikel 8

Bestemmelserne i artikel 2-7 finder anvendelse på generaladvokaterne.

AFSNIT II

ORGANISATION*Artikel 9*

Ved den delvise nybesættelse af dommerembederne, der finder sted hvert tredje år, afgår der skiftevis otte og syv dommere.

Ved den delvise nybesættelse af generaladvokaternes embeder, der finder sted hvert tredje år, afgår der hver gang fire generaladvokater.

Artikel 10

Justitssekretæren aflægger for Domstolen ed på at ville udøve sin virksomhed med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 11

Domstolen udfærdiger bestemmelser om afløsning af justitssekretæren for tilfælde, hvor denne får forfald.

Artikel 12

Til Domstolen knyttes tjenestemænd og andre ansatte, for at den skal kunne udøve sin virksomhed. De er undergivet justitssekretæren under præsidentens tilsyn.

Artikel 13

På forslag af Domstolen kan Rådet med enstemmighed tillade udnævnelsen af assisterende referenter og træffe bestemmelse om deres stilling. De assisterende referenter kan på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, kaldes til at deltage i forberedelsen af sager, der er indbragt for Domstolen, og til at samarbejde med den refererende dommer.

Til assisterende referenter vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som kan dokumentere den nødvendige juridiske egnethed; de udnævnes af Rådet. De aflægger for Domstolen ed på at ville udføre deres hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 14

Dommerne, generaladvokaterne og justitssekretæren er forpligtet til at have bopæl ved Domstolens sæde.

Artikel 15

Domstolen udøver sin virksomhed vedvarende. Retsferiernes længde fastsættes af Domstolen under hensyn til tjenestens krav.

Artikel 16

Domstolen opretter af sin midte afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

Den store afdeling sættes af elleve dommere. Dens forsæde føres af Domstolens præsident. Den store afdeling sammensættes endvidere af formændene for afdelingerne med fem dommere og af andre dommere udpeget i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Domstolen sættes som stor afdeling, når en medlemsstat eller en af Fællesskabernes institutioner, som er part i sagen, anmoder herom.

Domstolen sættes i plenum, når den behandler sager, der er indbragt for den i henhold til EF-traktatens artikel 195, stk. 2, artikel 213, stk. 2, artikel 216 eller artikel 247, stk. 7, eller Euratom-traktatens artikel 107 D, stk. 2, artikel 126, stk. 2, artikel 129 eller artikel 160 B, stk. 7.

Finder Domstolen, at en sag, der er indbragt for den, er af særlig vigtighed, kan den desuden efter at have hørt generaladvokaten beslutte at henvise sagen til Domstolens plenum.

Artikel 17

Domstolens afgørelser kan kun gyldigt træffes af et ulige antal dommere.

Afgørelser truffet af afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere, er kun gyldige, hvis de træffes af tre dommere.

Afgørelser truffet af den store afdeling er kun gyldige, når ni dommere er til stede.

Afgørelser truffet af Domstolen i plenum er kun gyldige, når elleve dommere er til stede.

Får en dommer i en afdeling forfald, kan en dommer fra en anden afdeling tilkaldes i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Artikel 18

Dommerne og generaladvokaterne kan ikke deltage i afgørelsen af nogen sag, hvori de tidligere har optrådt som befuldmægtiget, rådgiver eller advokat for en af parterne, eller hvorom de har måttet udtale sig som medlem af en ret eller en undersøgelseskommission eller i anden egenskab.

Mener en dommer eller en generaladvokat, at han af særlige grunde ikke kan deltage i afgørelsen eller i undersøgelsen af en bestemt sag, underretter han præsidenten herom. Finder præsidenten, at en dommer eller en generaladvokat af særlige grunde ikke bør sidde med eller fremkomme med forslag til afgørelser i en bestemt sag, gør han den pågældende opmærksom herpå.

Opstår der vanskeligheder angående anvendelsen af denne artikel, træffer Domstolen afgørelse.

En part kan ikke begære sammensætningen af Domstolen eller af en af dens afdelinger ændret under påberåbelse det være sig af en dommers nationalitet eller af, at der ikke til Domstolen eller en af dens afdelinger er knyttet nogen dommer af partens nationalitet.

AFSNIT III

RETTERGANGSMÅDEN

Artikel 19

Medlemsstaterne såvel som Fællesskabernes institutioner repræsenteres for Domstolen af en befuldmægtiget, der udpeges for hver enkelt sag; den befuldmægtigede kan bistås af en rådgiver eller af en advokat.

De stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed repræsenteres på samme måde.

Andre parter skal repræsenteres af en advokat.

Kun en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, kan repræsentere eller bistå en part for Domstolen.

De befuldmægtigede, rådgivere og advokater, der møder for Domstolen, nyder på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, de rettigheder og garantier, der er nødvendige for, at de kan udøve deres hverv uafhængigt.

Domstolen skal i henhold til procesreglementets bestemmelser over for de rådgivere og advokater, der møder for den, have de beføjelser, der normalt tilkommer domstole.

Lærere ved højere læreanstalter, der er statsborgere i medlemsstater, hvis lovgivning tillader dem at være rettergangsfuldmægtige, nyder for Domstolen samme rettigheder, som i denne artikel indrømmes advokater.

Artikel 20

Retsforhandlingerne for Domstolen opdeles i to stadier: et skriftligt og et mundtligt.

Den skriftlige forhandling omfatter overgivelsen til parterne og til de institutioner i Fællesskaberne, hvis beslutninger omtvistes, af stævninger, indlæg, svarskrifter og erklæringer tillige med eventuelle replikker og duplikker samt af alle påberåbte bilag og aktstykker eller af bekræftede genparter deraf.

Overgivelsen varetages af justitssekretæren i den rækkefølge og inden for de frister, der er fastsat i procesreglementet.

Den mundtlige forhandling omfatter oplæsningen af den rapport, der forelægges af den refererende dommer, Domstolens påhør af de befuldmægtigede, rådgiverne og advokaterne samt af generaladvokatens forslag til afgørelser og i påkommende tilfælde afhøringen af vidner og sagkyndige.

Finder Domstolen, at sagen ikke rejser nogen nye retsspørgsmål, kan den efter at have hørt generaladvokaten beslutte, at sagen skal pådømmes uden generaladvokatens forslag til afgørelse.

Artikel 21

Sag anlægges ved Domstolen ved indlevering af stævning til justitssekretæren. Stævningen skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den part eller de parter, mod hvem stævningen udtages, søgsmålets genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Stævningen ledsages i påkommende tilfælde af det aktstykke, der begæres kendt ugyldigt, eller i det i EF-traktatens artikel 232 og Euratom-traktatens artikel 148 omhandlede tilfælde af dokumentation vedrørende tidspunktet for den opfordring, der omhandles i nævnte artikler. Er disse dokumenter ikke vedlagt stævningen, opfordrer justitssekretæren vedkommende part til at fremskaffe dem inden en passende frist; søgsmålet kan ikke afvises, fordi forholdet først bringes i orden efter klagefristens udløb.

Artikel 22

I de tilfælde, der er omhandlet i Euratom-traktatens artikel 18, anlægges sag ved Domstolen ved indgivelse af søgsmålet til justitssekretæren. Søgsmålet skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den afgørelse, der anfægtes, modparterne, tvistens genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Søgsmålet ledsages af en bekræftet genpart af den anfægtede afgørelse fra Voldgiftsudvalget.

Hvis Domstolen ikke giver sagsøgeren medhold, bliver Voldgiftsudvalgets afgørelse endelig.

Hvis Domstolen ophæver Voldgiftsudvalgets afgørelse, kan sagen i givet fald på foranledning af en af parterne på ny forelægges Voldgiftsudvalget. Dette er bundet af Domstolens afgørelse af retsspørgsmål.

Artikel 23

I de tilfælde, der er omhandlet i EU-traktatens artikel 35, stk. 1, EF-traktatens artikel 234 og Euratom-traktatens artikel 150, påhviler det den nationale ret, der beslutter at udsætte en sag og retter henvendelse til Domstolen, at oversende denne beslutning til Domstolen. Domstolens justitssekretær giver herefter meddelelse om beslutningen til sagens parter, medlemsstaterne og Kommissionen samt til Rådet eller Den Europæiske Centralbank, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, hidrører fra disse, og til Europa-Parlamentet og Rådet, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, er vedtaget af disse to institutioner i fællesskab.

Parterne, medlemsstaterne, Kommissionen og i påkommende tilfælde Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Centralbank kan inden to måneder fra sidstnævnte meddelelse indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 234, giver Domstolens justitssekretær endvidere meddelelse om den nationale rets beslutning til de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt til den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed, som alle inden to måneder efter meddelelsen kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen, såfremt sagen hører under aftalens anvendelsesområde.

Artikel 24

Domstolen kan forlange, at parterne fremlægger ethvert dokument og meddeler enhver oplysning, som den finder ønskelig. I tilfælde af at dette nægtes, fastslår Domstolen dette udtrykkeligt.

Domstolen kan ligeledes afkræve medlemsstaterne og de institutioner, der ikke er parter i retssagen, enhver oplysning, som den finder nødvendig for sagens behandling.

Artikel 25

Domstolen kan til enhver tid efter eget valg betro enkeltpersoner, grupper, bureauer, kommissioner eller organer den opgave at foretage en sagkyndig undersøgelse.

Artikel 26

Der kan afhøres vidner i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser.

Artikel 27

Domstolen kan i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, over for udeblevne vidner udøve de beføjelser, der sædvanligt tilkommer domstole, og kan ikende bøder.

Artikel 28

Vidner og sagkyndige kan afhøres under ed ved benyttelse af den edsformular, der er foreskrevet i procesreglementet, eller på den måde, der er fastsat i vidnets eller den sagkyndiges nationale lovgivning.

Artikel 29

Domstolen kan beslutte, at et vidne eller en sagkyndig skal afhøres for den ret, i hvis område vidnet eller den sagkyndige har bopæl.

Denne beslutning tilstilles i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser vedkommende ret til udførelse. De dokumenter, der udfærdiges i forbindelse med udførelsen af denne retsanmodning, skal i henhold til samme bestemmelser sendes tilbage til Domstolen.

Domstolen påtager sig de hermed forbundne udgifter, men kan i påkommende tilfælde pålægge sagens parter disse omkostninger.

Artikel 30

Hver medlemsstat anser vidners eller sagkyndiges edsbrud som den tilsvarende lovovertrædelse begået for en national ret i et civilt søgsmål. Efter Domstolens anmeldelse indleder vedkommende medlemsstat retsforfølgning mod gerningsmanden for den kompetente nationale ret.

Artikel 31

Retsmøderne er offentlige, medmindre Domstolen af egen drift eller på begæring af parterne, af vægtige grunde, træffer anden bestemmelse.

Artikel 32

Under retsforhandlingerne kan Domstolen afhøre de sagkyndige, vidnerne samt parterne selv. De sidstnævnte kan dog kun forhandle mundtligt gennem deres rettergangsfuldmægtige.

Artikel 33

Om hvert retsmøde føres en retsbog, der underskrives af præsidenten og justitssekretæren.

Artikel 34

Retslisten fastlægges af præsidenten.

Artikel 35

Domstolens rådslagninger og afstemninger er og forbliver hemmelige.

Artikel 36

Dommene skal begrundes. De skal angive navnene på de dommere, der har medvirket ved afgørelsen.

Artikel 37

Dommene underskrives af præsidenten og justitssekretæren. De afsiges i et offentligt retsmøde.

Artikel 38

Domstolen træffer afgørelse om sagsomkostningerne.

Artikel 39

Under anvendelse af en summarisk fremgangsmåde, der fastlægges i procesreglementet, og som i fornødent omfang kan afvige fra visse af bestemmelserne i denne statut, kan Domstolens præsident på begæring træffe afgørelse enten om udsættelse som nævnt i EF-traktatens artikel 242 og Euratom-traktatens artikel 157, eller om anvendelse af foreløbige forholdsregler som nævnt i EF-traktatens artikel 243 eller Euratom-traktatens artikel 158, eller om udsættelse af tvangsfuldbyrdelse i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 164, stk. 3.

I tilfælde af præsidentens forfald træder en anden dommer i hans sted i overensstemmelse med bestemmelserne i procesreglementet.

Afgørelser, der træffes af præsidenten eller af dennes stedfortræder, er kun foreløbige og foregriber på ingen måde Domstolens afgørelse i hovedsagen.

Artikel 40

Medlemsstaterne og Fællesskabernes institutioner kan indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen.

Samme ret tilkommer alle andre personer, der godtgør at have en berettiget interesse i afgørelsen af en for Domstolen indbragt retstvist med undtagelse af retstvister mellem medlemsstater, mellem Fællesskabernes institutioner eller mellem medlemsstater på den ene side og Fællesskabets institutioner på den anden side.

Med forbehold af stk. 2 kan de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen, når disse tvister vedrører et af aftalens anvendelsesområder.

Påstande, der fremsættes i en begæring om intervention, kan kun gå ud på at understøtte en af parternes påstande.

Artikel 41

Undlader den, der behørigt er indstævnet, at indgive svarskrift, afsiges der en udeblivelsesdom over den pågældende. Inden en måned efter forkyndelsen af dom i sagen kan der fremsendes indsigelse imod den. Medmindre Domstolen træffer anden bestemmelse, har en sådan fremsendelse af indsigelse ikke opsættende virkning på fuldbyrdelsen af udeblivelsesdommen.

Artikel 42

Medlemsstaterne, Fællesskabernes institutioner og alle andre fysiske eller juridiske personer kan i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, rejse tredjemandsindsigelse mod dommen i en sag, i hvilken de ikke er blevet tilvarslet, hvis dommen gør indgreb i deres rettigheder.

Artikel 43

Opstår der vanskeligheder vedrørende betydningen og rækkevidden af en dom, tilkommer det Domstolen at fortolke denne på begæring af en part eller en af Fællesskabernes institutioner, der godtgør at have en berettiget interesse heri.

Artikel 44

En pådømt sag kan kun begæres genoptaget af Domstolen, hvis der fremkommer en faktisk omstændighed af afgørende betydning, der inden dommens afsigelse var ukendt for Domstolen og for den part, der begærer sagen genoptaget.

Genoptagelsessagen indledes med en kendelse, hvorved Domstolen udtrykkeligt fastslår tilstedeværelsen af en ny faktisk omstændighed, anerkender, at denne har de egenskaber, der kan begrunde genoptagelse af sagen, og erklærer, at begæringen derfor kan imødekommes.

Begæringen om genoptagelse kan ikke fremsættes senere end ti år efter dommens afsigelse.

Artikel 45

Særlige frister, der tager hensyn til afstandene, fastsættes i procesreglementet.

Overskridelse af fristerne bevirker intet retstab, når den pågældende part godtgør, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.

Artikel 46

Krav mod Fællesskaberne, der støttes på ansvar uden for kontraktforhold, forældes fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt. Forældelsen afbrydes enten ved indgivelse af stævning til Domstolen, eller ved, at den skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende fællesskabsinstitution. I sidstnævnte tilfælde skal sag anlægges inden den frist på to måneder, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 230 og Euratom-traktatens artikel 146; i påkommende tilfælde finder bestemmelserne i henholdsvis EF-traktatens artikel 232, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 148, stk. 2, anvendelse.

AFSNIT IV

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS

Artikel 47

Artikel 2-8, artikel 14 og 15, artikel 17, stk. 1, 2, 4 og 5, samt artikel 18 finder anvendelse på Retten og dens medlemmer. Ed som omhandlet i artikel 2 aflægges for Domstolen, som også træffer de i artikel 3, 4 og 6 omhandlede afgørelser, efter at Retten er blevet hørt.

Artikel 3, stk. 4, samt artikel 10, 11 og 14 finder tilsvarende anvendelse på Rettens justitssekretær.

Artikel 48

Retten består af femten dommere.

Artikel 49

Rettens medlemmer kan udpeges til at udøve hvervet som generaladvokat.

Generaladvokaten skal med henblik på at bistå Retten i udførelsen af dens opgave fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af visse sager, der indbringes for Retten.

Kriterierne for fastlæggelse af, i hvilke sager dette skal ske, samt reglerne for udpegelse af generaladvokaterne fastsættes i procesreglementet for Retten.

Et medlem af Retten, der er udpeget til generaladvokat i en sag, kan ikke deltage i afgørelsen af den pågældende sag.

Artikel 50

Retten sættes i form af afdelinger bestående af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

I procesreglementet fastsættes regler om oprettelse af afdelingerne og om sagsfordelingen. I visse tilfælde, som fastlægges nærmere i procesreglementet, kan Retten sættes af samtlige medlemmer eller af en enedommer.

Det kan i procesreglementet ligeledes fastsættes, at Retten sættes som stor afdeling i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i dette reglement.

Artikel 51

Som en undtagelse fra bestemmelsen i EF-traktatens artikel 225, stk. 1, og i Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 1, har Domstolen kompetence for så vidt angår søgsmål, der indgives af medlemsstaterne, af Fællesskabernes institutioner og af Den Europæiske Centralbank.

Artikel 52

Domstolens præsident og Rettens præsident fastsætter efter fælles aftale regler, hvorefter tjenestemænd og øvrige ansatte ved Domstolen skal kunne gøre tjeneste ved Retten med henblik på udøvelsen af dennes virksomhed. Visse tjenestemænd eller øvrige ansatte er undergivet Rettens justitssekretær under Rettens præsidents tilsyn.

Artikel 53

Afsnit III i denne statut finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten.

I nødvendigt omfang præciseres og udfyldes disse regler i Rettens procesreglement. Procesreglementet kan fravige artikel 40, stk. 4, og artikel 41 for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for sager om intellektuel ejendomsret.

Uanset artikel 20, stk. 4, kan generaladvokaten fremsætte sine begrundede forslag til afgørelse skriftligt.

Artikel 54

Indgives en stævning eller et processkrift, der er stilet til Retten, fejlagtigt til Domstolens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Rettens justitssekretær; på samme måde når en stævning eller et andet processkrift, der er stilet til Domstolen, fejlagtigt indgives til Rettens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Domstolens justitssekretær.

Finder Retten, at den ikke er kompetent til at påkende en sag, der er omfattet af Domstolens kompetence, henviser den sagen til Domstolen; når Domstolen finder, at en sag henhører under Rettens kompetence, henviser den på samme måde sagen til Retten, der i så fald ikke kan erklære sig inkompetent.

Såfremt der indbringes sager for Domstolen og Retten, som har samme genstand, som rejser det samme fortolkningsspørgsmål, eller hvori gyldigheden af den samme retsakt anfægtes, kan Retten efter at have hørt parterne udsætte sin behandling af den pågældende sag, indtil Domstolen har afsagt dom. Er der tale om sager, hvori der påstås annullation af samme retsakt, kan Retten ligeledes erklære sig inkompetent, således at Domstolen kan træffe afgørelse. I de i dette stykke omhandlede tilfælde kan Domstolen ligeledes beslutte at udsætte sin behandling af sagen; i så fald fortsætter behandlingen ved Retten.

Artikel 55

Afgørelser, hvorved en sags behandling ved Retten afsluttes, samt afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen, skal af Rettens justitssekretær forkyndes for alle sagens parter samt alle medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, selv om disse ikke har interveneret i sagen for Retten.

Artikel 56

Der kan iværksættes appel til Domstolen, senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse, af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved Retten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen.

Appel kan iværksættes af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. Andre intervenienter end medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne kan dog kun iværksætte appel, såfremt den af Retten truffne afgørelse berører dem umiddelbart.

Undtagen i sager imellem Fællesskaberne og disses ansatte kan appel ligeledes iværksættes af medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, der ikke har interveneret i den pågældende sag for Retten. I sådanne tilfælde har de pågældende medlemsstater eller institutioner den samme retsstilling som medlemsstater eller institutioner, der har interveneret i første instans.

Artikel 57

Den, hvis begæring om intervention ikke er blevet taget til følge af Retten, kan appellere afgørelsen til Domstolen senest to uger efter forkyndelsen af afgørelsen om, at begæringen ikke tages til følge.

Afgørelser truffet af Retten i henhold til EF-traktatens artikel 242, 243 eller artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 157, 158 eller artikel 164, stk. 3, kan appelleres af parterne i sagen inden to måneder efter, at afgørelsen er forkyndt for dem.

Appel efter stk. 1 og 2 i nærværende artikel påkendes efter fremgangsmåden i artikel 39.

Artikel 58

Appel til Domstolen er begrænset til retsspørgsmål. Den kan kun støttes på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellantens interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten.

Appel kan ikke iværksættes alene til forandring af afgørelser om sagsomkostningerne eller om disses størrelse.

Artikel 59

Når en afgørelse fra Retten appelleres, består retsforhandlingerne ved Domstolen af en skriftveksling og en mundtlig forhandling. I henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, kan Domstolen efter at have hørt generaladvokaten og parterne træffe afgørelse uden mundtlig forhandling.

Artikel 60

Appel har ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243 og Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Uanset EF-traktatens artikel 244 og Euratom-traktatens artikel 159 har en afgørelse fra Retten om annullation af en forordning først retsvirkning fra udløbet af den frist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen, dog med forbehold af muligheden for en part til at fremsætte begæring til Domstolen om midlertidig ophævelse af retsvirkningerne af den annullerede forordning eller om andre foreløbige forholdsregler i medfør af EF-traktatens artikel 242 og 243 eller Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Artikel 61

Giver Domstolen appellanten medhold, ophæver den den af Retten truffne afgørelse. Domstolen kan i denne forbindelse enten selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse, eller hjemvise den til Retten til afgørelse.

I tilfælde af hjemvisning er Retten bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Domstolens afgørelse.

Når der under en appel, der iværksættes af en medlemsstat eller en fællesskabsinstitution, der ikke har inter文eneret i den pågældende sag for Retten, gives appellanten medhold, kan Domstolen, dersom den skønner det nødvendigt, angive, hvilke af virkningerne af den af Retten truffne afgørelse, som er blevet ophævet, der skal betragtes som endelige for parterne i sagen.

Artikel 62

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2 og 3, og i Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2 og 3, kan førstegeneraladvokaten, når han finder, at der er en alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes, foreslå Domstolen at foretage en fornyet prøvelse af den afgørelse, der er truffet af Retten.

Forslaget skal fremsættes en måned efter, at Retten har truffet afgørelsen. Domstolen beslutter, inden en måned efter at førstegeneraladvokaten har fremsat sit forslag, om der skal foretages en fornyet prøvelse af afgørelsen.

AFSNIT V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 63

Procesreglementet for Domstolen og procesreglementet for Retten skal indeholde alle forskrifter, der er nødvendige for at anvende og om fornødent udfylde denne statut.

Artikel 64

Indtil vedtagelsen i denne statut af de regler om sprog, der skal gælde for Domstolen og Retten, finder reglerne om sprog i procesreglementet for Domstolen og i procesreglementet for Retten fortsat anvendelse. Enhver ændring eller ophævelse af disse bestemmelser skal foretages efter proceduren for ændring af denne statut.

PROTOKOL

**OM DE FINANSIELLE KONSEKVENSER AF UDLØBET
AF EKSF-TRAKTATEN OG OM
KUL- OG STÅLFORSKNINGSFONDEN**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse en række spørgsmål i forbindelse med udløbet af traktaten om oprettelse Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF),

SOM ØNSKER at overføre ejendomsretten til EKSF-midlerne til Det Europæiske Fællesskab,

SOM TAGER HENSYN til ønsket om at anvende disse midler til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og det heraf følgende behov for at fastlægge en række særlige regler herom,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

1. Alle EKSF's aktiver og passiver, som de eksisterer den 23. juli 2002, overføres den 24. juli 2002 til Det Europæiske Fællesskab.
2. Nettoværdien af disse aktiver og passiver, som de fremgår af EKSF's balance pr. 23. juli 2002, der vil kunne blive op- eller nedskrevet, herunder som følge af afviklingstransaktionerne, skal betragtes som aktiver bestemt til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og benævnes »EKSF under afvikling«. Når afviklingen er afsluttet, benævnes de »Kul- og Stålforskningsfondens aktiver«.
3. Provenuet af disse aktiver, som benævnes »Kul- og Stålforskningsfonden«, skal udelukkende anvendes til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og uden for rammeprogrammet for forskning i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol og i retsakter vedtaget på grundlag heraf.

Artikel 2

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, vedtager alle de nødvendige bestemmelser for gennemførelsen af denne protokol, herunder de væsentligste principper og egnede beslutningsprocedurer, navnlig med henblik på vedtagelse af flerårige finansielle retningslinjer for forvaltningen af Kul- og Stålforskningsfondens aktiver samt tekniske retningslinjer for Kul- og Stålforskningsfondens forskningsprogram.

Artikel 3

Medmindre andet er fastsat i denne protokol og i retsakter vedtaget på grundlag heraf, finder bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab anvendelse.

Artikel 4

Denne protokol finder anvendelse fra den 24. juli 2002.

PROTOKOL

**VEDRØRENDE ARTIKEL 67 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE
AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Eneste artikel

Fra den 1. maj 2004 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, når det vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 66 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
